

भाग-१

१. दैलेख जिल्लाको संक्षिप्त परिचय

दैलेख जिल्ला मध्यपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रअर्न्तगत भेरी अञ्चलमा पर्ने एक पहाडी जिल्ला हो । यस जिल्लाको नाम दैलेख कसरी रहन गयो भन्ने सम्बन्धमा विभिन्न किम्बदन्तीहरू पाईन्छन् । पौराणिक कालमा दधिचि नामक महर्षिले तपस्या गरी बसेको हुनाले उनको नामबाट दधिलेक रहन गएको र पछि अपभ्रंस हुँदै दैलेख भएको भन्ने कथन छ । अर्को कथनअनुसार यो क्षेत्र देवताहरूको निवास स्थान भएकोले देवलोकबाट नामाकरण हुन गएको हो । एक कथनअनुसार यहाँ प्रशस्त मात्रामा दही दुध पाईने भएकोले दहिको लेक भईपछि दैलेख नामाकरण भएको हो भन्ने पनि भनाई छ ।

सिमाना

पूर्व	:	जाजरकोट
पश्चिम	:	अछाम
उत्तर	:	कालीकोट
दक्षिण	:	सुर्खेत
अक्षांस	:	२८°३५'-२९°८' उत्तर
देशान्तर	:	८१°२५' -८१°५३' पूर्व

समुन्द्र सतहदेखि उचाई

औसत उचाई	:	१४४८ मिटर (दैलेख बजार)
अधिकतम उचाई	:	४१६८ मिटर (महाबु लेक)
न्यूनतम उचाई	:	५४४ मिटर (तल्लो डुङ्गेश्वर)

जलवायु

उपोष्ण	:	५४४-१२०० मिटर
समशातोष्ण	:	१२०० -१८०० मिटर
सतोष्ण	:	१८०० -२३०० मिटर
ठण्डा लेकाली	:	२३००माथिका भू-भाग
औसत न्यूनतम	:	१७०० मि.मि.

तापक्रम

औसत अधिकतम	:	३४° सेन्टिग्रेट
औसत न्यूनतम	:	५° सेन्टिग्रेट

धरातल

पहाडी	:	८० %
उच्च पहाडी	:	२० %

आर्थिक अवस्था

कृषि पेशा	:	९२ %
ज्याला मजदुरी	:	६ %
व्यापार र नोकरी	:	२ %
औसत वार्षिक आमदानी	:	रु.३५५२

भू -उपयोग तथा कृषिउत्पादन

कुल क्षेत्रफल	:	१५००५१ हेक्टर (१५०५वर्ग कि.मि)
वन जंगल	:	८९८९९ हेक्टर (५९.९९%)
चरन क्षेत्र	:	३६९८ हेक्टर
चट्टान ,बाटो, आवास	:	१३३३३ हेक्टर (८.८९%)
कृषि योग्य भूमि	:	४३१२१ हेक्टर (२८.७४%)
खेती नगरिएको भूमि	:	८६२४ हेक्टर
खेती गरिएको भूमि	:	३४४९७ हेक्टर
वर्ष भरि सिंचाइ हुने	:	२२४८ हेक्टर (६.५९%)
मौसमी सिंचाई हुने	:	७००९ हेक्टर (१९.४४%)
असिंचित क्षेत्रफल	:	२५५४१ हेक्टर (७४.०४%)
कुल खाध्यान्न उत्पादन	:	४६०८४.०४ मे.टन
कुल आवश्यक खाध्यान्न	:	४६७२८.२२ मे.टन
कुल नपुग हुने खाध्यान्न	:	२६४४.१८ मे.टन

कृषि पकेट क्षेत्र

(क) कृषि प्रसार आयोजना तर्फ

व्यवसायिक तरकारी विकास आयोजना	१. दुङ्गेश्वर (डाडापराजुल, अवलपराजुल, वेल्पाटा र लाकुरी)
	२. कालभैरव (कालभैरव, मालिका, गौरी र गमौडी)
व्यवसायिक हिउदे फलफुल विकास आयोजना	१. भात्र सैन (नौमुले, तोली, चौराठा र वालुवाटार)
	२. सिंगासैन (सिगासैन र तिलेपाटा)
व्यवसायिक वर्षे फलफुल विकास आयोजना	१. साडु (ना.न.पा., डाडापराजुल वडाखोला र रावतकोट)
	२. राकमकर्णाली (राकमकर्णाली)
व्यवसायिक अलैची विकास आयोजना	१. कर्ती (कर्ती)
खाध्यान्न तथा नगदे वाली उत्पादन आयोजना	१. अवलपराजुल (अवलपराजुल र डाडापराजुल)
	२. रिठा ताराघाट
	३. नौमुले (नौमुले र सल्लेरी)
	४. खरिगौरा (वाँसि, खरिगौरा र वडाखोला)
सघन वाली विकास तथा उत्पादकत्व वृद्धि आयोजना	१. कालेखोला (पिलाडी, लालिकाँडा)

मौरी विकास आयोजना-	२. लेस्टेचौर (सात्तला)
कृषि आर्थिक विस्लेषण तथा तथ्याङ्क आयोजना	३. खाडापाल्चौर (वासि)
कृषि तथा प्रविधि प्रसार आयोजना	१. जग्नाथ
	१३. वटा पकेट क्षेत्रहरू
	१३. वटा पकेट क्षेत्रहरू

ख) वाली विविधिकरण आयोजना तर्फ

व्यवसायिक सुन्तला जात फलफूल विकास आयोजना

१. दुल्लू (दुल्लु)
२. छिउडी (छिउडीपुसाकोट, पादूका, गमौडी, कालभैरव र मालिका)
३. लाकुरी (लाकुरी, वडाभैरव र ना.न.पा.)

व्यवसायिक तरकारी विकास आयोजना

१. लैनचौर (लकान्द्र, जम्बुकाँध, लयाटीविन्द्रासैनी र चामुण्डा)
२. सिगौडी (राकम, पिपलकोट, सिंगासैन र तिलेपाटा)
३. नेपा (दुल्लू, नेपा, नाउलेकटुवाल, पादूका र रावतकोट)
४. सेरी (वराह, खड्कवाडा र सेरी)
५. गोगनपानी (गोगनपानी, पिलाडी र लालिकाँडा)
६. वेस्तडा (कर्ती, रुम, विन्ध्यावासिनी, परनाथ र मेहलतोली)

व्यवसायिक आलु उत्पादन आयोजना -

१. लहरा (गोगनपानी, पिलाडी र लालिकाँडा)
२. चामुण्डा (विसल्ला, लकान्द्र, कुसापानी र चामुण्डा)
३. चौराठा (सल्लेरी, चौराठा, वालुबाटार र कालिका)
४. बाँभथला (भवानी, रानीवन र कासिकाँध)

व्यवसायिक दलहन तथा तेलहन वाली विकास आयोजना

१. राकमकर्णाली (राकमकर्णाली र सिगौडी)
२. मटेला (वेल्पाटा र लाकुरी)

प्रविधि प्रसार आयोजना

१७ वटा पकेट क्षेत्रहरू

जनसंख्या (२०५८ जनगणना)

कुल जनसंख्या	:	२२५९८९ जना
महिला	:	११५०७६ (५१.१०%)
पुरुष	:	११०९१३ (४८.९०%)
घरधुरी संख्या	:	४९९३९
औषत परिवार संख्या	:	५.५
जनघनत्व	:	१५९.६३ वर्ग कि.मि

स्वास्थ्य

जिल्ला अस्पताल	:	१ (१५ शैय्या)
प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	:	१ (३ शैय्या)
स्वास्थ्य चौकी	:	६
उपस्वास्थ्य चौकी	:	५०
आँखा उपचार केन्द्र	:	१
आयुर्वेद अस्पताल	:	२
जन्मदर	:	३४.३६ प्रति हजार
मृत्युदर	:	१०.० प्रति हजार
शिशु मृत्युदर	:	६४.० प्रति हजार
मातृ मृत्युदर	:	४.१५ प्रति हजार
औसत आयु	:	६१.९ वर्ष
डाक्टर जनसंख्या अनुपात	:	१ : १२५५९६

राजनैतिक विभाजन

विकास क्षेत्र	:	मध्यपश्चिमाञ्चल
अञ्चल	:	भेरी
सदरमुकाम	:	दैलेख बजार
निर्वाचन क्षेत्र	:	२
गा.वि.स.	:	५५
नगरपालिका	:	१
इलाका	:	११

शिक्षा

प्रा.वि संख्या	:	३४० वटा
नि.मा.वि. संख्या	:	१०६ वटा
मा.वि. संख्या	:	७१ वटा
उच्चमा.वि. संख्या	:	२९ वटा
बोर्डिङ स्कुल	:	३ वटा
क्याम्पस	:	२ वटा
साक्षरता	:	५१.९%
महिला साक्षरता	:	४४.५२ %
पुरुष साक्षरता	:	५९.७१ %
बाल विकास केन्द्र	:	१६९ वटा

सञ्चार

नगरपालिका क्षेत्रमा टेलिफोन	:	५०० लाइन क्षमता
हाल प्रयोजनमा आएका	:	४२६ वटालाईन
गा.वि.स.मा सिडिएमएलाईन	:	३३० वटा
जिल्ला हुलाक कार्यालय	:	१ वटा

इलाका हुलाक : ८ वटा
अतिरिक्त हुलाक : ४७ वटा

प्राकृतिक स्रोत

नदी : कर्णाली नदी, रा माग ाड, छामगाड, लोहोरे
खोला : तारघाट, तामे द्वारी, कट्टी खोला, पराजुलखोला, सानाखोला, नाभीस्थान, पादुका, कानेगाड, चिनेगाडा, रतीखोला

खनिज पदार्थ

प्राकृतिक ग्याँस, फलाम, खरी, चुन ढुङ्गा, स्लेट लामा, अभ्रक, काइनाइट, गोमेद, गन्धक आदि

धार्मिक स्थल

श्रीस्थान, नाभिस्थान, पादुका, धुलेश्वर, कोटीला र तल्लो ढुङ्गेश्वर,

मठ मन्दिर

स्वामी कार्तिक, कालिकादेवी, चामुण्डादेवी, भवानीदेवी, वेलासपुर, भैरव, नारायणमन्दिर, गणेश मन्दिर, वज्रभैरव तियाडीस्थान, भैसेखोर आदि

ऐतिहासिक पर्यटकीय स्थल

पञ्चकोशी भनेर चिनिने यस जिल्लाको ५ महत्वपूर्ण तिर्थ स्थलहरूमा श्रीस्थान, नाभिस्थान, पादुकास्थान, कोटीला र धुलेश्वर रहेका छन् । अन्य मठमन्दिरहरू तल्लोढुङ्गेश्वर, वेलासपुर, नारायणमन्दिर, स्वामीकार्तिक, कालिकादेवी, चामुण्डादेवी, भवानीदेवी, विन्द्रासैनी आदि तथा दुल्लु, कोतगढी, वेलासपुर, पाथरनाउली, सातखम्ब आदि यस जिल्लाका प्रमुख ऐतिहासिक, पर्यटकीयस्थल एवम् रमणीय स्थलहरूका रूपमा चिरपरिचित छन् ।

भाग-२

१. जिल्ला विकास योजना तयारीको संन्दर्भमा अवलम्बन गरिएका योजना तर्जुमा प्रक्रिया स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ तथा यस सम्बन्धी नियमावली २०५६ र विकेन्द्रिकरणको भावना अनुरूप बस्तीस्तरदेखि जनताको चाहना र माग अनुरूपका योजनाहरू छनौट गर्ने निर्धारित प्रक्रिया बमोजिम पूर्व योजना तर्जुमा गोष्ठी, बस्ती स्तर भेला, गाँउ परिषद, इलाका स्तरीय योजना तर्जुमा गोष्ठी, विषयगत योजना तर्जुमा समितिको बैठक, एकीकृत योजना तर्जुमा समितिको बैठक, जि.वि.स.बैठक हुँदै जिल्ला परिषदमा पेश भै Bottom Up Approach को आधारमा जिल्ला विकास योजना तयार गरिएको छ ।

योजना प्राथमिकीकरणका आधारहरू

जिल्ला विकास योजना छनौट गर्दा तपसिलमा उल्लेखित सुचकहरूको आधारमा देहाय बमोजिमको प्राथमिकीकरण गरी निर्धारण सूची अनुरूप सहभागिता छलफल विधि अवलम्बन गरिएको ।

- (क) क्र माग त तथा अधुरा योजनाहरू
 (ख) सर्वसाधारण जनतालाई तत्काल प्रत्यक्ष फाईदा पुग्ने तथा रोजगार प्रवर्धन हुन सक्ने कार्यक्रमहरू ।
 (ग) स्थानीय साधन, सिप र क्षमताको परिचालनबाट सञ्चालन हुन सक्ने कार्यक्रमहरू ।
 (घ) कृषि उत्पादन वृद्धि गर्न सघाउ पुग्ने कार्यक्रमहरू ।
 (ङ) वातावरण संरक्षणमा सघाउ पुग्ने कार्यक्रमहरू ।
 (च) पिछडिएका तथा उत्पीडित जाति, जनजाति एवम् महिला र बालबालिकाको लागि आयमूलक तथा सीपमूलक कार्यक्रमहरू ।
 (ज) द्वन्द्वबाट प्रभावित समुदायलाई लाभ पुग्ने कार्यक्रमहरू ।
 (झ) संस्थागत क्षमता तथामानव विकास सम्बन्धी कार्यक्रमहरू ।

योजना प्राथमिकीकरण क्रम निर्धारण सूची

क्र.स.	योजनाको नाम	योजना प्राथमिकीकरणका आधारहरू										जम्मा प्राप्ताङ्क	प्राथमिकरण क्रम संख्या
		क	ख	ग	घ	ङ	च	छ	ज	झ			

१.१. पूर्व योजना तर्जुमा गोष्ठी

राष्ट्रिय योजना आयोगबाट प्राप्त मार्ग निर्देशन र बजेट शिलिङ्गबारे जानकारी गराउने र सोही परिधिभित्र रहेर आगामी आ.व. ०६७/०६८ को लागि कार्यक्रम तथा बजेट तयार गर्न जिल्ला स्थित ९ राजनीति दलका प्रमुखज्यूहरू, विषयगत कार्यालयका प्रमुख तथा प्रतिनिधीहरू, दातृ निकाय तथा संघ संस्थाका प्रमुख तथा प्रतिनिधीहरू, ५५ गा.वि.स. सचिव, बुद्धिजीवि र नागरिक समाजको समेत सहभागितामा मिति २०६६।८।३ गते जिविस स्थानीय विकास अधिकारी श्री दिलबहादुर शाहीज्यूको अध्यक्षतामा बैठक सम्पन्न भयो । यस गोष्ठीमा विशेष गरी राष्ट्रिय योजना आयोगबाट प्राप्त मार्ग दर्शन तथा बजेट शिलिङ्ग र विगतका वर्षहरूमा सञ्चालन गरिएका कार्यक्रमको समीक्षा गर्दै आगामी आ.व.मा सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रक्रियाका चरणहरूका बारेमा र बस्तीस्तरबाट आवश्यकता

पहिचान तथा योजनाहरूको प्राथमिकीकरण गर्दा विशेष ध्यान पुऱ्याउनु पर्ने विषयबारेमा छलफल तथा निर्णय गरिएको थियो ।

१.२. गाँउ परिषद्

पूर्व योजना तर्जुमा गोष्ठीबाट निर्देशित भएअनुसारका माग ' दर्शनहरूको आधारमा र स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन नियमावली बमोजिम यस जिल्लाका ५५ वटा गाविसहरूमा गाँउ विकास योजना निर्माण गर्न (गाँउ परिषद्) २०६६ फागुन मसान्तभित्र सम्पन्न गर्ने भनी पूर्व योजना तर्जुमा गोष्ठीको निर्णय र जिल्लास्थित सर्वदलिय सहमति भएअनुसार जिल्ला विकास समितिको बैठकले निर्णय गरेको थियो । जिविस निर्णयबमोजिम गाँउ परिषद् सम्पन्न गर्न गा.वि.स.हरूमा पत्राचार गरेको र तोकिएको समयभित्र गाँउ परिषद् सम्पन्न भएको थियो । बस्ती भेला र वडा स्तरीय गोष्ठीबाट माग भै आएका स्थानीय जनताका आवश्यकताहरूको गाँउ एकीकृत योजना तर्जुमा समितिमा प्राथमिकीकरण भई गाँउ विकास समितिको बजेट क्षमताको आधारमा योजनाको छनौट बजेट बाँडफाँड गरी गाँउ परिषद्मा निर्णय गरिएको थियो । गाविसका क्षमता भन्दामाथिका महत्वपूर्ण योजनाहरू इलाका स्तरीय योजनामा समावेश गर्न प्रत्येक गाविसहरूबाट ५ वटा योजनाहरूको छनौट गरिएको थियो । यसका अलावा गाँउ परिषद्मा गाविसमा कार्यरत संघ संस्थाहरूबाट सञ्चालन हुने योजना तथा कार्यक्रमको प्रस्तुती र बस्तीस्तर भेलाबाट माग भै प्राथमिकीकरण भएका आवश्यकताहरूको सम्बोधन हुने गरी ती संघ संस्थाहरूका योजना तर्जुमा गरी गाँउ परिषद्बाट स्विकृत गराउने परिपाटी समेत यस आ.व.देखि अवलम्बन गरिएको छ ।

१.३. इलाका स्तरीय योजना तर्जुमा गोष्ठी

जिल्ला विकास समिति, दैलेखको बैठकको निर्णयअनुसार इलाका स्तरीय योजना तर्जुमा गोष्ठी मिति २०६६/११/१० गतेदेखि मिति २०६६/११/१८ गतेसम्म तपशिलको कार्यक्रम तालिकाअनुसार इलाका सदरमुकाममा सम्पन्न भयो । सम्बन्धित इलाकाका राजनीति दलका प्रमुख एवम् प्रतिनिधिज्यूहरू गाविस सचिवहरू लगायत विषयगत कार्यालयका प्रमुख एवम् प्रतिनिधिहरूको सहभागितामा ११ वटै इलाकामा त्यस इलाकाअर्न्तगत पर्ने गाविसको गाँउ परिषद्बाट छनौट भै आएका योजना कार्यक्रममाथि आवश्यक छलफल गरी विभिन्न विषयगत कार्यालय तथा संघ संस्थाको कार्यक्रममा समावेश गर्नको लागि प्रस्तावित गरिएको थियो । यसका अतिरिक्त इलाका स्तरीय योजनाको छनौट गरी इलाकाको आवश्यकता, अनुरूप प्राथमिकताक्रम तोकि विषयगत समितिमा सिफारिस गर्ने कार्य सम्पन्न भयो ।

सि.नं	इलाका नं	स्थान	मिति
१	ईलाका न.१	ना.न.पा.	२०६६/११/१०
२	ईलाका न.२	रानीवन गैडावाँज	२०६६/११/१७
३	ईलाका न.३	नौमूले	२०६६/११/१२
४	ईलाका न.४	वेस्तडा	२०६६/११/१३
५	ईलाका न.५	अवलपराजुल गाविस	२०६६/११/१४
६	ईलाका न.६	खड्कवाडा पातिकाल्ला	२०६६/११/१५
७	ईलाका न.७	मालिका वैक	२०६६/११/१०
८	ईलाका न.८	दुल्लू	२०६६/११/११
९	ईलाका न.९	चामुण्डा	२०६६/११/१२
१०	ईलाका न.१०	सिगौडी	२०६६/११/१६
११	ईलाका न.११	तिलेपाटा	२०६६/११/१८

१.४. विषयगत उप-समितिको बैठक

इलाका स्तरीय योजना तर्जुमा गोष्ठीबाट छनौट भै प्राथमिकरण तोकिएका योजनाहरू तथा जिल्ला स्थित विषयगत कार्यालय र संघ संस्थाहरूको विगत आ.व.०६५/०६६ को यथार्थ खर्च, चालु आ.व. ०६६/०६७ को संशोधित खर्च तथा आगामी आ.व. २०६७/६८ को प्रस्तावित बजेट तथा कार्यक्रमका आधारमा विभिन्न विषयगत कार्यालय र संघ संस्थाहरूको कार्यक्रम तय गरी एकीकृत समितिको बैठकमा पेश गर्ने निर्णय गरियो। जिल्ला विकास समितिअर्न्तगत ४ वटा विषयगत उप-समितिको बैठक स्थानीय विकास अधिकारी श्री दिलबहादुर शाहीज्यूको अध्यक्षतामा जिल्ला विकास समिति सञ्चालन ९ राजनीतिक दलको सर्वदलिय संयन्त्रका सदस्यहरू, विषयगत कार्यालयहरूका कार्यालय प्रमुख एवम् प्रतिनिधी, संघ संस्था, दातृ निकायका प्रमुखको उपस्थिती र सहभागितामा तपशिल बमोजिमको मिति र स्थानमा सम्पन्न भयो।

सि.नं.	उप समितिको नाम	सञ्चालन मिति	स्थान
१	सामाजिक तथा जनसंख्या समिति	२०६६/११/२९ र १२/१ गते	जि.वि.स.हल
२	भूमि तथा जलस्रोत समिति	२०६६/१२/०४ गते	जि.वि.स.हल
३	कृषि, वन तथा वातावरण समिति	२०६६/११/२८ गते	जि.वि.स.हल
४	स्थानीय पूर्वाधार विकास निर्माण समिति	२०६६/१२/०२ र ३ गते	जि.वि.स.हल

१.५. एकीकृत योजना तर्जुमा समितिको बैठक

जिल्ला विकास समिति स्थानीय विकास अधिकारी श्री दिलबहादुर शाहीन्यूको अध्यक्षतामा एकीकृत योजना तर्जुमा समितिको बैठक मिति २०६६ चैत्र १० गते सम्पन्न भयो। सो बैठकमा जिल्ला स्थित ९ राजनीतिक दलहरूका प्रमुख एवम् जि.वि.स. सञ्चालन सर्वदलिय संयन्त्रका महानुभावहरू लगायत जिल्ला स्थित सरकारी कार्यालयका कार्यालय प्रमुखहरू, दातृ निकायका प्रमुख एवम् प्रतिनिधिहरू लगायतको उपस्थितिमा आगामी आ.व. ०६७/०६८ मा सञ्चालन गरिने विकास निर्माणका योजनाहरू तथा बजेटमाथि घनिभूतरूपमा छलफल भएको थियो।

१.६. जिल्ला विकास समितिको बैठक

जिल्ला विकास समितिको नियमित बैठकका अतिरिक्त स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ र नियमावली २०५६ बमोजिम संचालित सहभागितात्मक योजना तर्जुमा प्रक्रियाका विभिन्न चरणहरू हुँदै आएका विषयगत कार्यालयहरू, संघ संस्थाहरू, दातृ निकायहरूका आगामी आ.व.को कार्यक्रम तथा बजेटमाथि छलफल गर्न समितिको बैठक मिति २०६६/१२/११, १२, २१, २२, २३ गते सम्पन्न भयो। कार्यक्रम तथा बजेटलाई जिल्ला परिषद्मा पेश गर्न अन्तिम रूप दिने निर्णय गरियो।

बैठकले आगामी आ.व. ०६७/०६८ को प्रस्तावित चालु आ.व.को संशोधित कार्यक्रम तथा बजेट अनुमोदनको लागि १८ औं जिल्ला परिषद्मा पेश गर्ने निर्णय गरियो। साथै आगामी आ.व.मा जिल्ला विकास समिति दैलेखले “कृषि, पर्यटन र पूर्वाधार, समुन्नत दैलेखको तीन आधार” भन्ने मूल नारालाई जिल्ला परिषद्मा पारित गर्नका लागि सिफारीश गरेको थियो र प्रस्तावित नारा पुरा गर्नको लागि सम्पूर्ण कार्यालय, संघ संस्था तथा व्यक्तिहरूको सहयोगको लागि अनुरोध गर्ने निर्णयसमेत बैठकले गरेको थियो।

१.७. जिल्ला परिषद्

सहभागितात्मक योजना तर्जुमा प्रक्रियाका विभिन्न चरणहरू गाउँ परिषद्, ईलाका स्तरीय गोष्ठी, विषयगत समितिको बैठक, एकीकृत योजना तर्जुमा समितिको बैठकहरूबाट छलफल र छनौट भै आएका आगामी आ.व. ०६७/०६८ को विभिन्न विषयगत कार्यालयहरू, दातृ निकाय संघ संस्थाहरूले

पेश गरेको प्रस्तावित कार्यक्रम तथा बजेट र निर्णयहरू जि.वि.स.को बैठकमा पेश गरी अन्तिम रूप दिन मिति २०६६ चैत्र २५ गते दैलेख जिल्ला परिषद्को १८ औं जिल्ला परिषद्माननीय स्थानीय विकास राज्यमन्त्री श्री गणेशबहादुर खड्काज्यूबाट उद्घाटन भयो। माननीय स्थानीय विकास राज्यमन्त्री श्री गणेशबहादुर खड्काज्यूको प्रमुख आतिथ्यता र नि.स्थानीय विकास अधिकारी श्री दिलबहादुर शाहीज्यूको अध्यक्षतामा सञ्चालन भएको १८ औं जिल्ला परिषद्मा माननीय सभासदद्वय श्री राजबहादुर बुढाज्यू, श्री कुन्ती शाहीज्यू, जिल्ला स्थित राजनीतिक दलका प्रमुखज्यूहरू, प्रमुख जिल्ला अधिकारीज्यू, महिला प्रतिनिधि श्रीमति मनमाया प्याकुरेल, दलित प्रतिनिधि श्री सूर्य वि.क., अपाङ्ग प्रतिनिधि श्री रत्नबहादुर शाही, पत्रकार महासंघका अध्यक्ष श्री विष्णु शर्मा, त्रि.उ.मा.वि. प्राचार्य श्री खेमराज के.सी., गाविस सचिवहरूको तर्फबाट श्री तुलसी प्रसाद उपाध्याय, जिविस महासंघ केन्द्रिय सदस्य श्री टेकबहादुर खानलगायतले शुभकामना मन्तव्य व्यक्त गर्नु भएको थियो। सो कार्यक्रमको सञ्चालन कार्यक्रम अधिकृत श्री समशेर बहादुर शाहीले गर्नु भएको थियो। उक्त कार्यक्रमको स्थानीय एफएमहरू सामुदायिक पंचकोशि र धुव्रताराबाट प्रत्यक्ष प्रसारण गरिएको थियो। कार्यक्रममा गणपति, प्रहरी नायव उपरीक्षक, कार्यालय प्रमुखहरू, दातृनिकाय एवम् गैससका प्रमुखहरू, पत्रकारहरू, नागरिक समाजका प्रतिनिधि, कर्मचारीहरूलगायतका महानुभावहरूको ठुलो उपस्थिति रहेको थियो। १८ औं जिल्ला परिषद्बाट आ.व. २०६७/६८ को जिल्ला विकास योजना, बजेट, नीति तथा कार्यक्रम, बजेट मन्तव्यको अनुमोदनका साथै विभिन्न महत्वपूर्ण विषयहरूमा नीतिगत निर्णयहरू गरिएको थियो।

२. जिल्ला विकास समितिको प्रतिबद्धता

२.१. समन्वय

नेपालको अन्तरिम संविधान २०६३ ले शासन प्रक्रियामा स्थानीय जनताको प्रत्यक्ष सहभागितालाई सुनिश्चित गर्ने कुराको प्रत्याभुतीका लागि स्थानीय निकायहरू स्वायत्तता स्थानीय सरकारको रूपमा स्वीकार गरेको सन्दर्भमा जिल्लाको समग्र विकासमा जि.वि.स.को भूमिका केन्द्र विन्दुको रूपमा रहेको छ। जिविसको माथितिरको सम्बन्ध राष्ट्रिय योजना आयोग र स्थानीय विकास मन्त्रालयसँग छ, भने तल तिर गा.वि.स. र न.पा.सँग रहेको छ। त्यस्तै गरी जिल्ला विकास योजना तर्जुमा प्रक्रिया, कार्यान्वयन र अनुगमन प्रक्रियाको सन्दर्भमा जिल्लास्थित विषयगत कार्यालयहरू राष्ट्रिय/अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरूलाईसमेत जिल्ला विकास समितिअर्न्तगत राखिएकोमा जिविसको समन्वयकारी भूमिकामा र जिम्मेवारी बढेको छ। तसर्थ जिल्लाको एकीकृत विकास योजनाको मूल प्रवाहमा सबै पक्षलाई समाहित गर्न समन्वय र सहयोगको आवश्यकतालाई मनन् गरी यस भूमिकालाई जि.वि.स.ले सफलतापूर्वक निर्वाह गरी विस्तारसमेत गर्ने छ।

२.२. पारदर्शिता

योजनाहरूको छनौट, निर्णय प्रणाली र वित्तिय प्रणालीलाई पारदर्शी बनाउन जिविस सदैव प्रयासरत हुँदै आइरहेको छ। पारदर्शिता सुनिश्चिताका लागि उपयुक्त अनुगमन तथा मूल्यांकन प्रणालीको स्थापना गर्ने र जि.वि.स.को सम्पूर्ण जनसरोकारसँग सम्बन्ध राख्ने कार्यहरूलाई विभिन्न माध्यमबाट सार्वजनिक गर्ने परिपाटी विगत आ.व देखि नै अवलम्बन गर्दै आइरहेका सन्दर्भमा यस आ.व. यस कार्यमा थप बढावा दिने छ। त्यस्तै गाविस/न.पा. विषयगत कार्यालय र गैरसरकारी संस्थालाई समेत पारदर्शिता अपनाउन प्रोत्साहन गरिनेछ। यसबाट विकास प्रक्रियामा जनसहभागिता बढ्ने आशा लिइएको छ।

२.३. जनसहभागिता

विकास प्रक्रियामा जनसहभागिताको प्रत्याभूतिले विकास निर्माण जनताको आफ्नोपन र स्वामित्व स्थापना भई दिगो विकासमा टेवा पुग्न सक्छ भन्नेमान्यतालाई आत्मसात गरी जिविसले विगत आ.व देखि नै विकासमा जनसहभागितालाई महत्व दिई आएको छ। तथापी अपेक्षाकृत रूपमा विकास योजना निर्माणमा जनताको उल्लेख्य सहभागिता अझ पनि सुधारन्मुख अवस्थामा रहेको छ। यसर्थ जनताको सहभागिता विना विकास दिगो हुन सक्दैन भन्ने कुरालाई मनन गरी यस आ.व.देखि योजना छनौटदेखि कार्यान्वयन र मूल्यांकन प्रक्रियामा बढी भन्दा बढी जनतालाई सहभागी हुने वातावरण तयार गर्न आवश्यक पहल गरिने छ र सामुहिक निर्णय प्रणाली अवलम्बन गराइने छ।

२.४. जनउत्तरदायी कार्यशैली

नेपालको अन्तिरिम संविधान लगायत स्थानीय स्वायत्तता शासन ऐन र तत्सम्बन्धी नियमावली, निर्देशिकाले स्थानीय निकायहरूका साथसाथै सरकारी कार्यालयहरूलाई जनउत्तरदायी कार्य प्रणाली अवलम्बन गर्ने अनिवार्य प्रावधानहरूलाई अवलम्बन गरी आम सेवाग्राही जनतालाई छिटो छरितो र गुणस्तरीय सेवा प्रवाहलाई सुनिश्चिता दिन आवश्यक कार्यविधिको तर्जुमा र कार्यान्वयनमा ध्यान दिईने छ। जनताका गुनासाहरूको उचित सम्बोधन र कार्यान्वयनका लागि कार्यालयमा आवश्यक संरचना र विधिहरूको अवलम्बनलाई अझ बढावा दिईने छ।

२.५. दिगोमानव विकास

प्रत्यक्ष रूपमा जनताको आवश्यकतालाई सरोकार राख्ने र परिणाममुखी योजनाहरूलाई प्राथमिकता दिईने छ। मानवीय संसाधनको विकास विना देश र जिल्लाको विकास सम्भव नहुने भएकोले जि.वि.स.मा मानव संसाधन विकास केन्द्र गठन गरिएको छ। त्यसबाट ग्रामीण विशेषज्ञहरू तयार गर्न तालिम, गोष्ठी आदि सञ्चालन गरिनेछ।

३. प्रमुख नीतिहरू

जिल्ला विकास योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन, सहज र गुणस्तरीय सेवा प्रभाव र समावेशी विकासको लागि तपसील बमोजिम प्रमुख नीतिहरू अवलम्बन गरी कार्यान्वयन गरिने छ :

१. जिल्ला विकास समिति लगायत विषयगत सरकारी निकायहरू, गैससहरूका कार्यक्रमहरूबाट प्रवाह गरिने सेवालाई सेवाग्राही मैत्री बनाउन सो कार्यका लागि निर्देशिका तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ।
२. जिल्ला विकास समितिबाट सम्पादन हुने दैनिक प्रशासनिक तथा विकास कार्यहरूमा मितव्ययिता अपनाउन तथा स्रोत साधनको दुरुपयोगलाई निरुत्साहित गर्न कर्मचारी तथा पदाधिकारी आचारसंहिता तयार गरी लागू गरिने छ।
३. स्थानीय निकाय, विषयगत कार्यालय र गैससहरूबाट हुने क्रियाकलापहरू एवम् जिल्ला विकास समितिबाट भएका निर्णयहरूलाई पारदर्शी र जवाफदेही बनाउन अनुगमन र सुपरीवेक्षण उपसमितिको कार्य सञ्चालन निर्देशिका २०६६ तयार गरी लागू गरिने छ।
४. जिल्ला विकास योजना तर्जुमा गर्दा **सूचनामा आधारित, सहभागितामूलक र समावेशी** गराईने छ।
५. समाजका उत्पीडित, अल्पसंख्यक र पछाडि परेका वर्गको समतामूलक विकास र समान अवसर सिर्जनामा आवश्यक योगदान गर्न **“लैंगिक समानता र समावेशिकरण सम्बन्धी निर्देशिका”** तयार गरी लागू गरिने छ।

६. जिल्ला विकास समिति तथा जिल्लामा कार्यरत सरकारी तथा गैससहरूद्वारा सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन र व्यवस्थापन प्रक्रियामा दलित, महिला, बालबालिका, युवा, अपांग, जनजाति तथा आदिवासी वर्गको **समानुपातिक सहभागिता**लाई अनिवार्य गरिने छ ।
७. जेष्ठ नागरिक, एकल महिला, असहाय, अशक्त, अपांगहरू, असहाय बालबालिका लागि वितरण गरिने सामाजिक सुरक्षा भत्ता लगायत अन्य सुविधालाई थप व्यवस्थित गर्न लगत अध्यावधिक गरी **घरदैलोमा गई सेवा प्रदान** गर्न आवश्यक व्यवस्था गरिने छ ।
८. स्थानीय तहमा सञ्चालन हुने लक्षित कार्यक्रमहरूमा प्रभावकारीता ल्याउन लक्षित वर्गका **सरोकारवालाहरूको सञ्जाल स्थापना** गरी समन्वयात्मक ढङ्गबाट कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
९. सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता ल्याउनको लागि मौजुदा क्षमता विकास योजनाको कार्यान्वयन गर्नुको साथै सहभागितामूलक विधिबाट जिल्लाको **एकीकृत क्षमता विकास योजना** तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१०. कर्मचारीहरूको कार्य उत्प्रेरणा वृद्धि गर्न परिणाममुखी कार्य सम्पादन मुल्यांकन पद्धति अपनाई वृत्ति विकासको अवसर तथा **पुरस्कार र दण्ड**को व्यवस्था गरिने छ ।
११. **सामाजिक परिचालन कार्यलाई एकद्वार प्रणाली**बाट सञ्चालन गर्ने कार्यलाई अनिवार्य गरिने छ ।
१२. जिल्लाभित्रका सामाजिक परिचालन सम्बन्धी क्रियाकलापहरूलाई व्यवस्थित गर्न स्थानीय विकास कोषलाई नेतृत्वदायी तथा समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गर्ने इकाईको रूपमा जिम्मेवार बनाइने छ ।
१३. जिल्लाको आवधिक योजना, क्षेत्रगत रणनीतिक योजनालाई सहयोग पुग्ने क्षेत्रमा लगानी गर्न इच्छुक, गैसस, अन्तर्राष्ट्रिय गैसस तथा **दातृनिकायहरू आकर्षित हुने वातावरण सृजना** गर्नमा जोड दिइने छ ।
१४. जिल्लाको समग्र विकासमा योगदान पुऱ्याउन जिल्लामा क्रियाशील रहेका गैरसरकारी संस्थाहरू मूलधारमा ल्याई परिचालन गर्न आगामी आ.व.देखि लागू हुने गरी एउटा अलग **गैसस परिचालन नीति तथा कार्यविधि** बनाई लागू गरिने छ ।
१५. कृषि, पशुपालन र घरेलु उद्यमलाई सम्मानित पेशाको रूपमा प्रवर्द्धन गरी यस क्षेत्रमा **आय तथा रोजगारीको अवसर सिर्जना** गर्न आवश्यक कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिने छ ।
१६. **जिल्ला यातायात गुर्योजना**ले प्राथमिकता निर्धारण गरेअनुसार सडकहरूको निर्माण कार्यलाई अगाडि बढाइनेछ ।
१७. सडक निर्माण गर्दा **श्रममूलक र न्यूनतम वातावरणीय असर** हुने हरित सडकको अवधारणा अवलम्बन गरिने छ ।
१८. सडक निर्माण कार्यअन्तर्गत सडक सञ्जालभित्र जिल्लाका सबै गाविस आबद्ध हुन सक्नु भन्ने उद्देश्यले **सडक सञ्जाल**ले नछोएका गाविसहरूमा सडक पुऱ्याउने योजना सञ्चालन गरिने छ ।
१९. नेपाल सरकार र दातृ संस्थाको सहयोगमा जिल्ला जल उपयोग सम्बन्धी विस्तृत **जलस्रोत उपयोग गुरु योजना** तर्जुमा गरी प्राथमिकीकरण अनुरूप क्रमशः कार्यान्वयनका लागि पहल गरिने छ ।

२०. नेपाल भ्रमण वर्ष सन् २०११ सँग दैलेख जिल्लालाई आवद्ध गराउँदै जिल्लाको पहिचान र जिल्लाबासीको आम्दानी बढाउन आवश्यक कार्य गरिने छ ।
२१. **आन्तरिक राजस्व स्रोतको दायरा वृद्धि** र राजस्व परिचालन क्षमता अभिवृद्धि गरी केन्द्रिय अनुदानप्रतिको निर्भरतालाई क्रमशः कम गर्दै जानि विस्तृत अध्ययन गर्ने तथा प्रतिवेदनअनुसार स्रोत र करको दायरामा वृद्धि गरिने छ ।
२२. विभिन्न स्रोतबाट संकलित **स्रोत संकलन गरिएको क्षेत्रको विकास**मा लगानी गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
२३. वृद्ध, अपांग र सामाजिक रूपमा उपेक्षित, उत्पीडित, दलित, महिला/एकल महिला तथा पिछडिएका समूहलाई लक्षित गरी **लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन** गरिने छ ।
२४. पञ्चकोशी तीर्थस्थलको बृहत्तर विकासका लागि **समिति गठन र गुर्योजना** तयारी गरिने छ ।
२५. जिल्लाको प्राकृतिक सौन्दर्यता कायम राखी वन क्षेत्रको दीगो व्यवस्थापन, **संरक्षणमा आधारित वनस्रोतको अधिकतम सदुपयोग** तर्फ आवश्यक कदम चालिने छ ।
२६. जिल्लाका विभिन्न भागहरूमा भैरहेको **नदी कटान, पहिरो आदिलाई नियन्त्रण** गर्ने कार्य सञ्चालन गरिने छ भने **जलाधार संरक्षण** कार्यलाई टेवा पुऱ्याउन आवश्यक प्रवर्द्धनात्मक कार्य गरिने छ ।
२७. **शिक्षामा सबैको सर्वसुलभ पहुँच**लाई सुनिश्चित गर्न शिक्षा क्षेत्रमा प्राथमिकताका साथ लगानी गरिने छ ।
२८. विभिन्न आन्दोलनका क्रममा ज्यान गुमाएका शहिदहरूको सम्मानमा शहिद स्मृतिकोष स्थापना गरी शहिद परिवारहरूको जिविकोपार्जन लगायत अन्य आर्थिक सामाजिक क्षेत्रमा सहयोग गर्ने नीति अख्तियार गरिने छ ।
२९. विगतका द्वन्दका क्रममा ध्वस्त भएका विभिन्न संरचनाहरूको पुनर्निर्माण गर्न सम्बन्धित निकायसँग आवश्यक पहल गरिने छ ।

४. जिल्ला विकासका प्रमुख समस्याहरू र चुनौतीहरू

जिल्ला विकास योजना कार्यान्वयनका सन्दर्भमा निम्नउल्लेख समस्याहरू र चुनौतीहरूको सामान गर्नु पर्ने पूर्वानुमान गरिएको छ ।

१. स्थानीय निकायहरू निर्वाचित जनप्रतिनिधी विहिनको अवस्थामा रहेको ।
२. जनताका आवश्यकता र माग हरू बमोजिम प्रयाप्त रूपमा स्रोत नभएको ।
३. विगतको द्वन्दकालीन अवस्थामा सार्वजनिक तथा सरकारी भौतिक संरचनाहरू नष्ट भई सेवा प्रवाहमा कठिनाई उत्पन्न भएको ।
४. अधिकांश गाविसहरूको भवन नहुँदा दैनिक रूपमा कार्यालय सञ्चालन गर्न कठिनाई भएको ।
५. गाविसहरूमा आवश्यक जनशक्तिको न्यूनता भई प्रभावकारी सेवा प्रवाहमा कठिनाई भएको ।

५. जिल्ला विकासका अवसरहरू र संभावनाहरू

जिल्लाको समग्र र दिगो विकासका लागि निम्न उल्लेख अवसर र संभावनाहरू रहेका छन्

१. जिल्लामा रहेका विभिन्न राजनीतिक दलहरूसँगको समन्वय र सहकार्यको वातावरण ।
२. विभिन्न दातृनिकायहरूबाट कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न जिल्लामा स्रोतभित्रने क्रम बढेको ।

३. कर्णाली राजमार्गले र मध्यपहाडी राजमार्गले दैलेख जिल्लाको केही भागलाई समेटेको छ ।
४. अधिकांश गाविसहरूमा ग्रामीण सडक संजालको विस्तार भएको ।
५. प्रसिद्ध ऐतिहासिक एवम् पुरातात्विक महत्वका स्थलहरू तथा मनोरम प्राकृतिक सौन्दर्य स्थानहरू रहेको ।
६. पंचकोशी विकास क्षेत्रको नामले चिनिने स्थलहरू रहेको ।
७. ज्वालामुखीको नामबाट चिनिने स्थलहरूमा प्राकृतिक ग्याँसको संभावना रहेको ।
८. यस जिल्लामा विभिन्न जातका जडिवुटीहरू तथा खनिजहरू रहेका ।
९. विभिन्न खोलाहरूबाट जलविद्युत उत्पादन गर्न सकिने ।
१०. कृषि तथा वन जन्य घरेलु तथा साना उद्योगको सम्भावना रहेको ।
११. स्थानीय बजार केन्द्रहरूको विस्तार र क्षेत्रीय बजारहरूसँग सर्म्पकमा वृद्धि भएको ।
१२. संञ्चारको सुविधा अधिकांश गाविसहरूमा पुगेको ।
१३. स्थानीय कृषि तथा वन जन्य उत्पादन तथा प्रशोधनको सम्भावना ।

६. स्थानीय विकास अधिकारीद्वारा १८ औं जिल्ला परिषद्मा प्रस्तुत बजेट मन्तव्य, नीति तथा कार्यक्रम

त्रयस दैलेख जिल्लाको अठारौं जिल्ला परिषद्को विशिष्ट अवसरमा यस गरिमामय सभामा उपस्थित हुनुभएका प्रमुख अतिथि माननीय स्थानीय विकास राज्यमन्त्री श्री गणेशबहादुर खड्काज्यू, विशेष अतिथि माननीय संविधान सभासद श्री राजबहादुर वुढाज्यू, श्री भरत रेग्मीज्यू, श्री जग्यबहादुर शाहीज्यू, श्री कुन्ती शाहीज्यू, माननीय जिल्ला न्यायाधीशज्यू, श्रीमान् प्रमुख जिल्ला अधिकारीज्यू, राजनैतिक दलका प्रमुख एवम् प्रतिनिधिज्यूहरू, श्रीरणार्शादुल गणका गणपतिज्यू, श्री प्रनाउज्यू, कार्यालय प्रमुखज्यूहरू, विभिन्न सामाजिक एवम् गैर सरकारी संघ संस्थाका प्रमुख एवम् प्रतिनिधिज्यूहरू, पत्रकारज्यूहरू, कर्मचारीमित्र लगायत उपस्थित महिला एवम् सज्जनवृन्द !

हाम्रो निमन्त्रणालाई स्वीकार गरी अठारौं जिल्ला परिषद्को कार्यक्रमलाई आफ्नो महत्वपूर्ण समय प्रदान गरी सफल बनाउन पाल्नुभएका सम्पूर्ण अतिथिज्यूहरूमा म यस दैलेख जिल्ला विकास समितिको निमित्त स्थानीय विकास अधिकारीको हैसियतले हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

यस घडीमा देशमा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको स्थापनार्थ विभिन्न आन्दोलनहरूमा शहादत प्राप्त गर्नुभएका समस्त ज्ञात अज्ञात शहिदहरूप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्न चाहन्छु ।

वर्तमान अवस्थामा स्थानीय निकायहरू जनप्रतिनिधिविहिन हुन गई कर्मचारीहरूबाट नै जिविस सञ्चालन गर्नुपर्ने परिस्थितिमा जिविसको कार्य सम्पादनमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने संयन्त्रका सदस्यहरू, समस्त राजनैतिक दल, नागरिक समाज, सरकारी गैरसरकारी कार्यालय, संघ संस्थाहरू एवम् आम जनतामा म हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

आज हामी दैलेख जिल्लाको आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तथा कार्यक्रम पारित गर्ने पूर्व सन्ध्यामा छौं । हामीले छनौट गरेको योजनाले भोलिका दिनमा आर्थिक, सामाजिक रूपान्तरण भई सीमान्तकृत जनताको जीवनस्तरमा महसुस गर्न सकिने परिवर्तन आएको हुनुपर्दछ । यसका लागि आफ्नो स्रोत र

साधनले पुरा गर्न सकिने योजनाको तर्जुमा हुनु नितान्त आवश्यक छ। यसै तथ्यलाई आत्मसात गरी आगामी आ.व.को लागि यथार्थपरक बजेट तथा योजनाको छनौट गर्ने कार्यको सुरुवात भएको यहाँहरूलाई निवेदन गर्न चाहन्छु।

विकेन्द्रीकरणको अवधारणा अनुरूप सहभागितामूलक प्रकृया अपनाई योजना छनौट गर्ने परम्परा नयाँ होईन। यद्यपि, हिजो जनताले आफू बीचमा व्यापक छलफल गरी पारित गरेका योजना तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनमा आउन नसकेको यथार्थतालाई दृष्टिगत गरी जनताले छानेको पहिलो प्राथमिकतामा परेका योजनाहरूलाई कार्यान्वयनमा ल्याउने सुनिश्चितता प्रदान गर्ने गरी आगामी आ.व.मा सोको व्यवस्था मिलाइएको छ। यस्तै भौतिक पूर्वाधार निर्माणलाई मात्र विकासको ध्येय ठान्ने अवधारणामा परिवर्तन ल्याई दृष्टिकोण सहितको विकासमा जोड दिने रणनीतिको कार्यान्वयनका लागि विकासका सम्पूर्ण आयामहरूलाई सम्बोधन गर्ने गरी विभिन्न कार्यक्रमहरूको सुरुवात भइसकेको छ।

जिल्ला विकास समितिको अगुवाईमा हालै सम्पन्न ऐतिहासिक प्रथम दैलेख महोत्सव २०६६ ले जिल्लालाई अन्य भागसँग परिचित गराउने तथा यहाँ रहेका विभिन्न सम्भावनाहरूलाई उजागर गर्ने अवसर मिलेको सर्वविदितै छ। सही कदमले सही गन्तव्यमा पुऱ्याउँदछ, विचार र श्रमको सम्मिश्रणले मात्र अपेक्षित प्रतिफल प्रदान गर्दछ, भन्ने धारणालाई आत्मसात गरी हामीले इमान्दार प्रयास गर्ने हो भने छोटो समयमा नै दैलेख जिल्लालाई सम्बृद्ध बनाउन सकिने कुरामा यसबाट विश्वास मिलेको छ।

विगतमा अख्तियार गरिएका उल्लेखनीय र प्रशंसनीय नीति तथा कार्यक्रमहरूलाई पनि महत्व दिँदै आजको यस जिल्ला परिषद्मा म दैलेख जिल्लाको २०६५/०६६ को समीक्षा, आ.व. ०६६/६७ को संसोधित आय व्यय अनुमान तथा ०६७/६८ को बजेट, नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुतिका लागि अनुमति माग दछु।

आदरणीय प्रमुख अतिथिज्यू, अतिथिज्यूहरू लगायत उपस्थित महानुभावहरू !

म अब यहाँहरू समक्ष गत आ.व. २०६५/६६ को आय व्यय तथा २०६६/६७ को संसोधित आय व्यय अनुमान विवरण संक्षिप्त रूपमा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु।

०६५/६६ को आय व्यय

१. आ.व. २०६५/६६ मा जिल्लामा संचालित विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी क्षेत्र लगायत जिविसको गरी कूल रु. १ अर्ब २५ करोड ७९ लाख ७ हजार व्यय भएको देखिन्छ। कूल खर्चमध्ये सरकारी क्षेत्रको करिब ८० दशमलव ६८ प्रतिशत र गैरसरकारी क्षेत्रको १९ दशमलव ३२ प्रतिशत योगदान रहेको छ। यसरी खर्च भएको बजेटमध्ये चालू तर्फ ४३ प्रतिशत र पूँजीगत तर्फ ५७ प्रतिशत रहेको छ।
२. जिविसको लागि २०६५/६६ मा कूल आय व्यय रु २३ करोड ९६ लाख ५१ हजार अनुमान गरिएकोमा यथार्थमा कूल रु. ५६ करोड १ लाख ३ हजार १ सय ८० रहेको थियो। उक्त प्रस्तावित अनुमानमा जिल्ला विकास समितिअन्तर्गतका कार्यालय/कार्यक्रम/आयोजनाहरूको रकमसमेत समावेश गरिएको छ। जसमध्ये चालूतर्फ रु. १२ करोड ५३ हजार तथा पूँजीगत तर्फ रु. ४४ करोड ४९ हजार खर्च भएको देखिन्छ। कूल व्यय मध्ये चालू तर्फ कूल व्ययको २१ दशमलव ४३ प्रतिशत र पूँजीगत तर्फ ७८ दशमलव ५७ प्रतिशत खर्च भएको छ।

आ.व. ०६६/६७ को संसोधित आय व्यय विवरण

१. आ.व. २०६६/६७ का लागि विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी क्षेत्रको स्वीकृत आय व्यय अनुमान रु. ८१ करोड २७ लाख २८ हजार प्रस्ताव गरिएकोमा हालसम्मको आयको स्थितिलाई मध्यनजर गर्दा उक्त अनुमानमा संसोधन गर्नुपर्ने देखिन्छ। यसरी चालू आ.व.को लागि संसोधित आय व्यय अनुमान बजेट रु.१ अर्ब २७ करोड ५८ लाख ४९ हजार ७ सय प्रस्ताव गर्दछु। उक्त बजेटमध्ये चालू तर्फ ५९ करोड ८८ लाख ३९ हजार (४७ प्रतिशत) र पूँजीगत तर्फ रु.६७ करोड ७० लाख ९ हजार (५३ प्रतिशत) रहेको छ। कूल विनियोजन रकममा सरकारी क्षेत्रको ७० दशमलव ६४ प्रतिशत र गैरसरकारी क्षेत्रको २९ दशमलव ३६ प्रतिशत योगदान रहने देखिन्छ।
२. त्यसैगरी जिविसको लागि चालू आ.व. २०६६/६७ को लागि संसोधित आय व्यय अनुमान रु.४२ करोड १५ लाख २० हजार प्रस्ताव गरिएको छ। उक्त प्रस्तावित अनुमानमा जिल्ला विकास समिति अन्तर्गतका कार्यालय/कार्यक्रम/आयोजनाहरूको रकमसमेत समावेश गरिएको छ। संसोधित व्यय अनुमानअनुसार चालूतर्फ रु. १५ करोड ५९ लाख ५५ हजार (३७ प्रतिशत) तथा पूँजीगततर्फ रु.२६ करोड ५५ लाख ६४ हजार (६३ प्रतिशत) रहने देखिन्छ।

यसपछि म गत आ.व.देखि हालसम्म सम्पन्न जिविसमार्फत् भएका केही प्रमुख उपलब्धिहरू संक्षेपमा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु।

१. जनसहभागितामा आधारित कार्यक्रम, विशेष कार्यक्रम, कृषि सडक कार्यक्रम, सार्वजनिक निर्माण सुधार कार्यक्रम गरी ५४ कि.मि. नयाँ कच्ची सडक निर्माण गरी अधिकांश ईलाका र भेगहरूलाई जोड्ने सडक निर्माण सम्पन्न।
२. विभिन्न गाविसहरूमा रहेका १४ वटा भोलुंगे पुल निर्माण सम्पन्न साथै १४ वटा मर्मत गरिएको छ।
३. ग्रामीण जलस्रोत परियोजना अन्तर्गत ६ गाविसका जलउपयोग गुरुयोजना तयार गरी विभिन्न ३२ खानेपानी तथा सरसफाई योजनाबाट १५ हजार जनसंख्यालाई स्वच्छ खानेपानी तथा १६ हजार जनसंख्या सरसफाई सुविधाबाट लाभान्वित भएका छन्।
४. पानी स्रोत नभएका लालीकाँडा गाविस क्षेत्रका २१६ घरधुरीमा वर्षात्को पानी संकलन प्रविधिबाट खानेपानी उपलब्ध गराईएको छ।
५. जिल्ला विकास समितिअन्तर्गतको स्थानीय विकास कोषमार्फत् विभिन्न कार्यक्रमको सहयोगमा ३४ वटा खानेपानी योजनामार्फत् १७४ वटा धारा, १४२ हेक्टर क्षेत्र सिंचित हुनेगरी ९ वटा सिंचाई योजना, २३ वटा विद्यालयका ४६ कोठा, ३ वटा सामुदायिक भवन, ७ वटा स्वास्थ्य चौकी भवन, १२७७ वटा शौचालय निर्माण भएको छ। यसैगरी २१० वटा विद्यालयमा फर्निचरको व्यवस्था, ९९ घरधुरीमा सोलारको व्यवस्था, ५ वटा उपस्वास्थ्य चौकीमा सुत्केरी वेडको व्यवस्था गरिएको छ। यस जिल्लामा रहेको जिल्ला उर्जा तथा वातावरण शाखाबाट ६ वटा परियोजनाबाट ९६ कि.वा. विद्युत उत्पादन भै ११०२ घरधुरी लाभान्वित भएका छन् भने निकट भविष्यमा २ वटा थप परियोजनाबाट २५ कि.वा उत्पादन भै २६६ घरधुरी लाभान्वित हुने। सोही शाखाबाट १० वटा बायोग्याँस प्लान्ट र २४ वटा साना घरेलु सौर्य विद्युत प्रणाली वितरणमा आवश्यक सहयोग गरेको।
६. भारतीय दूतावासको सहयोगमा नारायण क्याम्पसको ३ तले भवन निर्माणको अन्तिम चरणमा पुगेको छ भने रु.३ करोडको लगानीमा वडाखोलास्थित जगदीश उच्च मा.वि.को निर्माण कार्य प्रारम्भ गरिएको छ।

७. ग्रामीण पहुँच कार्यक्रमबाट देशीगाडे महावु, रामाघाट सिंहासैन र चुप्रा मेहेलतोली गरी ४७.४ कि.मि. सडक मध्ये हालसम्म २२.८ कि.मि.सडकको ट्रयाक निर्माण सम्पन्न भएको छ जसमध्ये १०.८ कि.मी.सम्मको सडक २ मिटर चौडा र ६ कि.मी.सम्मको सडक ४.५ मिटर चौडा पारिएको छ ।
८. हेल्भेटास नेपालको सहयोगमा जिल्ला सडक गुरु योजना अद्यावधिक गर्ने कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ ।
९. लघु उद्यम विकास कार्यक्रमबाट जिल्लामा घरेलु उद्योगबाट उत्पादित वस्तुको बजारीकरणमा प्रबर्द्धन गर्ने उद्देश्यले कोसेली घर स्थापना भई सञ्चालनमा रहेको छ । साथै यस कार्यक्रमको सहयोगमा जिल्लाका विभिन्न क्षेत्रमा स्वरोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत ५०० जना लघु उद्यमी तयार भएका छन् ।
१०. गत आ.व.देखि जिटिजेडको सहयोगमा लागू भएको पासा कार्यक्रमले गरिवी निवारण, जिविस र गाविसको क्षमता अभिवृद्धि गरी सुशासन प्रबर्द्धनमा टेवा पुऱ्याएको छ । यसैगरी जिल्ला विकास समितिको संस्थागत सुदृढीकरणका लागि क्षमता विकास तथा सु-शासन योजना तयार भई कार्यान्वयनको क्रममा रहेको छ ।
११. सामाजिक परिचालनको संस्थागत विकासमार्फत् कबुलियती वन विकास, कृषि तथा पशु विकास र सामुदायिक पूर्वाधार विकासको माध्यमबाट गरिवी न्यूनिकरणमा उल्लेख्य योगदान दिँदै आएको पश्चिम उच्च पहाडी गरिवी निवारण आयोजना १३ गाविसमा विस्तार गरिएको छ ।
१२. विभिन्न तहमा उत्कृष्ट अंक प्राप्त गर्ने छात्र छात्रा र दलित/जनजाती छात्र छात्रालाई मयाराम स्मृति छात्रवृत्तिबाट पुरस्कृत गरिएको छ ।
१३. जम्मा १ करोड बेरुजुमध्ये रु. ३० लाख बेरुजु सम्परीक्षण गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ ।
१४. जिल्लामा कवर्ड हल निर्माणका लागि जग्गा र कवर्डहलको मैदान तयार गरिएको छ ।
१५. सीघ्रप्रभाव तथा शान्ति प्रक्रिया सहयोग कार्यअन्तर्गत १३ वटा गाविसमा शौचालय तथा साना खानेपानी निर्माण लगायत सरसफाई कार्यक्रममार्फत् भाडा पखालाको महामारी विरुद्ध रोकथाममूलक तथा जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ ।
१६. लामो समयदेखि सदरमुकाम केन्द्रित रहेको गाविसको कामकाज हाल ५५ वटै गाविसमा गाविस कार्यालयको स्थापना गरी जनशक्ति व्यवस्थासहित गाविसको काम कारवाही सुचारु गरिएको छ ।
१७. लगभग ५५ गाविसमा गरिएको अनमी प्राविधिकको व्यवस्थाबाट मातृशिशु स्वास्थ्यमा सुधार महसूस गरिएको छ ।
१८. जिल्लामा रहेको राउटेको संख्या यकिन गरी स्थलगत रूपमा नै सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्ने कार्य आरम्भ गरिएको छ ।
१९. ५५ वटै गाविसको प्रोफाईल निर्माण कार्य शुरु गरिएको छ ।
२०. ३ वटा गाविसहरूको आवधिक योजनाको निर्माण हेल्भेटास नेपालको सहयोगमा निर्माण भई सोही मुताबिक कार्यमहरूको कार्यान्वयन आरम्भ गरिएको छ ।
२१. स्थानीय विकास मन्त्रालयको न्यूनतम शर्त तथा कार्यसम्पादनमापन बमोजिम जिविसको कार्यप्रणाली सुधार तथा गाविसको न्यूनतम शर्तमा प्रगति ल्याई रु.४ करोड २९ लाख थप अनुदान भिन्याउन सफल भएको छ ।

अव म आ.व. ०६७।०६८ का लागि प्रस्तावित प्रमुख नीति, प्राथमिकता र क्षेत्रगत कार्यक्रमहरू प्रस्तुत गर्ने अनुमति माग दछु ।

प्रमुख नीतिहरू

१. जिल्ला विकास समितिलगायत विषयगत सरकारी निकायहरू, गैससहरूका कार्यक्रमहरूबाट प्रवाह गरिने सेवालार्ई **सेवाग्राही मैत्री** बनाउन सो कार्यका लागि निर्देशिका तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।
२. जिल्ला विकास समितिबाट सम्पादन हुने दैनिक प्रशासनिक तथा विकास कार्यहरूमा मितव्ययिता अपनाउन तथा स्रोत साधनको दुरुउपयोगलाई निरुत्साहित गर्न **कर्मचारी तथा पदाधिकारी आचारसंहिता** तयार गरी लागू गरिने छ ।
३. स्थानीय निकाय, विषयगत कार्यालय र गैससहरूबाट हुने क्रियाकलापहरू एवम् जिल्ला विकास समितिबाट भएका निर्णयहरूलाई पारदर्शी र जवाफदेही बनाउन अनुगमन र सुपेरीवेक्षण उप-समितिको कार्य सञ्चालन निर्देशिका २०६६ तयार गरी लागू गरिने छ ।
४. जिल्ला विकास योजना तर्जुमा गर्दा **सूचनामा आधारित, सहभागितामूलक र समावेशी** गराईने छ ।
५. समाजका उत्पीडित, अल्पसंख्यक र पछाडि परेका वर्गको समतामूलक विकास र समान अवसर सिर्जनामा आवश्यक योगदान गर्न **“लैंगिक समानता र समावेशीकरण सम्बन्धी निर्देशिका”** तयार गरी लागू गरिने छ ।
६. जिल्ला विकास समिति तथा जिल्लामा कार्यरत सरकारी तथा गैससहरूद्वारा सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन र व्यवस्थापन प्रक्रियामा दलित, महिला, बालबालिका, युवा, अपांग, जनजाति तथा आदिवासी वर्गको **समानुपातिक सहभागिता**लाई अनिवार्य गरिने छ ।
७. जेष्ठ नागरिक, एकल महिला, असहाय, अशक्त, अपांगहरू, असहाय बालबालिका लागि वितरण गरिने सामाजिक सुरक्षा भत्ता लगायत अन्य सुविधालाई थप व्यवस्थित गर्न लगत अध्यावधिक गरी **घरदैलोमा गई सेवा प्रदान** गर्न आवश्यक व्यवस्था गरिने छ ।
८. स्थानीय तहमा सञ्चालन हुने लक्षित कार्यक्रमहरूमा प्रभावकारीता ल्याउन लक्षित वर्गका **सरोकारवालाहरूको संजाल स्थापना** गरी समन्वयात्मक ढंगबाट कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
९. सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता ल्याउनको लागि मौजुदा क्षमता विकास योजनाको कार्यान्वयन गर्नुको साथै सहभागितामूलक विधिबाट जिल्लाको **एकीकृत क्षमता विकास योजना** तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१०. कर्मचारीहरूको कार्य उत्प्रेरणा वृद्धि गर्न परिणाममुखी कार्य सम्पादन मुल्यांकन पद्धति अपनाई वृत्ति विकासको अवसर तथा **पुरस्कार र दण्ड**को व्यवस्था गरिने छ ।
११. **सामाजिक परिचालन कार्यलाई एकद्वार प्रणाली**बाट सञ्चालन गर्ने कार्यलाई अनिवार्य गरिने छ ।
१२. जिल्लाभित्रका सामाजिक परिचालन सम्बन्धी क्रियाकलापहरूलाई व्यवस्थित गर्न स्थानीय विकास कोषलाई नेतृत्वदायी तथा समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गर्ने इकाईको रूपमा जिम्मेवार बनाईने छ ।
१३. जिल्लाको आवधिक योजना, क्षेत्रगत रणनीतिक योजनालाई सहयोग पुग्ने क्षेत्रमा लगानी गर्न इच्छुक, गैसस, अन्तर्राष्ट्रिय गैसस तथा **दातृ निकायहरू आकर्षित हुने बातावरण सृजना** गर्नमा जोड दिईने छ ।
१४. जिल्लाको समग्र विकासमा योगदान पुऱ्याउन जिल्लामा क्रियाशील रहेका गैरसरकारी संस्थाहरू मूलधारमा ल्याई परिचालन गर्न आगामी आ.व.देखि लागू हुनेगरी एउटा अलग **गैसस परिचालन नीति तथा कार्यविधि** बनाई लागू गरिने छ ।

१५. कृषि, पशुपालन र घरेलुउद्यमलाईसम्मानित पेशाको रूपमा प्रबर्द्धन गरी यस क्षेत्रमा आय तथा रोजगारीको अवसर सिर्जना गर्न आवश्यक कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिने छ ।
१६. जिल्ला यातायात गुरु योजनाले प्राथमिकता निर्धारण गरेअनुसार सडकहरूको निर्माण कार्यलाई अगाडि बढाईनेछ ।
१७. सडक निर्माण गर्दा श्रममूलक र न्यूनतम वातावरणीय असर हुने हरित सडकको अवधारणा अबलम्बन गरिने छ ।
१९. सडक निर्माण कार्यअन्तर्गत सडक संजालभित्र जिल्लाका सबै गाविस आबद्ध हुन सक्नु भन्ने उद्देश्यले सडक संजालले नछोएका गाविसहरूमा सडक पुऱ्याउने योजना सञ्चालन गरिने छ ।
१९. नेपाल सरकार र दातृ संस्थाको सहयोगमा जिल्ला जलउपयोगसम्बन्धी विस्तृत जलस्रोत उपयोग गुरु योजना तर्जुमा गरी प्राथमिकीकरण अनुरूप क्रमशः कार्यान्वयनका लागि पहल गरिने छ ।
२०. नेपाल भ्रमण वर्ष सन् २०११ सँग दैलेख जिल्लालाई आबद्ध गराउँदै जिल्लाको पहिचान र जिल्लावासीको आम्दानी बढाउन आवश्यक कार्य गरिने छ ।
२१. आन्तरिक राजस्व स्रोतको दायरा वृद्धि र राजस्व परिचालन क्षमता अभिवृद्धि गरी केन्द्रीय अनुदान प्रतिको निर्भरतालाई क्रमशः कम गर्दै जान विस्तृत अध्ययन गर्ने तथा प्रतिवेदनअनुसार स्रोत र करको दायरामा वृद्धि गरिने छ ।
२२. विभिन्न स्रोतबाट संकलित स्रोत संकलन गरिएको क्षेत्रको विकासमा लगानी गर्ने नीति अबलम्बन गरिने छ ।
२३. वृद्ध, अपांग र सामाजिक रूपमा उपेक्षित, उत्पिडित, दलित, महिला/एकल महिला तथा पिछडिएका समूहलाई लक्षित गरी लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
२४. पञ्चकोशी तीर्थस्थलको बृहत्तर विकासका लागि समिति गठन र गुरुयोजना तयारी गरिने छ ।
२५. जिल्लाको प्राकृतिक सौन्दर्यता कायम राखी वन क्षेत्रको दीगो व्यवस्थापन, संरक्षणमा आधारित वनस्रोतको अधिकतम सदुपयोग तर्फ आवश्यक कदम चालिने छ ।
२६. जिल्लाका विभिन्न भागहरूमा भैरहेको नदी कटान, पहिरो आदिलाई नियन्त्रण गर्ने कार्य सञ्चालन गरिने छ भने जलाधार संरक्षण कार्यलाई टेवा पुऱ्याउन आवश्यक प्रबर्द्धनात्मक कार्य गरिने छ ।
२७. शिक्षामा सबैको सर्वसुलभ पहुँचलाई सुनिश्चित गर्न शिक्षा क्षेत्रमा प्राथमिकताका साथ लगानी गरिने छ ।
२८. विभिन्न आन्दोलनका क्रममा ज्यान गुमाएका शहिदहरूको सम्मानमा शहिद स्मृति कोष स्थापना गरी शहिद परिवारहरूको जिविकोपार्जन लगायत अन्य आर्थिक सामाजिक क्षेत्रमा सहयोग गर्ने नीति अख्तियार गरिने छ ।
२९. विगतका द्वन्दका क्रममा ध्वस्त भएका विभिन्न संरचनाहरूको पुनर्निर्माण गर्न सम्बन्धित निकायसँग आवश्यक पहल गरिने छ ।

प्रस्तावित प्रमुख कार्यक्रमहरू

सुशासन

१. स्थानीय निकाय, विषयगत कार्यालय र गैसस निकायहरूबाट हुने क्रियाकलापहरूबारे आमनागरिकलाई सुसूचित गरी पारदर्शिता सुनिश्चित गर्न ती निकायहरूबाट सम्पादन हुने र भएका गतिविधिहरूलाई

समेटि चौमासिक जिल्ला विकास बुलेटिनको प्रकाशन गरिनुका साथै जिल्ला विकास समितिबाट भएका निर्णयहरूलाई स्थानीय एफ एम रेडियो, स्थानीय पत्रपत्रिका, सार्वजनिक सूचना पार्टीको माध्यमहरूबाट प्रचार प्रसार गरिने छ ।

२. जिल्लाको समग्र विकासका लागि तर्जुमा गरिएको प्रथम आवधिक जिल्ला विकास योजनाको कार्यविधी समाप्त भएकोले सोको अन्तिम मूल्यांकन र समीक्षा सहित आगामी अवधीको लागि आवधिक योजना तर्जुमा गरी सोहीबमोजिम वार्षिक जिल्ला विकास योजना तर्जुमा गर्ने परिपाटी मिलाईने छ ।
३. समुदायबाट गाँउ परिषद्मार्फत् सहभागीमूलक पद्धति अवलम्बन गरी जिल्ला विकासमा प्रस्तुत हुन आएका योजनाहरूलाई विषयगत प्राथमिकता निर्धारणका साथै योजना बैकको रूपमा विकास गरी जिल्लाभरिका विकाससँग सम्बन्धित सरकारी तथा गैर सरकारी निकाय, नीजि क्षेत्रलाई उक्त योजना तथा कार्यक्रमहरू आ-आफ्नो कार्यक्रममा समावेश गर्नुपर्ने परिपाटीलाई सुदृढ बनाईने छ ।

लैंगिक समानता र समावेसीकरण

१. जिल्ला विकास समिति तथा सम्बद्ध संस्थाहरूद्वारा सञ्चालन हुने विकास निर्माणका कार्यहरूमा तहगत सम्पूर्ण क्रियाकलापहरूमा कम्तिमा ४० प्रतिशत महिलाहरूको सहभागितालाई अनिवार्य गरिने छ । यसरी गठन हुने कार्यमूलक समूहहरूमा मुख्य पदहरूमा महिलाको सहभागिता सुनिश्चित गर्नुपर्नेछ । साथै दलित, जनजातीको सहभागिता जनसंख्याको समानुपातिक रूपमा हुनुपर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।
२. एकल महिलाहरूलाई शिक्षा सीप विकास र रोजगारीमा उच्च प्राथमिकता प्रदान गरिने छ ।
३. जिल्ला विकास समिति र यसअर्न्तगतका कार्यक्रममा जनशक्ति परिचालनमा विविधिकरण ल्याई कार्य क्षमता अभिवृद्धि गर्न कर्मचारीको नयाँ भर्ना र नियुक्तिमा समानुपातिक र समावेसी नीतिको अवलम्बन गरिने छ ।
४. दलित, महिला र जनजातिहरूको प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता अभिवृद्धि गर्न लोक सेवा आयोगद्वारा लिईने परीक्षाको लागि तयारी कक्षा सञ्चालन गरिनेछ ।
५. शारीरिक रूपले अशक्तहरूलाई कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सहज पहुँचको लागि अशक्त मैत्री तवरले पूर्वाधार निर्माण कार्यलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।

मानव संसाधन तथा संस्थागत विकास

१. जिल्ला विकास समिति लगायत अन्य सरकारी कार्यालय, गैसस, राजनैतिक दल र नीजि क्षेत्रबाट आफ्नो सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता ल्याउनको लागि मौजुदा क्षमता विकास योजनाको कार्यान्वयन गर्नुको साथै सहभागीमूलक विधिबाट जिल्लाको एकीकृत क्षमता विकास योजना तयार गरी क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रमहरूलाई प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ ।
२. जिविसले स्थानीय सरकारको रूपमा प्रभावकारी, गुणस्तरीय र सीघ्र सेवाको प्रत्याभूति दिनका लागि प्रतिवद्ध, सक्षम र व्यवसायिक कर्मचारीतन्त्रको आवश्यकतालाई मध्यनजर गर्दै जिविसको मानव संसाधन इकाईलाई क्रियाशील गराउन मानव संशासन विकास केन्द्र सञ्चालन निर्देशिकालाई आवश्यक परिमार्जन गरी कार्यान्वयन गरिने छ ।
३. जिल्ला विकास समितिअर्न्तगतका विभिन्न शाखा र कर्मचारीहरूको परिणाममुखी कार्य शर्त विवरण तयार गरिने र कर्मचारी र शाखा विच स्पष्ट अधिकार र जिम्मेवारी बाँडफाँड, जिम्मेवारीअनुसारको क्षमता विकास अनुशिक्षण, तालिम, गोष्ठी र भ्रमणमा सहभागी गराईने छ ।

४. जिल्ला विकास समितिअर्न्तगतका विभिन्न शाखा तथा सम्बन्धित कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन दक्षता अभिवृद्धि गर्न आवश्यक भौतिक स्रोत साधन र आधुनिक उपकरणको व्यवस्था गरिने छ ।

गैर सरकारी संस्था समन्वय र परिचालन

१. जिल्लामा कार्यरत गैर सरकारी संस्थाहरूलाई प्रभावकारी रूपमा परिचालन गर्नको लागि क्षमता विकासका साथै ती संस्थाहरूबाट संचालित कामको अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्ने सन्त्यन्त्रलाई प्रभावकारी बनाइने छ ।
२. जिल्ला विकास समितिमा गैसस सम्पर्क विन्दुको व्यवस्था गरी गैससहरूले गरेको कार्यहरूलाई अभिलेखांकन र नक्साङ्कन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

कृषि, पशुपालन र उद्योग प्रवर्द्धन

१. कृषि, पशुपालन र घरेलु उद्यमलाईसम्मनित पेशाको रूपमा प्रवर्द्धन गरी यस क्षेत्रमा युवाहरूलाई रोजगारको अवसर सिर्जना गर्न आवश्यक कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिने छ ।
२. जनस्वास्थ्यलाई उपयोगी हुने ताजा तरकारी, फलफुल लगायतका खाद्य वस्तुको उत्पादनलाई प्रवर्द्धन गर्न जैविक खेती गर्ने कृषकलाई विशेष अनुदानको व्यवस्था गरिने छ ।
३. परम्परागत सिपको व्यवसायीकरण गरी स्थानीय स्रोतको संभाव्यताका आधारमा घरेलु उद्यमको स्थापना र सञ्चालनलाई प्रोत्साहित गरिने छ ।
४. कृषि र पशुपालनको क्षेत्रमा कृषकहरूलाई सहज, सुलभ र गुणस्तर प्राविधिक सेवा र स मागीहरूको आपूर्ति प्रदान गर्न मौजुदा कृषि तथा पशु सेवा केन्द्रहरूको सुदृढीकरण गर्न प्याकेज कार्यक्रम तयार गरी लागू गरिने छ ।
५. कृषि, पशुपालनको क्षेत्रमा सहज प्रसार सेवा उपलब्ध गराउन स्थानीय रूपमा आवश्यक दक्ष जनशक्ति उत्पादनका लागि स्थानीय स्रोत व्यक्तिको विकास र परिचालनमा जोड दिइने छ ।
६. कृषि तथा पशुजन्य वस्तुको बजारीकरणका लागि निजि तथा समुदायस्तरबाट व्यवस्थापन हुन सक्ने एग्रीभेट, कृषि मेला, हाट बजार, संकलन केन्द्र र प्रविधि प्रसार तथा बजार सूचना केन्द्रको स्थापना र सञ्चालनमा जोड दिइने छ ।
७. तरकारी, फलफुल तथा पशुपालन उत्पादनका लागि स्थानगत संभाव्यताको आधारमा पकेट क्षेत्रको विस्तार गरी पकेट कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा जोड दिइने छ ।
८. उत्पादित कृषि तथा पशुजन्य वस्तुको सहज बजारीकरणका लागि सहकारी तथा वस्तुगत संघको स्थापना, प्रवर्द्धन गरी गाँउ, ईलाका, जिल्ला, क्षेत्रीयस्तरका व्यवसायीहरूको सञ्जालसँग कृषकहरूको सम्बन्ध विस्तार र आबद्धता गराइने छ ।
९. निश्चित क्षेत्रलाई ग्रामीण बजार केन्द्रको रूपमा विकास गरी ग्रामीण क्षेत्रमा भएको कृषि तथा पशुजन्य उत्पादनहरूको बजार पहुँच सुनिश्चित गर्ने ।
१०. पशुजन्य उत्पादनहरूको स्वस्थ बिक्री बितरणका लागि जिल्लाका सबै बजार क्षेत्रमा निश्चित क्षेत्रमा पशु बधशालाको सञ्चालन गरिने छ ।
११. जिल्लामा खाद्य सुरक्षामा दिगो रूपमा आत्मनिर्भर गराउन कृषि तथा पशुपालन सम्बन्धी कार्यक्रमहरूलाई आधुनिक प्रविधियुक्त सघन र एकीकृत रूपमा सञ्चालन गर्न जोड दिइने छ । साथै

विद्यमान खाद्य उपभोगको दुरुउपयोग (अन्न कुहाउने) लाई निरुत्साहित गर्ने तर्फ जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

१२. स्थानीय तहमा उत्पादन हुने र बढी पौष्टिक तत्व भएका खाद्यान्न, तरकारी र फलफुल उत्पादन सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गरी जनताको खाने बानीमा परिवर्तन गर्न जोड दिइनेछ ।
१३. कामका लागि खाद्यान्न कार्यक्रमअन्तर्गत सञ्चालन हुने योजनाहरू छनौट गर्दा सकेसम्म उत्पादन बृद्धिमा सघाउ पुग्ने खालका सिंचाई कुलो, प्लाष्टिक पोखरी, शीत भण्डारजस्ता योजनाहरूमा जोड दिइने छ ।
१४. लघु उद्यमको विकास र प्रवर्द्धन गर्नका लागि जिविसमा स्थापित उद्यम विकास कोषलाई डालीकोषको रूपमा निरन्तरता दिइने छ ।
१५. स्थानीय तहमा उत्पादन हुने उच्च मूल्य कायम हुने वालीहरूको उत्पादनमा प्रोत्साहन दिइनुका साथै अन्य कृषि, वनजन्य तथा पशुजन्य उत्पादनहरूको मूल्य अभिवृद्धिका लागि आवश्यक सीप, प्रविधिको विस्तार गरिने छ ।

सडक तथा यातायात

१. सडक निर्माण गर्दा श्रममूलक र न्यूनतम वातावरणीय असर हुने हरित सडकको अवधारणा अवलम्बन गरिने छ । यसरी सडक निर्माण गर्दा योजना प्रभावित क्षेत्रका बासिन्दाहरूको आयस्तर अभिवृद्धिका लागि लघु परियोजना (शिक्षा, खानेपानी, सिंचाई आदि) सञ्चालनमा जोड दिइने छ ।
२. दैलेख जिल्लालाई छिमेकी जिल्लाहरू : जाजरकोट, कालिकोट, अछामको मुख्य प्रवेशद्वारको रूपमा विकास गर्न गरी सडक सञ्जालको विस्तार गर्न आवश्यक पहल गरिने छ ।

सूचना र सञ्चार

१. विकास प्रयासमा स्थानीय सञ्चार माध्यमसँग सहकार्य गरी सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको प्रयोगबाट विकास कार्यलाई प्रभावकारी बनाइने छ ।
२. नेपाल पत्रकार महासंघ जिल्ला शाखा, दैलेखको सहकार्यमा जिल्ला सूचना तथा अभिलेख केन्द्रमातहत एक सूचना सम्प्रेषण केन्द्रको व्यवस्था गरी अपराह्न २ घण्टा इ-मेल, ईन्टरनेट सहितको व्यवस्था गरिने छ ।
३. जिविसको सूचना तथा अभिलेख केन्द्रलाई सुदृढीकरण गरी समग्र जिल्लाको सूचना केन्द्रको रूपमा विकास गरिनेछ ।
४. सिडिएमए प्रविधिको टेलीफोन र मोबाईल सेवाको पहुँचलाई ५५ गा.वि.स.मा विस्तार गर्न आवश्यक पहल गरिने छ ।
५. जिल्लामा ईन्टरनेट सेवालार्इ सहज बनाउनका लागि एडिएसएल सेवा विस्तारका लागि पहल गरिने छ । जिल्ला विकास समितिअन्तर्गतका सबै शाखाका कम्प्युटर नेटवर्किङ्ग गरिने छ ।
६. स्थानीय समुदायको प्रत्यक्ष संलग्नतामा नाफारहित उद्देश्यले सञ्चालित सामुदायिक रेडियो (एफ.एम) लाई संरक्षण, सम्बर्द्धन गर्ने नीति लिइने छ ।
७. पत्रकारिताको क्षेत्रमा उल्लेखनिय योगदान गर्ने जिल्लाभित्रका सञ्चारकर्मीहरूलाई सम्मान प्रोत्साहनका लागि पत्रकार डेकेन्द्र थापा स्मृति कोष खडा गरिने छ ।

८. नेपाल भ्रमण वर्ष सन् २०११ लाईसमेत मध्यनजर गरी जिल्लाभित्रका धार्मिक, पर्यटकीय, साँस्कृतिक, ऐतिहासिक, पुरातात्विक महत्वका स्थल तथा सम्पदालाई राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय सूचना सञ्जालसँग आबद्ध गरी व्यापक प्रचार प्रसार गरिने छ ।

उर्जा र जलस्रोत व्यवस्थापन

१. गुरु योजना अनुरूप सार्वजनिक नीजि साभेदारीको अवधारणामा एक खोला एक लघु जल विद्युत योजना सञ्चालन गरिने छ ।
२. दश हेक्टर क्षेत्रफल सिंचित हुने गरी निर्माण गरिने सिंचाई योजनाहरूलाई प्रोत्साहन गर्ने उद्देश्यले प्रोत्साहन स्वरूप उपभोक्ताहरूलाई मर्मत सम्भारको लागि एकमुष्ट रु.२५,०००/- अनुदान दिने व्यवस्था मिलाईने छ ।
३. जिल्ला विकास समितिअर्न्तगत स्थापित जिल्ला उर्जा कोषलाई डालीकोषको रूपमा विकास गरी अन्य दातृ तथा सहयोगी निकायहरूलाई उर्जा क्षेत्रको विकासका लागि मुल प्रवाहमा ल्याउने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
४. विगतबाट कार्यान्वयन भई हालसम्म पनि सम्पन्न हुन नसकेको जल विद्युत आयोजना शीघ्र सम्पन्न गर्न विशेष पहल गरिनेछ । खोला दर्ता गरी योजना सञ्चालन नगर्ने परिपाटीलाई निरुत्साहित गरिने छ ।
५. विद्युत सेवा नपुगेका गाविसहरूमा विद्युत लाईन विस्तारका लागि प्राथमिकता सहित सम्बन्धित निकायसँग पहल गरिने छ ।
६. लघु जल विद्युतीकरण, सुधारिएको चुल्हो, सोलार उर्जा पद्धति, सुधारिएको घट्ट तथा गोबर ग्याँस सम्बन्धी कार्यक्रमलाई उच्च प्राथमिकता दिएर कार्यान्वयन अगाडि बढाइनेछ ।
७. सुधारिएको घट्ट निर्माणमा लागतको १० प्रतिशत अनुदान दिइने छ ।

आन्तरिक राजस्व परिचालन

१. जिविसको राजश्व शाखालाई सुदृढ गरी राजश्व शाखामा काम गर्ने जनशक्तिलाई तालिम र आवश्यक भौतिक स्रोत साधन उपलब्ध गराईने छ ।

सामाजिक सुरक्षा

१. सम्बन्धित गाविसले जेष्ठ नागरिक, असहाय, एकल महिला र अशक्त/अपाङ्गको यकिन लगत कम्प्युटर प्रणालीमा व्यवस्थित ढंगले राखिने छ ।
२. आर्थिक सामाजिक रुमान्तरणका लागि जनताको विकास चेतना उच्च बनाउन सशक्तिकरण र नेतृत्व विकास प्रशिक्षणमा जोड दिइनेछ ।
३. महिला, दलित, आदिवासी, जनजाति लक्षित कार्यक्रमको कार्यान्वयन गर्दा गठन हुने उपभोक्ता समितिका पदहरूमा सम्बन्धित समुदायको प्रतिनिधित्व हुने गरी समिति गठन गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।
४. राउटे समुदायलाई सामाजिकीकरण गर्ने उद्देश्यले अन्य जिल्लाका सामाजिक जीवन पद्धतिसँग घुलमिल गराउने कार्यका लागि अन्तर जिल्ला अवलोकन भ्रमण गराईने छ ।
५. महिला, दलित, आदिवासी, जनजाति सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा जिविसमा गठन भएका जिल्ला समन्वय समितिहरूसँग समन्वय गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ ।

६. अग्निपीडित, बाढी पहिरो पीडित तथा हुरी वतास, चट्याड पीडितलाई प्रति घरपरिवार रु.एक हजारको दरले तत्काल आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउन नीति लागू गरिने छ ।
७. दैवि प्रकोपबाट मृत्यु हुनेका परिवारलाई प्रति मृतकपरिवार रु. १० हजारका दरले राहतस्वरूप उपलब्ध गराउने नीति लिइने छ ।

स्वास्थ्य तथा सरसफाई

१. भविष्यमा हुन सक्ने भाडा पखाला जस्ता महामारीलाई नियन्त्रण गर्न जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयको समन्वयमा आवश्यक मात्रामा औषधी र स्वास्थ्य जनशक्ति समयमा नै प्रबन्ध गरिनेछ ।
२. सन् २०१५सम्म सबै घरमा सुरक्षित खानेपानी र सुलभ शौचालयको अनिवार्य व्यवस्था गरी जिल्लालाई खुला दिसा मुक्त क्षेत्र बनाउने लक्ष्य प्राप्तिका लागि आगामी आ.व. ०६७६८ भित्र थप १० गाविसमा १५ मिनेटको दुरीमा सुरक्षित खानेपानी र एक घर एक शौचालयको व्यवस्था गरिने छ ।
३. जिल्लामा स्वास्थ्य क्षेत्रमा दक्ष जनशक्ति उत्पादनका लागि यस आ.व. देखि वार्षिक १ जना अ.हे.अ, १ जना अ.न.मी. विषय अध्ययनका लागि दुर्गम र लक्षित समुदायका द्वन्द्व पीडित महिलाहरूलाई छात्रवृत्ति प्रदान गरिने छ ।
४. एच.आई.भी. संक्रमण विरुद्धको अभियानलाई तिब्रता प्रदान गर्न जनचेतना, भिसिटी सेन्टर, रक्त परीक्षण, एआरभी, पुनर्स्थापनाजस्ता कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ ।
५. जन स्वास्थ्यको क्षेत्रमा परिचालित स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरूलाई प्रोत्साहित गर्नका लागि आगामी आ.व.देखि वार्षिक रु. १००० प्रति स्वयं सेविकालाई प्रदान गरिने व्यवस्था मिलाइने छ ।
६. बाल र मातृ मृत्यु दर कम गर्न प्रत्येक उप स्वास्थ्य चौकीमा प्रसुति कक्षको सुविधामा वृद्धि गरिने छ ।
७. पाठेघर खस्ने समस्यालाई न्यूनिकरण गर्न पुरुष लक्षित चेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
८. स्वास्थ्य जीवन प्रवर्द्धनका लागि प्राकृतिक चिकित्सा, आयुर्वेद, योग अभ्यासलाई प्रश्रय दिइने छ ।

धार्मिक, पर्यटन तथा संस्कृति

१. ऐतिहासिक, धार्मिक र पुरातात्विक महत्वका स्थलहरूको पहिचान, सम्बर्द्धन र जिर्णोद्धार, संरक्षण गर्दै जाने नीति अवलम्बन गर्दै जाने छ ।
२. आगामी आ.व. देखि समाजका प्रतिष्ठित व्यक्तिहरू, राजनीतिक नेता, कलाकर्मी, शिक्षाविद्, धार्मिक गुरुहरूलाई सम्मानित गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
३. जिल्लाको विकास र पहिचानमा योगदान गर्ने संस्कृतकर्मी, पत्रकार, खेलाडी, प्रशासक, न्यायकर्मी, चिकित्सक, इन्जिनियर, विकासविद्, आदिको सम्मान र उनीहरूका योगदानमाथि अन्वेषण, प्रकाशन व्यवस्था गरिने छ ।
४. जिल्लामा पहिचान गरिएको क्षेत्रमा एयरपोर्ट सञ्चालनका लागि आवश्यक पूर्वाधार विकासका लागि आवश्यक पहल गरिने छ ।
५. सांस्कृतिक महोत्सव, आन्तरिक धार्मिक सांस्कृतिक पर्यटन पवर्द्धन गर्ने कार्यका लागि कार्यक्रम तर्जुमा गरी लागू गरिने छ ।
६. नेपाल पर्यटन वर्ष २०११ मा दैलेख जिल्लालाई भ्रमण गन्तव्यस्थलको रूपमा सूचीकृत गर्न आवश्यक पहल गरिने छ ।
७. धार्मिक सांस्कृतिक क्षेत्रहरूमा पर्यटन पूर्वाधारको विकास र बजारीकरणको लागि आवश्यक पहल गरिने छ ।

खनिज, वन तथा वातावरण

१. जलवायु परिवर्तनका कारण सृजित समस्याहरूलाई न्यूनिकरण गर्न एवम् वातावरण संरक्षण कार्यलाई एकीकृत ढंगले सम्बोधन गर्न वातावरण संरक्षण कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका तर्जुमा गरी उक्त क्षेत्रमा काम गर्ने सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरूलाई उक्त निर्देशिकाको परिधिभित्र रही कार्य गर्ने वातावरण मिलाईनेछ ।
२. वन क्षेत्रको संरक्षण गर्दै सामुदायिक वनको अधिकतम व्यवस्थापन गरी स्थानीय उपभोक्ताहरूको वन पैदावारको आवश्यकतालाई परिपूर्ति गर्ने, सामुदायिक वनहरूमा आयमूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरी स्थानीय उपभोक्ताहरूको जीवनस्तरमा सुधार ल्याईने छ ।
३. हैसियत बिग्रेको वनक्षेत्रलाई कबुलियत वन उपभोक्ता समूहको गठन गरी भूमिहीन र सीमान्तकृत वर्गको जिवनस्तर सुधार ल्याउन पहल गरिने छ ।
४. सामुदायिक, कबुलियत तथा निजि वनहरूमा बजारमुखी जडीबुटी खेतीको विस्तार र वन क्षेत्रमा रहेका बहुमूल्य जडीबुटीको दिगो संकलन विधिलाई प्रोत्साहित गरिने छ ।
५. सडक तथा अन्य पूर्वाधार निर्माण गर्ने क्रममा त्यसले पार्ने प्रतिकूल असरलाई सम्बोधन गर्न प्रत्येक योजनाको कूल ल.ई.अंकको न्यूनतम २.५ प्रतिशतले हुन आउने रकम बायो ईन्जिनियरिङ्ग प्रविधि अपनाई जिल्ला विकास समितिले तोकेको कार्यविधिअनुसार वातावरण संरक्षण र सम्बर्द्धन सम्बन्धी कार्यमा खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।
६. जिल्लाभित्र उत्पादन हुने जडिबुटी तथा अन्य वनजन्य उत्पादनलाई मूल्य अभिवृद्धि सहित सहज निकासी गर्न एवम् बजारीकरणमा टेवा पुऱ्याउने उद्देश्यका साथ उपयुक्त स्थानमा जडिबुटी संकलन तथा प्रशोधन केन्द्र स्थापना गर्न आवश्यक कार्य आरम्भ गरिने छ ।
७. जिल्लामा प्रचुर मात्रामा पाईने अल्लो तथा लोक्ताको प्रशोधन कार्यका लागि अन्य निकायहरूसमेतका सहभागितामा आवश्यक तालिम तथा प्रविधि हस्तान्तरण गर्नुका साथै नेपाली कागज तथा अल्लो सामग्री उत्पादन प्रबर्द्धन गरिने छ ।
८. अनियन्त्रित ढंगबाट वालुवा तथा ढुंगा निकासीमा ठेकेदारले लगाउने गरेको रकमलाई जिल्ला वन कार्यालय, जिल्ला विकास समिति र सम्बन्धित उपभोक्ता समितिलाई निश्चित रकम बुझाउने व्यवस्था मिलाईने छ । साथै अनियन्त्रित रूपमा विषादी तथा विष्फोटक पदार्थ प्रयोग गरीमाछामार्ने परिपाटीको अन्त्य गरी खोला नालाको संरक्षण गर्ने नीति लिईने छ ।
९. जिल्लामा प्रसस्त मात्रामा पाईने कार्बोनाईटजस्ता खनीजजन्य बहुमूल्य पदार्थको संरक्षण गर्नुका साथै निकासीलाई व्यवस्थित गरी जिल्लाको दिगो आम्दानीका लागि सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरिने छ । साथै स्लेट ढुंगाको बजारीकरणका लागि आवश्यक व्यवस्था गरिने छ ।
१०. बायोग्यास जडानसम्बन्धी कार्य सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघसँगको समन्वयमा सञ्चालन गरिने छ । साथै सुधारिएको चुल्हो प्रबर्द्धन गर्न प्रतिपरिवार निश्चित रकम प्रोत्साहन अनुदान उपलब्ध गराईने छ ।
११. जैविक इन्धनका लागि उपयोग हुने तथा भू-संरक्षण कार्यमा सघाउ पुऱ्याउने स-जीवन खेतीका लागि सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, कबुलियती वन उपभोक्ता समूहहरूलाई प्रोत्साहित गर्नुका साथै पूर्ति जग्गामासमेत स-जीवन खेतीका लागि प्रोत्साहित गरिने छ ।

शिक्षा तथा खेलकुद

१. सबैको लागि शिक्षा कार्यक्रम एवम् जिल्लामा संचालित राष्ट्रिय साक्षरता अभियानलाई सफल बनाउन सबै क्षेत्रसँग सम्बन्धात्मक प्रयास र पहल गरिनेछ ।

२. जेहेन्दार, दलित विद्यार्थीहरूलाई प्रदान गरिने छात्रवृत्ति कार्यक्रमलाई सम्बन्धित क्षेत्रसँग समन्वय, सहकार्य गरी निरन्तरता दिईने छ ।
३. जिल्लामा खेलकुद क्षेत्रको विकासको लागि सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गरी प्रतियोगिताहरू नियमित सञ्चालन, उत्कृष्ट प्रतियोगीलाई पुरस्कारका साथै खेलकुद क्षेत्रको विकासको लागि यथाशक्य आर्थिक, प्राविधिक र समन्वयात्मक सहयोगको अभिवृद्धिमा जोड दिईनेछ ।

उपरोक्त गतिविधिहरूका अतिरिक्त जिविसले सञ्चालन गर्ने गतिविधिहरू तथा काम कारवाहीलाई व्यवस्थित गराउन देहायबमोजिमका विनियम/निर्देशिकाहरू स्थानीय स्वायत्तता शासन ऐन, २०५५ र नियमावली २०५६ ले प्रदान गरेको अधिकार प्रयोग गरी परिषद्बाट अनुमोदन गराई लागू गरिनेछ ।

१. कर्मचारी प्रशासन विनियमावली, २०६६
२. मानव संसाधन विकास केन्द्र सञ्चालन निर्देशिका प्रथम संसोधन, २०६६
३. सेवाग्राही मैत्री वातावरण निर्देशिका, २०६६
४. कर्मचारी तथा पदाधिकारी आचारसंहिता, २०६६
५. लैंगिक समानता र समावेशिकरण सम्बन्धी निर्देशिका, २०६६
६. गैसस परिचालन नीति तथा कार्यविधि प्रथम संसोधन, २०६६
७. अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण उप-समिति कार्यसञ्चालन निर्देशिका, २०६६

आदरणीय प्रमुख अतिथिज्यू विशेष अतिथि एवम् उपस्थित महानुभावहरू

यसपछि अब ममाथि उल्लेखित नीति तथा कार्यक्रमहरू प्राप्तिका लागि आगामी आ.व. २०६७/६८ को आय व्यय अनुमान यहाँहरूसमक्ष पेश गर्ने अनुमति माग दछु ।

आ.व. २०६७/०६८ को आय व्यय अनुमान

१. आ.व. २०६७/६८ का लागि जिल्लास्थित विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी क्षेत्र एवम् जिविसकोसमेत गरी जिल्लाको कूल बजेट रु. १ अर्ब ८४ करोड ५० लाख ४२ हजार अनुमान गरिएको छ । आगामी आ.व.का लागि गरिएको बजेट अनुमान मध्ये चालूतर्फ रु. ८२ करोड ५७ लाख २४ हजार (४५ प्रतिशत) र पूँजीगततर्फ रु. १ अर्ब १ करोड ९३ लाख १७ हजार (५५ प्रतिशत) प्रस्ताव गरिएको छ ।

विषयगत क्षेत्रको आधारमा रकम बाँडफाँडको स्थिति देहायअनुसार रहेको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु ।

विषयगत समिति	०६५/०६६ यथार्थ खर्च			आ.व ०६६/०६७ संशोधित			आ.व.०६७/०६८ प्रस्तावित		
	चालु	पुजीगत	जम्मा	चालु	पुजीगत	जम्मा	चालु	पुजीगत	जम्मा
स्थानीय पूर्वाधार विकास समिति	५,५५५	५,५५५	११,११०	५,५५५	५,५५५	११,११०	५,५५५	५,५५५	११,११०
भूमि तथा जलस्रोत समिति	५,५५५	५,५५५	११,११०	५,५५५	५,५५५	११,११०	५,५५५	५,५५५	११,११०
कृषि, वन तथा वातावरण समिति	५,५५५	५,५५५	११,११०	५,५५५	५,५५५	११,११०	५,५५५	५,५५५	११,११०
सामाजिक तथा जनसंख्या समिति	५,५५५	५,५५५	११,११०	५,५५५	५,५५५	११,११०	५,५५५	५,५५५	११,११०
कूल जम्मा	५,५५५	५,५५५	११,११०	५,५५५	५,५५५	११,११०	५,५५५	५,५५५	११,११०

१. यसैगरी, जिविसको खूद आय व्यय अनुमान रु. ६१ करोड २४ लाख ७० हजार प्रस्ताव गरिएको छ। आगामी आ.व. २०६७/६८ का लागि प्रस्ताव गरिएको अनुमानित आय रकम चालू आ.व. २०६६/६७ मा गरिएको संसोधित अनुमान भन्दा करिब ३१ प्रतिशतले बढी रहेको छ। उक्त प्रस्तावित अनुमानमा जिल्ला विकास समितिअन्तर्गतका कार्यालय/कार्यक्रम/आयोजनाहरूको प्रस्तावित रकमसमेत समावेश गरिएको छ। जिविसले केन्द्र तथा अन्य निकायसँग गरेको संवाद तथा अपेक्षित सहयोगका कारण आगामी आ.व.का लागि उक्त रकम प्रस्ताव गरिएको छ। उक्त अनुमानको व्ययतर्फ कार्यक्रम (पूँजीगत) तर्फ रु.४५ करोड ९१ लाख ७५ हजार (व्यय अनुमानको करिब ७५ प्रतिशत रकम) अनुमान गरिएको छ। यसैगरी प्रशासनिक (चालू) तर्फ रु.१५ करोड ३२ लाख ९५ हजार (कुल व्यय अनुमानको २५ प्रतिशत) प्रस्ताव गरिएको छ।
२. गत ३ वर्षको जिल्ला परिषद्मा पेश हुन आएका जिल्लास्थित सम्पूर्ण सरकारी तथा दातृ एवम् गैससको समग्र बजेटको तुलनात्मक अध्ययन गर्दा आ.व.२०६५/६६ मा जिल्ला विकास समिति र यसअन्तर्गतका कार्यक्रम, परियोजनाहरूसमेतको बजेटले जिल्लाको कूल बजेटको ४५ प्रतिशत हिस्सा ओगटेको देखिन्छ। चालू आ.व. २०६६/६७ को संसोधित बजेटले ३३ प्रतिशत र आगामी आ.व. २०६७/६८ का लागि प्रस्तावित बजेटले ३३ प्रतिशत ओगट्ने अनुमान गरिएको छ। यसले के देखाएको छ भने अन्य सरकारी कार्यालय एवम् दातृ निकाय सोभै वा गैससहरूलाई जिल्लाको विकास निर्माणका लागि प्राप्त हुने स्रोत थपिँदै गएको छ। जिल्लामा अन्य निकायबाट परिचालन हुने स्रोतको उपयोग दैलेखका जनताको जीवनमा महसूस गर्न सकिने गरी सुधार गर्ने कार्यमा खर्च हुनेछ भन्ने अपेक्षा गरिएको छ।

अन्तमा, स्थानीय निकायहरू जनप्रतिनिधिमूलक व्यवस्थाबाट सञ्चालन हुनु पर्ने सर्वमान्य लोकतान्त्रिक मान्यता रहेता पनि जनप्रतिनिधि विहिन वर्तमान अवस्थामा पनि जिल्लाको विकास तथा निर्माण कार्यमा उक्त रिक्तताको महसूस हुन नदिई अहोरात्र हार्दिकतापूर्वक सहयोग पुऱ्याउनु हुने तथा यो परिषद् कार्यक्रमलाई सफल रूपमा सञ्चालनमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने राजनीतिक दलका जिम्मेवार प्रतिनिधिज्यूहरू तथा जिविस सर्वदलीय संयन्त्र सदस्यज्यूहरूप्रति कृतज्ञता प्रकट गर्न चाहन्छु। साथै जिल्ला विकासको दायित्व वहन गर्ने विषयगत कार्यालय, संघ संस्थाका प्रमुखज्यूहरू, गैरसरकारी संस्थाका प्रमुखज्यूहरू, जिविस कर्मचारीहरू लगायत सम्पूर्णलाई परिषद्को तयारीदेखि अहिलेसम्म पुऱ्याउनु भएको योगदानको उच्च प्रशंसा गर्दै हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु। यसैगरी जिल्लाको विकासका लागि योगदान पुऱ्याउने अन्य सबै दातृ संस्थाहरूप्रति जिविसको तर्फबाट हार्दिक कृतज्ञता ज्ञापन गर्दै निरन्तर सहयोगको अपेक्षाका साथ विदा हुन चाहन्छु।

धन्यवाद !

दिल बहादुर शाही
(नि.स्थानीय विकास अधिकारी)
२०६६ चैत्र २५ गते बुधवार

□□

७. १८ औं जिल्ला परिषद् दैलेखले पारित गरेका निर्णयहरू

- (क) जिल्ला विकास समिति यसअन्तर्गतका चार वटा विषयगत समितिमा पर्ने सरकारी कार्यालय तथा गैर सरकारी र दातृ निकायहरूबाट पेश हुन आएको गत आ.व. ०६५।०६६ को यथार्थ खर्च, चालु आ.व. ०६६।६७ को संशोधित नीति, कार्यक्रम र बजेट र आगामी आ.व.०६७।०६८ को अनुमानित प्रस्तावित बजेट तथा कार्यक्रम यस अठारौं जिल्ला परिषद् बैठकमा अनुमोदनका लागि पेश भएकोमा उक्त कार्यक्रम तथा बजेट अनुमोदन गर्ने निर्णय गरियो ।
- (ख) शिखर पुरुष गिरिजाप्रसाद कोइरालाको गत २०६६ चैत्र ७ गते असामयिक निधन भएको दुःखद् घडीमा यस अठारौं जिल्ला परिषद् बैठक परमेश्वरसँग उहाँको आत्माको चीर शान्तिको कामना गर्दै शोक सन्तप्त परिवारजन तथा समस्त देशवासीहरूमा हार्दिक समवेदना प्रकट गर्दछ ।
- (ग) यसवर्ष पानी नपरी यस जिल्लाका अधिकांश गाविसहरूमा सुख्खा, खडेरी जस्ता प्राकृतिक प्रकोपका कारण जनताहरूले खेपीरहेको विकराल भोकमारीको समस्यालाई मध्येनजर गरी विशेष आपतकालीन खाद्य राहत कार्यक्रम लागू गरी दिन नेपाल सरकार आपूर्ति मन्त्रालय, विश्व खाद्य कार्यक्रम WFP, अक्सफाम जिबि नेपाल, प्राटिकल एक्सन नेपाल लगायतका नियोगहरूमा माग गरी पठाउने निर्णय गरियो ।
- (घ) जिल्ला विकास समिति, दैलेखबाट आ.व.०६६।०६७ मा भएका सम्पूर्ण निर्णयहरू अनुमोदन गरियो ।
- (ङ) यस जिल्लाको पीपलकोट गाविसमा पर्ने कर्णाली नदी (चुइकिनेभीर) मा मिति २०६६।११।०५ गते बस दुर्घटनामा मृत्यू तथा घाइते व्यक्तिका परिवारलाई राहत उपलब्ध गराउन जिल्लामा राहतकोष स्थापनार्थ दैलेखका प्रति गाविस, नगरपालिकाबाटसमेत रु.१०,००० (दश हजार) का दरले रकम जम्मा गर्ने गराउने निर्णय गरियो ।

डिभिजन कार्यालयहरूको जिल्ला शाखा कार्यालय स्थापना

८. एक सय भन्दा बढी सहकारी संस्था स्थापना भएको जिल्लामा सहकारी डिभिजन कार्यालय रहने नेपाल सरकारको नीति भएको तापनि १२० भन्दा बढी सहकारी संस्थाहरू स्थापना भै सहकारी गतिविधिहरू सञ्चालन भैरहेको परिवेशमा जिल्लामा सहकारी कार्यालय नहुदा सहकारी संम्वन्धित क्षमता अभिवृद्धि तालिमको पहुँच, सहकारी दर्ता र गठित संस्थाको क्षमता अभिवृद्धि, लेखा व्यवस्थापनमा ध्यानदिनका साथै अन्य सेवा सुविधाबाट वन्चित रहनु परेकोले यस जिल्लामा सहकारी डिभिजन कार्यालय स्थापना गर्न नेपाल सरकार कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयमा अनुरोध गरी पठाउने निर्णय गरियो ।
९. केही वर्षदेखि यस जिल्लामा सडक र सिंचाई डिभिजन कार्यालय नहुँदा जिल्लामा सञ्चालन हुने सिंचाई योजनाहरू व्यवस्थित हुन नसकेको र समुदायका माग ले प्राथमिकता पाउन नसकेको, दैलेखका जनताले सानो कामको लागि पनि सुखैत धाउनु परेको बाध्यतालाई मध्येनजर गर्दै जनचाहनाको कदर गर्दै सिंचाई कार्यालय दैलेख जिल्लामा नै स्थापना गरी दिन नेपाल सरकार जलस्रोत मन्त्रालयमा अनुरोध गरी पठाउने निर्णय गरियो ।

विद्युत विकास तथा ग्रामीण बिद्युतीकरण सम्बन्धी

१०. जिल्लामा समन्वय नै नगरी विद्युत उत्पादन गर्ने प्रयोजन देखाई खोलाका मुहान दर्ता गरी कार्य सञ्चालन नगर्ने परिपाटीको अन्त्य गर्ने र त्यसरी दर्ता भएका खोलाको दर्ता खारेजी गर्ने व्यवस्था गर्न नेपाल सरकार जलस्रोत मन्त्रालयमा अनुरोध गर्ने साथै दर्ता वापतको शुल्कमा जिल्ला विकास समितिलाई रोयल्टी प्राप्त हुनुपर्ने व्यवस्थाका लागि समेत अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

११. दैलेख जिल्लामा जलस्रोत विकासको प्रयाप्त संभावना भए पनि भौगोलिक सन्तुलन कायम गरी जलविद्युत विकास गर्ने नीति अनुरूप यस जिल्लाभित्रका लोहोरे, छामघाट, रामाघाट, कट्टी, पराजुली खोलाहरूबाट जलविद्युत उत्पादन गर्न सकिने देखिन्छ। यस जिल्लाभित्रको सबै भन्दा ठुलो नदी लोहोरे खोलामा जलविद्युत उत्पादन गर्न पूर्व सम्भाव्यता अध्ययन भैसकेकोले सोलाई प्राथमिकता दिई प्रस्तावित लोहोरे जलविद्युत आयोजना सञ्चालनमा ल्याउनका साथै अन्य सम्भावित स्थानहरूमा पनि जलविद्युत उत्पादन गर्ने व्यवस्थाको लागि जलस्रोत मन्त्रालय अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो । ।
१२. ग्रामीण विद्युतीकरण विस्तार एवम् प्रसारण लाईन सुदृढीकरण गर्ने आवश्यक व्यवस्थाको लागि नेपाल सरकार जलस्रोत मन्त्रालय तथा विद्युत प्राधिकरणमा माग गरी पठाउने निर्णय गरियो ।
१३. लोहोरे खोलाको मटेला, बालुवाटार गाविसको वडा ६,७,८ नौमूले क्षेत्रको लोहोरे खोला र कुसापानी खोला चामुण्डा रामाघाट खोलाहरूमा लघु जलविद्युत उत्पादन गर्न बैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र र ग्रामीण उर्जा विकास कार्यक्रमलाई अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।
१४. यस जिल्लाभित्र हाल विद्युत प्रसारण लाईनले नछोएका देहायका गा.वि.स.हरू र नगरपालिकामा विद्युत लाईन विस्तार गर्दै आगामी ३ वर्षभित्रमा यस जिल्लाभित्र पूर्ण रूपमा नेपाल विद्युतीकरणका लागि अनुरोध गर्दछौ ।
- क) गमौडी गा.वि.स.देखि दुल्लु, भैरीकालिकाथुम, रावतकोट, वडलम्जी, पादुका, नाउलेकटुवाल, नेपा, छिउडीपुसाकोट, कुसापानीसम्म ।
- ख) सेरी गाविस देखि बराह, खड्गवाडा हुँदै तल्लो डुङ्गेश्वर ।
- ग) डाडापराजुल गाविस (माथिल्लो डुङ्गेश्वर) र अवलपराजुल गाविसको सबै वडाहरू ।
- घ) दैलेख सदरमुकामसँग सिमाना जोडिएका लांकुरी, विन्ध्यावासीनी, वडाभैरव, चौराठा, खरिगैरा, वडाखोला, वांसी, वेलपाटा, कालभैरवसम्म ।
- ङ) सुर्खेत दैलेख सिमानाको रानीमत्ताबाट दैलेख जिल्लाका गोगनपानी, पिलाडी, लालीकाडासम्म विद्युत विस्तार ।
- च) बराह गाविसको सियाकोटबाट तल्लो डुङ्गेश्वर बजारसम्म ।
- छ) नारायण नगरपालिकाका विद्युतीकरण हुन बाँकी सबै वडा एवम् वस्तीहरू ।
- ज) ईलाका नं ९ का गाविसहरूमा सुरुवात गर्ने ।

पर्यटन क्षेत्रको विकास

१५. यस जिल्लाभित्र पर्यटन विकासको राम्रो संभावना भएकोले पर्यटन पूर्वाधारको विकास गरिएमा ग्रामीण जन-जीवनको रहन-सहन र आम्दानीको राम्रो विकास हुने देखिन्छ। पर्यटन पूर्वाधारको आधार यातायात विकास नै हो। साथै प्राकृतिक र ऐतिहासिक स्थलहरूको संरक्षण र प्रचार प्रसार पनि पर्यटन विकासको माध्यम भएकोले दैलेख जिल्लाभित्र रहेका सुन्दर प्राकृतिक एवम् धार्मिक, संस्कृति, ऐतिहासिक, पुरातात्विक दैलेख जिल्लामा पर्ने पंचकोशी क्षेत्रकोतगढी, खम्ब, वेलासपुर, महावै जगनाथ, पंचदेवल, कृतिखम्ब, महाबुगाध, तीनचुले, द्वारी भरना जस्ता पुरातात्विक तथा पर्यटकीय महत्वका स्थलहरूको सूचीकृत गर्न, उक्त स्थलहरूलाई पर्यटकीय प्याकेज क्षेत्र घोषणा गरी राष्ट्रियस्तरमा प्रचारप्रसार गरी जिल्लाको आर्थिक मेरुदण्डको रूपमा रहेको पर्यटन क्षेत्रको समुचित विकास गर्नको लागि जिविस संयन्त्र सदस्य श्री टेकबहादुर खणको अध्यक्षतामा देहायअनुसारको जिल्ला पर्यटकीय गुरुयोजना निर्माण तथा कार्यान्वयन समिति गठन गर्ने निर्णय गरियो । साथै उक्त योजना निर्माण

कार्यका लागि रकम विनियोजन गरीदिन नेपाल सरकार पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयसँग अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

क) टेक बहादुर खाँण	संयोजक
ख) नयाँराम थापा	सदस्य
ग) कृष्ण कुमार विसी	सदस्य
घ) रत्न बहादुर श्रेष्ठ	सदस्य
ङ) रंग बहादुर तामाङ	सदस्य
च) हर्क बहादुर शाही	सदस्य
छ) रामबहादुर थापा	सदस्य
ज) गंगाराम वस्नेत	सदस्य
झ) डिल्लीबहादुर शाही	सदस्य
ञ) विष्णु शर्मा	सदस्य
ट) विष्णु गौतम	सदस्य
ठ) तर्कबहादुर शाही	सदस्य
ड) कुसल हमाल	सदस्य
ढ) शिल्पा कुंवर	सदस्य
ण) महिला विकास अधिकृत	सदस्य
त) खमबहादुर थापा	सदस्य
थ) समशेर बहादुर शाही	सदस्य सचिव

१६. दैलेख जिल्ला एक दुर्गम र पहाडी जिल्ला भएको र यातायातको विकल्पका रूपमा एवम् जिल्लामा पर्यटकीय सुविधालाईसमेत दृष्टिगत गरी जिल्लामा एउटा विमान स्थलको अति आवश्यक रहेको हुदा गत जिल्ला परिषद्बाटसमेत निर्णय भएअनुसार उपयुक्त स्थानमा विमान स्थल निर्माण गरी दिनु हुन नेपाल सरकार समक्ष अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

बैंक स्थापना र सेवा विस्तार

१७. जिल्लाको एक मात्र रा.वा.वै. दैलेखको हालसम्म अर्को वैकल्पिक व्यवस्था हुन नसक्दा बैकिङ कारोबार हुन कठिनाई उत्पन्न भएकोले कृषि विकास बैंकमार्फत् समेत बैकिङ कारोबार हुने व्यवस्था गरी दिन अर्थ मन्त्रालय, नेपाल राष्ट्र बैंक समक्ष अनुरोध गरी पठाउने निर्णय गरियो ।

१८. ऐतिहासिक सांस्कृतिक, धार्मिक, पुरातात्विक धरोहर तथा विभिन्न जातजातिहरूको उद्गमस्थल दैलेख जिल्लाको राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा पहिचान गराउने उद्देश्यले मिति २०६६ साल पौष २२ गतेदेखि २९ गतेसम्म सञ्चालन दैलेख महोत्सव सफल पार्न आर्थिक, भौतिक तथा अन्य प्रकारले सहयोग गर्ने सम्पूर्ण निकाय तथा महानुभावहरूमा धन्यवाद ज्ञापन गर्ने निर्णय गरियो ।

कृषि क्याम्पस स्थापना र कृषि सेवा केन्द्र विस्तार

१९. जिल्लामा विगत वर्षदेखि कृषि अनुसन्धान केन्द्र स्थापना भई कृषिसम्बन्धित कार्य निरन्तर भैरहेको तथा जिल्लाको भू-धरातल विविध कृषिजन्य उत्पादनको लागि कृषिमा आधुनिकीकरण गरी खाद्यन्नमा आत्म निर्भर बनाउन र नव युवालाई स्वरोजगारको अवसर दिलाउन कृषि क्याम्पसको आवश्यकता रहेको हुँदा जिल्लामा कृषि क्याम्पस स्थापना गरी दिन शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालय र त्रिभुवन विश्व विद्यालयलाई अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

२०. १० प्रतिशत भन्दा बढी जनताहरूको जिविकोपार्जनको माध्यम रहेको यस जिल्लाको कृषि क्षेत्रको विकास गरी जनस्तरमा सेवा सुविधा प्रवाह गर्न जिल्लाका ११ वटै इलाकामा इलाका स्तरीय कृषि सेवा केन्द्र स्थापना गर्न नेपाल सरकार कृषि मन्त्रालयमा जोडदार माग गरी पठाउने निर्णय गरियो ।

शिक्षा

२१. जिल्लाको समग्र खेलकूदको विकासको लागि कबर्ड हलको लागि जग्गाको पनि व्यवस्था भैसकेको हुदा कबर्ड हल र उपयुक्त स्थानमा खेल मैदान निर्माण गर्नको लागि रकम विनियोजन गरी दिन राष्ट्रिय खेलकूद विकास समिति तथा खेलकूद मन्त्रालयमा अनुरोध गरी पठाउने निर्णय गरियो ।
२२. अव्यवस्थित रूपमा नयाँ विद्यालय स्थापना गर्न स्वीकृति दिँदा देखिएका विविध जटिलताहरूलाई मध्यनजर गरी यस जिल्लामा अब उपरान्त भौतिक पूर्वाधार भौगोलिकता, सम्भाव्यता र त्यसबाट पर्न सक्ने प्रभावको पूर्व मूल्यांकन गरेर मात्र नयाँ विद्यालय स्थापनाको लागि अनुमति दिने व्यवस्था गर्न आवश्यक देखिएकोले जिल्ला शिक्षा समितिको सिफारिसमा मात्र उपरोक्त अनुसार अनुमति दिने व्यवस्था गर्ने निर्णय गरियो ।
२३. यस जिल्लाका विभिन्न उ.मा.वि.हरू र क्याम्पसहरूमा सूचना केन्द्र र विज्ञान प्रयोगशालाको स्थापनाको लागि विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयसँग अनुरोध गरी पठाउने निर्णय गरियो ।
२४. दैलेख जिल्लाको नमूना त्रिभुवन उच्चमा.वि.मा र विजया उ.मा.वि.मा विज्ञान संकायको विषयहरू सञ्चालन गर्नुपर्ने र सोका लागि आवश्यक पर्ने भौतिक पूर्वाधार निर्माण गर्न साथै जिल्लाका अन्य क्याम्पस तथा उ.मा.वि.हरूमा सूचना केन्द्र र विज्ञान प्रयोगशाला स्थापना गर्नको लागि शिक्षा मन्त्रालय र विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयमा आवश्यक सहयोगका लागि अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।
२५. जिल्लामा एउटा सार्वजनिक पुस्तकालय निर्माण गर्न जरुरी भएकोले एउटा उपयुक्त स्थानमा जग्गा र भवन निर्माण लगायत सम्पूर्ण कार्य गर्न गराउन पुस्तकालय व्यवस्थापन तथा सञ्चालन समितिको गठन गरी निर्देशिका तयारी लगायतका कामहरू गर्ने र उक्त कार्यको लागि आवश्यक पर्ने रकमको लागि नेपाल सरकार स्थानीय विकास मन्त्रालय, माननीय सभासदहरूसँग बजेटको व्यवस्थाको लागि अनुरोध गरी पठाउने निर्णय गरियो ।

सूचना तथा सञ्चार

२६. यस जिल्लाको नौमुले, कट्टी, लालीकाँडा, मालिका, लयाटीविन्द्रासैनी, तिलेपाटा, चामुण्डा, पादुका, ना.न.पा. ५ र कर्णाली राजमार्गका क्षेत्रमा टेलिफोन टावरको अभावका कारण स्थानीय जनता टेलिफोन सेवाबाट वन्चित रहेको हुदा उक्त क्षेत्रहरूको टेलिफोन सेवा उपलब्ध हुने गरी उपयुक्त स्थानहरूमा सिडिएमए, नमस्ते टावर निर्माण गर्न नेपाल टेलिकमको क्षेत्रीय तथा केन्द्रीय कार्यालयमा अनुरोध गरी पठाउने निर्णय गरियो ।
२७. यस जिल्लामा विस्तार गरिएका टेलिफोनका तारहरू जीर्ण र अव्यवस्थित भै लथालिङ्ग अवस्थामा रही काम नगर्ने भएको हुँदा ल्यान्डलाईन तार व्यवस्थित गरी दिन नेपाल टेलिकम केन्द्रीय कार्यालय तथा नेपाल टेलिकमको क्षेत्रीय कार्यालय नेपालगञ्जमा अनुरोध गरी पठाउने निर्णय गरियो ।
२८. कर्णालीको मुख्य प्रवेशद्वार का रूपमा रहेको दैलेखलाई सूचना सञ्चारकोसमेत प्रवेशद्वारका रूपमा विकास गर्नको हलपुरदेखि सुर्खेत दैलेख हुँदै अप्टिकल फाइबर विछ्याइ टेलिफोन, इमेल, इन्टरनेटलाई प्रभावकारी बनाउन सञ्चार मन्त्रालय तथा दुर सञ्चार प्राधिकरणलाई अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

२९. दैलेख जिल्लामा उत्सव, महोत्सव तथा सार्वजनिक महत्वका कार्यक्रम लगायत अन्य कार्यक्रम सञ्चालन गर्न ५०० जना सीट क्षमता भएको उपयुक्त स्थानमा एक सभा गृह निर्माण गरी दिन निर्माण तथा भौतिक मन्त्रालयमा माग गर्ने निर्णय गरियो ।

भू-संरक्षण, जल उत्पन्न प्रकोप न्यूनिकरण र वातावरण संरक्षण

३०. यस जिल्लाको तल्लो डुङ्गेश्वर बजार क्षेत्र र सो आसपासका क्षेत्रहरूबाट गिटी बालुवा भिक्ने कार्य भई सो क्षेत्रमा भूक्षय हुने तथा जग्गा कटौती हुने गरेकाले सो संरक्षण गर्न गराउन जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण कार्यालय सुर्खेत र सिंचाई डिभिजन कार्यालय सुर्खेतलाई अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।
३१. दैलेखको पश्चिमतर्फ कर्णाली नदी बग्ने र जिल्लाका मध्य एवम् उत्तर दक्षिण क्षेत्रहरूमा पादुका, लोहोरे, छामघाट, कट्टी, रामाघाट, पराजुली लगायत साना ठूला नदी खोलाहरूको बाहुल्यताको कारण वर्षाको समयमा नदी कटान भई व्यापक रूपमा जीउधनको नोक्सानीका साथै भू-क्षय र पहिरोको कारण उर्वरा भूमि नष्ट हुने गरेको र कृषियोग्य भूमि विस्तारको सम्भावना नभएको वर्तमान अवस्थामा कृषि भूमिको संरक्षण गर्दै नदी कटानको कारण उत्पन्न मानवीय एवम् भौतिक क्षतिलाई न्यून गर्न यस जिल्लामा जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण कार्यक्रम सघन रूपमा लागू गरिदिन जलस्रोत मन्त्रालय र जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण विभागले दैलेख जिल्लालाई विशेष कार्यक्रमको क्षेत्रको रूपमा छनौट गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न माग गर्दछौ ।

हालसम्म पहिचान गरिएका पहिरो नियन्त्रण गर्नु पर्ने स्थानहरू

- १) माथिल्लो डुङ्गेश्वरदेखि तल्लो डुङ्गेश्वर कर्णाली नदी र लोहोरे नदी नियन्त्रण
- २) तल्लो डुङ्गेश्वरको बजार क्षेत्र र प्रहरी चौकीको जग्गा क्षेत्रको सम्पूर्ण भाग
- ३) सिँगौडी व.नं. १ देखि ५सम्मको पहिरो नियन्त्रण
- ४) तिलेपाटा नाउली पहिरो नियन्त्रण
- ५) सिंहासैन ओमकाना पहिरो नियन्त्रण
- ६) डाडापराजुल टाउकेढुङगा पहिरो नियन्त्रण
- ७) नेपा र नाउलेकटुवाल गाविस बीच तागमारा पहिरो नियन्त्रण
- ८) गौरी गाविसको व.नं.१,२,३,४ को पहिरो नियन्त्रण
- ९) रुम गाविसको चिउरा पहिरो नियन्त्रण
- १०) लालीकाडां व.नं ५ र ६ को पहिरो नियन्त्रण
- ११) नाउले गाविस व.न.६ महाडा पहिरो नियन्त्रण
- १२) अबलपराजुल व.नं.५ र ६ को पहिरो नियन्त्रण
- १३) जगन्नाथ व.नं .८ को पहिरो नियन्त्रण
- १४) राकमकर्णाली क्षेत्रमा तटबन्धन
- १५) नौमुलेदेखि चुप्रा तटबन्धन
- १६) पादुका गडाजीउला तटबन्धन
- १७) पिलाडी गाविसको पैरो नियन्त्रण
- १८) चुप्रादेखि काँसिकाधसम्म
- १९) लोहोरेखोला भिलकेवगर
- २०) चुप्रासँगम मा.वि. तटबन्धन
- २१) सल्लेरी पाँचआटा

यातायात तथा सडक पूर्वाधार

३२. यस जिल्लामा रहेको पुरातात्विक महत्वका र मनोकांक्षा पुरा हुने विश्वासका रूपमासमेत प्रख्यात अविरल पवित्र ज्वाला प्रज्वलन भैरहेको शीरस्थान, नाभिस्थान पञ्चकोशी तीर्थस्थल धार्मिक तथा सांस्कृतिक पर्यटनको केन्द्र विन्दु भएकोले उक्त स्थानको महत्वलाई दृष्टिगत गरी दैलेख सदरमुकामदेखि शीरस्थान नाभिस्थान जोड्ने केवलकार सञ्चालन गर्न पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन र भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालयमा अनुरोध गरी पठाउने निर्णय गरियो ।
३३. दैलेख जिल्ला एक भौगोलिक रूपले विकटता हुनुको साथै सडकको पहुँच सबै ठाँउमा नभएकोले निम्न सडकहरूलाई रकम विनियोजन गरी कार्य सम्पन्न गर्न भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालयमा अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

स्तरान्ती गरी कालो पत्रे गर्नुपर्ने सडक

१. तल्लो डुगेश्वर –सातखम्ब – दुल्लू -कुसापानी सडक
 २. दैलेख महावु कालिकोट सडक
 ३. रातानाङ्गला धरमपोखरा सडक
 ४. दैलेख नौमूले सडक
 ५. पादूका लामादुवाला सडक
३४. जिल्ला विकास समितिले विभिन्न दातृनिकायहरूको सहयोगमा एवम् आफ्नै स्रोत साधन खर्चेर जिल्लाभित्र ठूला उपकरण औजार प्रयोग नगरी श्रममूलक प्रविधिमा ग्रामीण सडकहरू निर्माण गरिरहेको छ । सहयोगी दातृनिकायहरूको सहयोग मुलतः स्थानीय तहमा रोजगारी सृजना गर्ने किसिमले केन्द्रीत रहेको कारण पुल पुलेसा जस्तो महंगो संरचनामा सहयोग उपलब्ध हुने गरेको छैन । जिल्लाको ग्रामीण भेगकोभित्री भागसम्म सडकले चिरी सके तापनि पक्की पुल पुलेसाको अभावमा ग्रामीण भेगले यातायात सुविधाको अपेक्षित लाभ पाउन नसकेको देखिएकोले यस जिल्लाका देहायका सडक क्षेत्रमा पर्ने निम्न उल्लेखित खोला, नदीहरूमा पक्की पुल निर्माण गर्न प्रारम्भिक सर्वेक्षण लगायत पुल निर्माणको जिम्मेवारी निर्माण तथा भौतिक योजना मन्त्रालय (सडक विभाग) द्वारा निर्माण गरिदिन अनुरोध गर्ने ।

सि.नं.	पुलको नाम र नदी	सडकको नाम
१.	लोहरे खोला पुल	चुप्रा-मेहलतोली सडक
२.	छामघाट खोला पुल	मध्य पहाडी सडक खण्ड
३.	तामेखोला पुल	दैलेख-नौमूले सडक
४.	कर्णाली नदी पुल	मध्य पहाडी सडक खण्ड
५.	श्रीस्थान चानमारी पक्की पुल	दैलेख श्रीस्थान नाभिस्थान गमौडी दूल्लू सडक
६.	भनभने चौराठा पक्कीपुल	दैलेख चौराठा सल्लेरी सडक

स्वास्थ्य

३५. जिल्ला अस्पताल दैलेखमा विरामीहरूको अत्यधिक चाप रहने गरेको र टाढादेखि विरामीहरू आउनु पर्ने बाध्यता रहेको तर्फ ध्यान दिदै हाल दैलेख जिल्ला अस्पतालमा २५ शैयाको क्षमतालाई विस्तार गरी ५० शैया बनाउन जरुरी देखिएको, यसैगरी क्षेत्र नं. २ को केन्द्र दुल्लुमा रहेको प्राथमिक स्वास्थ्य

- केन्द्रमा २५ शैया र नौमुले, लकान्द्र प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा पनि २५।२५ शैयाको व्यवस्था र आवश्यक जनशक्तिसमेतको व्यवस्थापनका लागि स्वास्थ्य मन्त्रालयलाई अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।
३६. राकमकर्णाली, लकान्द्र नौमुले प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा एम्बुलेन्सको व्यवस्था गर्न सम्बन्धित निकायमा माग गर्ने निर्णय गरियो ।
३७. जिल्ला अस्पतालमा ब्लड बैंक स्थापना गर्न सम्बन्धित निकायमा माग गर्ने निर्णय गरियो ।
३८. जिल्लामा रहेका सम्पूर्ण प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रहरूलाई स्तरोन्नति गरी १५ शैयाको बनाउन सम्बन्धित निकायमा माग निर्णय गरियो ।
३९. गत २०६६ श्रावण र भदौ महिनामा यस जिल्लाका विभिन्न गाविसहरूमा महामारीका रूपमा भडा पखाला फैलिएको तर्फ सजग हुँदै संभावित महामारीको पुनरावृत्ति हुन नदिन आवश्यक जनशक्ति, औषधि र उपकरणको व्यवस्थाका लागि नेपाल सरकार स्वास्थ्य मन्त्रालय र सम्बद्ध सबैमा अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।
४०. गत २०६६ श्रावण र भदौ महिनामा यस जिल्लाका विभिन्न गाविसहरूमा महामारीका रूपमा भडा पखाला फैलिएको अवस्थामा हरतरहले कार्यक्षेत्रमा खटिनु भएका स्वास्थ्यकर्मी, सरकारी कार्यालयका कर्मचारीहरू, दातृनिकाय तथा सामाजिक संघ संस्थाका सदस्यहरू, कर्मचारीहरू, सुरक्षा निकाय, स्वयंसेविकाहरू लगायत संलग्न सबैलाई हार्दिक धन्यवाद दिने निर्णय गरियो ।
४१. चामुण्डा, बालुबाटारको निरगा, लालीकाँडाको धर्मपोखरा, नाउलेकटुवाल गाविसका लागि तल्लो डुंगेश्वर गा.वि.स.मा थप स्वास्थ्य चौकी स्थापना गर्न सम्बन्धित निकायमा माग गर्ने निर्णय गरियो ।
४२. यस जिल्लाका बेस्तडा र जम्बुकाँधको लैनचौरमा प्रसुती गृह र जिल्लाका सम्पूर्ण स्वास्थ्य केन्द्र तथा उप स्वास्थ्य केन्द्रहरूमा प्रसुती सेवा सामग्रीहरूको व्यवस्था गरी दिन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा अनुरोध गरी पठाउने निर्णय गरियो ।

खानेपानी तथा सरसफाई

४३. खानेपानी तथा सरसफाई सर्वाङ्गिभजन कार्यालयबाट वार्षिक रूपमा एकमात्र योजना सञ्चालन गर्ने नीति रहेकोमा यस जिल्लाका विभिन्न गा.वि.स.हरूबाट इलाका स्तरीय गोष्ठीबाट माग भै आएका योजनाहरूलाई सञ्चालन गर्न खानेपानी तथा सरसफाई विभागमा अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।
४४. लातेआरन हान्ने मुहान हुँदै लालीकाँडा पिलाडी गोगनपानी रातानाङ्गला गुरासे वृहत्तर खा.पा.सर्वेक्षणका लागि डिभिजन खानेपानी कार्यालय दैलेखसमक्ष अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।
४५. दूल्हु गा.वि.स. १-९ वडासम्मका खा.पा.लाइन मर्मत गर्न खा.पा. डिभिजन कार्यालय दैलेखलाई अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।
४६. फिनल्याण्ड सरकारको सहयोगमा विगत वर्षदेखि यस जिल्लामा कार्यक्रम सञ्चालन गरिरहेको ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना (RVWRMP) को ४ वर्षे पहिलो चरण कार्यक्रम समयावधि समाप्त हुन गईरहेको जलस्रोतको एकीकृत उपयोगको माध्यमले ग्रामीण गरिवी न्यूनिकरणमा प्रभावकारी देखिएको हुदा उक्त कार्यक्रमको समयावधि तथा कार्यक्षेत्र विस्तार गरी दिनु हुन ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना धनगढीमा अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।
४७. जिल्ला भरिका विगतकालमा विभिन्न संघ संस्थाबाट निर्माण भई आएका हाल मर्मत हुन नसकिएका खा.पा.योजनाहरूका लागि भौतिक निर्माण तथा योजना मन्त्रालयमा पुनर्निर्माण तथा मर्मत कार्यका लागि अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

गैर सरकारी संस्था र दातृ निकाय

४८. यस जिल्लामा विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्थाहरूले आफ्नो कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा जिविसको सहभागितात्मक योजना तर्जुमा प्रक्रियाअनुसार गाउँ परिषद् इलाका स्तरीय योजना तर्जुमा गोष्ठी तथा जिल्ला परिषद्बाट स्वीकृत भई जिल्ला विकास योजनामा समावेश भएका योजना तथा कार्यक्रमहरूलाई उच्च प्राथमिकता दिई कार्यान्वयन गर्ने र गाउँ स्तरमा गाउँ परिषद् इलाकास्तरमा इलाका गोष्ठी तथा जिल्ला स्तरमा जिल्ला परिषद्बाट आआफ्नो कार्यक्रम कार्यक्षेत्र स्वीकृत नगराई कुनै पनि कार्यक्रम सञ्चालन गर्न नपाउने नीतिगत व्यवस्था गर्ने निर्णय गरियो ।
४९. जिल्लामा गैससहरूको अवस्था र कार्यक्रमहरूको विश्लेषण गर्दा केही गैससहरूमार्फत् धेरै कार्यक्रम सञ्चालन भै कार्यबोझ बढी भएको र अधिकतम गाविसहरूमा कुनै पनि कार्यक्रम नभएको पाइएकोले आगामी दिनहरूमा थप कार्यक्रमहरूका लागि गैसस परिचालन छनौट गर्दा कार्यबोझ कम भएका एवम् कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक जनशक्ति भएका गैससहरूलाई बढी प्राथमिकता दिई कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने निर्णय गरियो ।

नमूना एकीकृत बस्ती विकास कार्यक्रम सञ्चालन

५०. दैलेख जिल्लाको निर्वाचन क्षेत्र नं. १ को नौमुले र क्षेत्र नं. २ को दुल्लुमा एक-एक वटा एकीकृत नमूना क्षेत्र विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यलाई निरन्तरता दिई क्र. माग त योजनाको रूपमा थप बजेट व्यवस्थापन गर्न नेपाल सरकार राष्ट्रिय योजना आयोग, अर्थ मन्त्रालय, निर्माण तथा भौतिक र स्थानीय विकास मन्त्रालय र शान्ति तथा पुननिर्माण मन्त्रालयमा अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

कृषि तथा पशु सेवा

५१. दैलेख सदरमुकाममा एक व्यवस्थित बधशाला स्थापनाको आवश्यकता भएकोले सोको आवश्यक व्यवस्थाको लागि ना.न.पा, जिल्ला पशु सेवा कार्यालय, उद्योग वाणिज्य संघ लगायत अन्य सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय गरी निर्माण कार्य गराउने निर्णय गरियो ।
५२. कर्णाली राजमार्ग र दैलेख सुर्खेत छेउछाउका बस्तीहरूलाई पशुपालन तथा तरकारी तथा फलफूल खेती सञ्चालन गरी आयआर्जनका क्रियाकलापहरूमार्फत् जिविकोपार्जनमा टेवा पुऱ्याउन जरुरी भएकोले सो सम्बन्धित कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सम्बन्धित सरकारी गैर सरकारी तथा दातृ निकायमा अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।
५३. कृषि तथा पशुपालनको क्षेत्रमा कृषकहरूलाई सहज, सुलभ र गुणस्तरीय प्राविधिक सेवा र सामग्रीको स्थानीय तहमै प्रदान गरी जिल्लाको कृषि तथा पशुजन्य उत्पादनमा उल्लेखनीय बृद्धि गर्न जिल्लामा रहेका कृषि तथा पशु सेवा केन्द्रको सुदृढीकरणका लागि जिल्ला कृषि विकास कार्यालय र जिल्ला पशु सेवा कार्यालयमार्फत् विस्तृत प्याकेज कार्यक्रम यसै आर्थिक वर्षमा तयार गरी तपसिल बमोजिमका सेवाकेन्द्रहरूको भौतिक साधन, उपकरण औजार र प्राविधिकहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने निर्णय गरियो ।

तपसिल

१. दुल्लु कृषि सेवा केन्द्र
२. दुल्लु पशु सेवा केन्द्र
३. डुंगेश्वर कृषि सेवा उपकेन्द्र
४. खड्कावाडा पशु सेवा उपकेन्द्र

५४. कृषि तथा पशुजन्य वस्तुको बजारिकरणका लागि जिल्ला कृषि विकास कार्यालयको अगुवाइमा निजी तथा सामुदायिक स्तरमा सञ्चालनहुने एग्रीभेट कृषि मेला, हाट बजार, संकलन केन्द्र, बजार सूचना केन्द्र तपसिल बमोजिमका स्थानमा यस आ.व.मा सञ्चालन गर्ने निर्णय गरियो ।
१. दुल्लु
 २. डुंगेश्वर
५५. आगामी आ.व. ०६७०६८ का लागि पश्चिम उच्च पहाडी गरिवी निवारण आयोजना देहायका थप ७ (सात) गाविसमा विस्तार गरी सञ्चालन गर्ने निर्णय गरियो ।
१. पिलाडी
 २. पगनाथ
 ३. बराह
 ४. नाउलेकटुवाल
 ५. दुल्लु
 ६. लकान्द्र
 ७. तिलेपाटा
५६. उपरोक्त गाविसहरूका अतिरिक्त देहायका थप दश गाविसहरूमासमेत आगामी आ.व. ०६७०६८ मा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आयोजना समन्वय इकाईलाई अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।
१. भैरकालिकाथुम
 २. गौरी
 ३. सिंहासैन
 ४. विशाला
 ५. लयाटी ब्रिन्दासैनी
 ६. जम्बुकाँध
 ७. नौमुले
 ८. लाँकुरी
 ९. सात्तला
 १०. लालीकाँडा
५७. नेपाल सरकार स्थानीय विकास मन्त्रालय र जि.टी.जेडको संयुक्त कार्यक्रमका रूपमा गत आ.व.देखि यस जिल्लामा सन्चालित छनौट गरिएका ग्रामीण क्षेत्रमा गरिवी निवारण (पासा) कार्यक्रम जिविस र गाविसको क्षमता अभिवृद्धि एवम् लक्षित वर्गको सशक्तिकरणकामाध्यमबाट स्थानीय सुशासन प्रवर्द्धनमा प्रभावकारीदेखिएको हुँदा उक्त कार्यक्रमको अवधि सन् २०१० सम्ममात्र रहेकोले उक्त कार्यक्रमको तैस्रोचरण (सन् २०११ देखि सन् २०१४ सम्म) का लागि थप गाविसहरूमा कार्यक्रम विस्तारका लागि नेपाल सरकार स्थानीय विकास मन्त्रालय र पासा जि.टि.जेडमा अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।
५८. नेपाल सरकार स्थानीय विकास मन्त्रालय र संयुक्त राष्ट्र संघीय विकास कार्यक्रमको संयुक्त कार्यक्रमका रूपमा रहेको शीघ्र प्रभाव तथा शान्ति प्रकृया सहयोग कार्यक्रम (Qipsi) यस जिल्लामा कार्यान्वयन भए पश्चात खानेपानी तथा शौचालयको निर्माणद्वारा भाडा पखालाको प्रकोप नियन्त्रणमा समुदायमा परेको सकारात्मक प्रभाव एवम् उक्त कार्यक्रमको प्रकोप प्रभावित बस्ती तथा गाविसहरूबाट व्यापक माग समेत भै आएको हुँदा सो कार्यक्रम थप कार्यक्षेत्र र बजेटसहित विस्तारका लागि स्थानीय विकास मन्त्रालय र संयुक्त राष्ट्र संघीय विकास कार्यक्रम समक्ष अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

पुनर्निर्माण र पुनर्स्थापना

५९. द्वन्द्व कालमा भत्किएका संरचनाहरू पुनःनिर्माण: विगतको १० वर्षे द्वन्द्वको क्रममा दैलेख जिल्ला अतिप्रभावित भएको र सो द्वन्द्वकालमा ४७ गा.वि.स. भवन ध्वस्त हुन गएकोमा यस आ.व.मा ७ वटा गा.वि.स.का कार्यालयहरूका भवन पुनर्निर्माण गर्न बजेट विनियोजन भएकोमा थप गा.वि.स.हरूको कार्यालय भवनसमेत पुनर्निर्माण गरी दिन र उक्त द्वन्द्वको समयमा ध्वस्त भएका

विषयगत कार्यालयका सेवा केन्द्रहरू, प्रहरी चौकी, तथा अन्य सरकारी कार्यालयको भवन पुर्ननिर्माण गर्न आवश्यक व्यवस्थाको लागि नेपाल सरकार शान्ति तथा पुनर्निर्माण मन्त्रालयमा अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

६०. यस जिल्लामा विगत द्वन्दको समयमा सुरक्षाका कारण विस्थापित भएको सरकारी कार्यालयहरू, रा.वा.वै. नेपाल बैंक, कृषि विकास बैंक र खाद्य डिपोहरू लगायतका कार्यालय तथा संस्थाहरू दूल्लू र माथिल्लो डुङ्गेश्वरमा लगायत पहिले सञ्चालनमा रहेका स्थानहरूमा पुनर्स्थापना गरी जनताको माग र सेवा प्रवाहलाई सर्वसुलभ तुल्याउन नितान्त जरुरी भएकोले सम्बन्धित निकायसँग अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

महिला हकहित संरक्षण

६१. महिलाहरूको सशक्तिकरण र विकासको मूलधारमा महिलाहरूलाई समेटि उनीहरूलाई सशक्त बनाउने ध्येयका साथ स्थानीय स्तरका उपभोक्ता समितिदेखि विभिन्न नीति निर्माणका तहसम्म महिलाहरूको सक्रिय सहभागितामा बृद्धि गर्न ४० प्रतिशत महिला सहभागिता र मुख्य पदहरूमा कमिमा एक जना महिला अनिवार्य गर्न जिबिस, विषयगत कार्यालय र गाविसहरू र गैसहरूलाई अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।
६२. पाठेघर खस्ने समस्याबाट जिल्लाका अधिकांश महिलाहरू प्रभावित भएका हुंदा र यसको लागि जिल्ला विकास समितिको मात्र प्रयत्नले समस्या समाधान गर्न संभव नदेखिएकोले नेपाल सरकार, दातृ निकायहरू, नगरपालिका, गाविसहरू तथा सामाजिक संस्थाहरूसमेतको सहभागितामा एक डालीकोष खडा गरी वर्षेनी जिल्लाका बेस्तडा, ठांटीकाँध र दुल्लुमा निःशुल्क अपरेशन शिविर सञ्चालन गर्ने र पुरुषहरूका लागि चेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने एवम् यससँग सम्बन्धी माया कोष सञ्चालन निर्देशिका स्वीकृत गरी कार्यान्वयन गर्ने निर्णय गरियो ।
६३. यस जिल्लामा रहेका तमाम एकल महिलाहरूको जनसंख्याको आधारमा प्रतिशत निर्धारण गर्न र क्षमता अभिवृद्धि तथा आयमूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेट व्यवस्था हुन महिला वालवालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय र स्थानीय विकास मन्त्रालयमा अनुरोध गर्ने ।
६४. हाम्रो देशका ग्रामीण क्षेत्रमा घटने गरेका घटनामा प्रायः महिलाहरू नै बढी पिडित हुने गरेका छन् । महिलाहरू उपर घटने सामाजिक घटनाको प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष असर खासगरी केटाकेटी र परिवारमाथि नै परिरहेको पाईन्छ । यस किसिमका घटना र पिडाको सुनुवाई गर्ने, छानविन गर्ने र पीडितलाई राहत दिन सिफारिस गर्ने आधिकारीक निकायको अभावमा उनीहरू कुण्ठामा वाचन वाध्य छन् । नयां राजनीतिक परिवर्तन पश्चात समावेशी लोकतान्त्रिक पद्धती संस्थागत गर्ने तर्फ मुलुक अगाडि बढिरहेको यस घडीमा उल्लेखित कार्यमा महिलाहरूलाई सहयोग पुऱ्याउन जिल्ला स्तरमा नै राष्ट्रिय महिला आयोग अन्तर्गत जिल्ला समिति गठन गर्न महिला वालवालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालयमार्फत् नेपाल सरकार समक्ष आग्रह गर्दछौ ।

खानी र उद्योग सञ्चालन

६५. नेपालमा पेट्रोलियम पदार्थ र प्राकृतिक ग्यासको सवै भन्दा बढी सम्भावना बोकेको एकमात्र जिल्ला दैलेख भएको र वर्षेनि खेर गैरहेको वर्तमान सन्दर्भमा यसको उत्खनन् र प्रशोधन गर्न सकेमा दैलेख जिल्लाकोमात्रै नभई नेपाल कै अर्थतन्त्रमा कल्पना गर्ने नसकिने परिवर्तन ल्याउने कुरामा दुई मत हुन सक्दैन । यस्तो अपार संभावना बोकेको एवम् राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको मेरुदण्ड हुन सक्ने पेट्रोलियम

पदार्थ र प्राकृतिक ग्यासको अन्वेषण, उत्खनन र प्रशोधन गर्न पटक पटक अध्ययन अनुसन्धानसमेत भैसकेको हुँदा यस सम्बन्धी कामहरू अगाडि बढाउन उच्च प्राथमिकता दिन नेपाल सरकार खानी तथा भूगर्भ विभाग र उद्योग तथा वाणिज्य मन्त्रालयसँग अनुरोध गर्ने ।

६६. नेपालको अपार प्राकृतिक स्रोतहरूभित्र यस जिल्लाको विभिन्न स्थानहरूमा अत्यन्त बहुमूल्य कार्बोनेटिक पत्थरको खानीहरू, फलाम र तामा खानीहरू भएर पनि सो खानीको उपयोग स्थानीय एवम् राष्ट्रिय स्तरमा भएको पाईदैन । फलस्वरूप त्यस्ता कार्बोनेटिक पत्थरहरू अव्यवस्थित रूपले चोरी निकासी भई राष्ट्रिय सम्पतिको दुरुपयोग भइरहेको तर्फ संवेदनशील हुनै पर्दछ । कार्बोनेटिक पत्थर उत्खनन गर्न खानी तथा भूगर्भ विभागले इजाजतपत्र दिनु अगाडि जिल्लासँग समन्वय गरी राजश्वको परिमार्जित दरहरू निर्धारण गर्न एवम् केन्द्र र जिल्लाका विच राजश्व वाँडफाँडको आधार स्पष्ट गर्न अनुरोध गर्ने साथै हालसम्म जारी गरिएका इजाजत पत्र वाहकको विवरण जिल्ला विकास समितिलाई उपलब्ध गराई दिन र कार्बोनेटिक पत्थरको प्रशोधन राष्ट्रियस्तरमा नै गर्ने व्यवस्थाको लागि समेत खानी तथा भूगर्भ विभागलाई अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।
६७. घरेलु तथा साना उद्योग, विभिन्न उद्यमीहरूबाट उत्पादित सामानहरूको प्रवर्द्धन गरी उनीहरूको सिपको संरक्षण, स्थानीय उत्पादनलाई प्रोत्साहन र उद्यमीकोसम्मान गर्न जरुरी भएकाले जिल्ला सदरमुकाममा एउटा सोरुम (कोशेलीघर) स्थापना तथा सञ्चालन भैसकेको हुँदा सोको सुदृढीकरणका लागि घरेलु तथा साना उद्योग, उद्योग वाणिज्य संघ, ना.न.पा., लघु उद्यम विकास कार्यक्रमसँग आवश्यक समन्वय र व्यवस्थापनका लागि अनुरोध गर्ने ।

जिविसको आन्तरिक स्रोत प्रवर्द्धन

६८. मालपोत कार्यालय दैलेखबाट जिल्लाका विभिन्न स्थानहरूमा मोटर बाटो पुगेको र बजार विस्तार भई जग्गाको मूल्यसमेत बृद्धि भएको तर जग्गाको मूल्यांकन कम भएको हुँदा रजिष्ट्रेशन शुल्क न्यून उठाउनुपर्ने भएकोले राजश्वमासमेत कमी भएको तर्फ औल्याउदै जग्गाको पुनर्मूल्यांकनका लागि अभिनसमेतको टोली खटाइ स्थलगत प्रतिवेदन तयारी र नयां लगत व्यवस्थापनका लागि आवश्यक रकम रु.३००,००० (तीन लाख रु.), राजश्व सुदृढीकरण तर्फ रु.५०,००० (रु पचास हजार) र जग्गा मूल्यांकनका लागि रु.२५०,०००(रु दुई लाख पचास हजार) गरी जम्मा रु. तीन लाख आगामी आ.व.मा विनियोजन गर्ने निर्णय गरियो ।
६९. वनजंगल जिल्लाको एक प्रमुख प्राकृतिक स्रोत भएता पनि वनबाट जिल्लामा संकलित रकमको हालको राजश्व वाँडफाँडको रकम जिल्लालाई उपलब्ध भएमा न्यून आय भएका जिल्लाहरूलाई स्थानीय सामुदायिक विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्न थप साधन स्रोत प्राप्त हुने भएकोले नियमावलीमा संशोधन गरी ९० प्रतिशत संकलित राजश्व रकम जिल्लालाई वाँडफाँड गर्ने व्यवस्थाका लागि अनुरोध गर्ने ।
७०. जिल्ला विकास समितिले निर्धारण गरेको विभिन्न शीर्षकका आन्तरिक स्रोत संकलनका दरहरू :स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली २०५६ को नियम २०७ मा जिल्ला विकास समितिले लगाउन सक्ने करका क्षेत्रहरू र दरहरूको विषयमा सोही नियमसँग सम्बन्धित अनुसूची २३ मा तेश्रो संशोधनद्वारा प्रदत्त अधिकारको प्रयोग गर्दै जिविस दैलेखको आन्तरिक स्रोतहरूमा देहायमा लेखिएकोमा मालसामान वस्तुहरूमा देहाय बमोजिमको दरमा सेवा शुल्क, दस्तुर तथा करहरू उठाउने गरी साविक दरहरूमा संशोधन तथा हेरफेर सहित परिमार्जित दर रेट स्वीकृत गर्ने निर्णय गरियो ।

आन्तरिक स्रोत तर्फ

सि.नं	शीर्षकहरू	साविकको दर	हेरफेर दर	कैफियत
१	ढुंगा, गिट्टी, बालुवा		रु. १।५० क्यू.फि.	जिल्लाभरिका सबै नदीखोलाहरू
२	माछामार्ने ठेक्का प्रति किलो		रु. ५।-	जिल्लाभरिका सबै नदीखोलाहरू
३	खोटो संकलन (प्रतिकिलो)	१५० पैसा	५० पैसा	जिल्ला वन कार्यालयको छुटपूजीको आधारमा संकलन
४	काईनेटिक पत्थर निकासी कर	प्रतिकिलो	रु. ३००।	कालीका, काशीकांध, कुशापानी
५	अल्लोको धागो निकासी कर	प्रतिकिलो	१५० पैसा	
६	जडिवुटीहरू निकासी कर	प्रतिकिलो	१५० पैसा	
७	कवाडी सामान संकलन र निकासी	वार्षिक न्यूनतम	रु. ३०,०००।	
७	जडिवुटीलोडसल्ला, जटामसी, घुची च्याउ सुगन्धवाल	प्रति के.जी.	रु. १।-	
८	काठनिकासी तर्फ साल, सिसौआदि	प्रति क्यू.फीट	रु. ३००।-	
९	कूकाठ	प्रति क्यू.फीट	रु. २००।-	

पटके सवारीकरका दरहरू

सि.नं.	सडकको नाम	पटके सवारीकरका दरहरू		
		बस, ट्रक	ट्रेक्टर	भाडाका एवम् निजी जीप
१	तल्लो डुङ्गेश्वर रमाथिल्लो डुङ्गेश्वर लिंक रोड	रु. ७५।-	रु. ५०।-	रु. २५।-
२	चुप्रा - मेहलतोली सडक खण्ड	रु. ७५।-	रु. ५०।-	रु. २५।-
३	दैलेख - देशीगाडे - सडक खण्ड	रु. ७५।-	रु. ५०।-	रु. २५।-
४	रामाघाट सिगासैन सडक खण्ड	रु. ७५।-	रु. ५०।-	रु. २५।-
५	दैलेख डाडीमाडि सडक खण्ड	रु. ७५।-	रु. ५०।-	रु. २५।-
६	दैलेख नौमुले	रु. ५०।-	रु. ३०।-	रु. २०।-
७	तल्लो डुङ्गेश्वर दुल्लु	रु. ५०।-	रु. ३०।-	रु. २०।-

उल्लेखित सडकहरूबाट संकलन हुने पटके सवारी करको रकम सोही सडकहरूको मर्मत सम्भारमा लगानी गर्ने गरी जिल्ला सडक मर्मत सम्भारकोषमा जम्मा गर्नु पर्नेछ ।

नविकरण एवम् सिफारिस दस्तुर

सि.नं	विवरण	नयाँ दर
१.	जिविसबाट ग्रामीण आयोजनाको सम्बन्धमा दिइने सिफारिसहरू	रु. २५।--
२.	जलस्रोत समितिमा नया दर्ता र नविकरण	रु. २००।-
३.	गैसस दर्ता एवम् नविकरण गैससको वार्षिक कारोवारको आधारमा	रु. २५०।-देखि रु १०००सम्म
४.	अन्य सिफारिसहरू (पहिचान सम्बन्धी)	रु. १००।-
५.	घ वर्गका निर्माण व्यवसायि प्रमाण पत्र नयाँ तथा नविकरण दस्तुर	रु. १५००।-

द्रष्टव्यः

क)	रु. १ लाखसम्म वार्षिक कारोवार गर्ने गै.स.स.को नविकरण सिफारिस	रु. २५०।-
ख)	रु. १० लाखसम्म वार्षिक कारोवार गर्ने गै.स.स.को नविकरण सिफारिस	रु. ५००।-
ग)	रु. २० लाखसम्म वार्षिक कारोवार गर्ने गै.स.स.को नविकरण सिफारिस	रु. ७००।-
घ)	रु. २० लाखभन्दा बढिको वार्षिक कारोवार गर्ने गै.स.स.को नविकरण सिफारिस	रु. १०००।-
ड)	नयाँ गै.स.स. दर्ताको सिफारिस दस्तुर	रु. ५००।-
च)	ग.स.स शाखा स्थापना सिफारिस दस्तुर	रु. १०००।-

माथि उल्लेख नभएका अन्य कर, सेवा शुल्क, दस्तुरका करहरू स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली २०५६अनुसार निर्धारण भए बमोजिम नै रहने छन् । अर्को जिल्ला परिषद् नवसेसम्म कानून बमोजिम उठाउने कर, सेवा, शुल्कका दरहरू समायोजन, हेरफेर वा नयाँ शीर्षकहरूमा करका दरहरू निर्धारण गर्नु परेमा राजश्व परामर्श समितिको सिफारिसमा राजनीतिक दलको सर्वदलिय संयन्त्रसँग राय परामर्श गरी जिविसले निर्णय गर्नेछ ।

◆ हुंगा, गिटी, बालुवा प्रति ट्याक्टर, मिनी ट्रक, ट्रक जिल्लाभित्रमा क्रमशः रु.७५१-, १००१-, १५०१-

◆ माछामार्ने ठेक्का तर्फ

❖ कट्टि खोलाको सम्पूर्ण क्षेत्र	रु. ३०००१-
❖ लोहोरे सिमडा पुलदेखि उत्तर तर्फको क्षेत्र	रु. ८०००१-
❖ लोहोरे सिमडा पुलदेखि चुप्रा दोभानसम्मको क्षेत्र	रु. ७०००१-
❖ चुप्रा दोभानदेखि छामघाट खोलाको सिरानसम्म	रु. १००००१-
❖ माथिल्लो डुङ्गेशरदेखि चुप्रा दोभानसम्म	रु. ६०००१-
❖ माथिल्लो डुङ्गेशरदेखि तल्लो डुङ्गेशरसम्म	रु. ६०००१-
❖ पराजुली खोला क्षेत्र	रु. २०००१-
❖ कर्णाली नदीको तल्लो डुङ्गेशरदेखि रामाघाट दोभानसम्म	रु. ८०००१-
❖ रामाघाट खोला क्षेत्रमा	रु. २०००१-
❖ कर्णाली नदीको रामाघाट दोभानदेखि खिड्कीजिउलाक्षेत्र	रु. १००००१-

७१. जिविसलाई अधिकार प्रत्यायोजन

एउटा जिल्ला परिषद् र अर्को जिल्ला परिषद्को बीचमा सामान्यतया १ वर्षको अन्तराल रहने भएकोले जिल्ला परिषद्को केही अधिकार प्रयोग गरी जिल्ला विकास समितिको लागि तोकिएका सबै कामहरू सर्वदलिय संयन्त्रको सहमतिमा प्रभावकारी रूपमा सम्पादन गर्न निम्न बमोजिम अधिकार प्रत्यायोजन गरिएको छ ।

- १) स्वीकृत वार्षिक जिल्ला विकास कार्यक्रम र बजेटलाई औचित्यको आधारमा सामान्य संशोधन थपघट वा हेरफेर गर्ने ।
- २) जिविसको स्रोतहरूको संभावनाको आधारमा राजश्व परामर्श समितिको सिफारिसमा कर, दस्तुर, महशुल, शुल्कमा संशोधन तथा हेरफेर गर्ने वा नयाँ क्षेत्र पहिल्याई करहरू कायम गर्ने ।
- ३) जिविसको तर्फबाट लक्षित वार्षिक कार्यक्रमको उद्देश्य पुरा हुने गरी सहयोगी दातृनिकाय एवम् साभेदार संघसंस्थाहरूसँग द्विपक्षीय एवम् बहुपक्षीय सम्झौता एवम् समझदारीहरू गर्ने ।
- ४) जिविसको कार्यालयको विगत वर्षहरूदेखिको नियमित गर्नु पर्ने वेरुजु र असुल उपर गर्ने पर्ने वेरुजु सम्बन्धमा प्राप्त विवरणहरूमा छलफलगर्दा वेरुजु फछ्यौट सम्बन्धी नियमअनुसार कारवाही अगाडि बढाई वेरुजुको लगत घटाउन जिविसलाई अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने निर्णय गरियो ।
- ५) जिविस दैलेखको विगत वर्षहरूको वेरुजु मध्ये पेशकी वेरुजु र असुल उपर गर्नु पर्ने प्रकृतिको वेरुजु वाहेक रित नपुगेको कारणलेमात्र बाँकी रहेको हानी नोक्सानी नपुग्ने प्रकृतिको वेरुजु रकमलाई नियमअनुसार पे.फ.गरी यस कार्यालयको वेरुजुको परिमाणमा कमी गर्ने तर्फ आवश्यक कारवाही अगाडि बढाउन जिविसलाई अधिकार प्रत्योजना गर्ने निर्णय गरियो ।
- ६) जिल्ला यातायात गुरुयोजनाको स्वीकृती र कार्यान्वयन गर्ने

- ७) जिल्ला क्षमता विकास योजना स्वीकृती र कार्यान्वयन गर्ने
- ८) जिल्लाका अन्य गुरुयोजना, कार्ययोजना र निर्देशिकाहरू पारित गर्ने
- ९) जिल्ला विकास समितिको कार्यसँग सम्बद्ध आवश्यक अन्य निर्णयहरू गर्ने

७२. भारतीय सहयोगका क्षेत्रहरू विस्तार गर्ने

दैलेख जिल्लाका नारायण क्याम्पस निर्माण सम्पन्न भएकोमा भारत सरकारको उदार सहयोगको हामी मुक्तकण्ठले स्वागत र सराहना गर्दै यस वर्ष पनि दैलेख जिल्लाका बडाखोला गा.वि.स.को जगदीशमा.वि. सञ्चालन भैरको छ, र आगामी वर्षहरूमा दुल्लु क्याम्पस भवन निर्माणको लागि लगत ईस्टीमेट र डिजाइन तयार गरी भारतिय दुतावासमा पठाईसकिएको र उक्त भवन निर्माण गर्न आवश्यक भएकोले सोको लागि आवश्यक बजेट विनियोजनको लागि परराष्ट्र मन्त्रालयमार्फत् भारतीय दुतावासमा अनुरोध गर्ने ।

साथै यस जिल्लाका रतिखोला लगायतका विभिन्न उच्चमा.वि. भवनहरू, छात्रावास, खानेपानी, पक्की पुलहरू र उच्च प्राथमिकतामा रहेका जिल्लाको मुख्य सडकहरू कालोपत्रे गर्न र जलविद्युत उत्पादन गर्न आवश्यक प्राविधिक एवम् वित्तिय सहयोग निरन्तर रूपमा उपलब्ध गराई दिन भारत सरकार समक्ष भारतीय राजदूतावास मार्फत् आग्रह गर्ने निर्णय गरियो ।

७३. यस जिल्लामा परापूर्वकालदेखि जनताहरूहरूले हकभोग गर्दै आएका जिन्सी नगदी तिरो मन्दिरको पूजाआजा सञ्चालनको लागि खर्च चलाउन गुठीमा बुझाउने गरेको भएतापनि हाल आएर उक्त जग्गाहरूको तिरो रोक्का भई किन बेच कारोवारोसमेत रोकी बाधा पुगेको हुदा उक्त जग्गाहरूलाई रैकरमा परिणत गरीमालपोत लिने व्यवस्था हुन नेपाल सरकार, भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालयमा अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

७४. दैलेख सदरमुकाम स्थित डेकेन्द्र चोकमा पत्रकार शहिद डेकेन्द्रराज थापाको प्रतिमा स्थापनाको लागि आवश्यक रकम व्यवस्थाको लागि नेपाल सरकारसँग अनुरोध गर्ने ।

७५. दैलेख जिल्लाको सेरोफेरोमा जंगलमा घुमन्ते जीवनयापन गर्दै आएको १६० को हाराहारीमा राउटे फिरन्ते जाती लोप हुने अवस्थामा पुगेकोले खाद्यान्न, लत्ताकपडा, औषधी उपचार, चेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गरी संरक्षण गर्दै मानवीय विकास अगाडि बढाउन जि.वि.स.को सिमित साधन स्रोतबाट उपरोक्त सेवाहरू उपलब्ध गराउन नसकिने भएकोले लोप उन्मुख राउटे जातिको संरक्षण गरी दिन र बजेटको व्यवस्थाको लागि स्थानीय विकास मन्त्रालयमार्फत् नेपाल सरकारलाई लेखि पठाउने निर्णय गरियो । साथै जिविस दैलेखले जिल्ला स्थित सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्थाहरूलाई राउटे संरक्षण कार्यको लागि समन्वय र पहल गर्ने निर्णय गरियो ।

७६. जिल्ला विकास समितिको जग्गा र भवन विगतमा काँडाचौर स्थित हाल नेपाली सेनाको व्यारेक रहेको स्थानमा भएको तर द्वन्दका समयमा उक्त स्थान नेपाली सेनाले प्रयोग गरेका कारणले जिविसलाई जग्गा र भवनको अभाव रहन गएको हुंदा उक्त काँडाचौर स्थित जग्गा र भवनको सट्टा हाल नेपाली सेनाको नाममा रहेको तथा उपयोगमा नरहेको नारायण नगरपालिकाको बारुदखानाको जग्गा जिविसलाई उपलब्ध गराइदिने व्यवस्थाका लागि नेपाल सरकार समक्ष अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

७७. जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्रको जग्गासमेत हाल नेपाली सेनाले उपयोग गरेको क्षेत्रमा परेकोले उक्त कार्यालयलाई भवनको अभाव भै जिल्लावासीहरूलाई सेवा प्रदान कार्यमा बाधा पुग्न गएकोले उपयुक्त स्थानमा जग्गा व्यवस्था र भवन निर्माणका लागि समेत नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयमा अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।
७८. दैलेख जस्तो विकट तथा जटिल भू-बनोट भएको जिल्लामा हालसम्म एउटा पनि विमानस्थल नहुँदा आकस्मिक यातायात सेवा र पर्यटन प्रवर्द्धनसमेतको लागि विमान स्थलको अत्यन्तै आवश्यक भएको हुँदा उपयुक्त स्थानमा विमानस्थल निर्माण गरी दिनको लागि सम्बन्धित निकायमा माग गरी पठाउने निर्णय गरियो ।
७९. यस जिल्लाअन्तर्गत नारायण र दूल्हु नगर विकास समितिको नगर विकास गुरुयोजना तयार गरी उक्त दुवै समितिमा नगर विकास पूर्वाधार प्याकेज कार्यक्रम सञ्चालनको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरी दिन भौतिक निर्माणमा अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।
८०. जिल्ला विकास समितिको कार्यक्षेत्र विस्तार र सोअनुसार साँगठनिक परिवर्तन, न्यून आन्तरिक स्रोतको कारण नेपाल सरकार स्थानीय विकास मन्त्रालयबाट प्राप्त हुने प्रशासनिक अनुदानको रकमबाट यस कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूको लागि करिब ५ महिना तलब भत्ता अपुग भएको हुँदा कार्यालय सञ्चालनमा असजिलो भएकोले प्रशासनिक अनुदानको रकम वृद्धि गर्ने व्यवस्थाको लागि स्थानीय विकास मन्त्रालयमा माग गरी पठाउने निर्णय गरियो ।
८१. जिल्ला विकास समितिको आन्तरिक राजश्व संकलन र परिचालन क्षमता सुदृढ गर्न आन्तरिक राजश्व प्रक्षेपण र परिचालन सम्बन्धी विस्तृत अध्ययन कार्य चालु आ.व.भित्रै सम्पन्न गरी उक्त अध्ययन प्रतिवेदन अनुरूप जिविसको आन्तरिक स्रोतको पहिचान र करको दायरा बृद्धि गर्ने निर्णय गरियो ।
८२. जिल्ला विकास समितिहरूको सस्थागत विकास, सुशासन प्रवर्द्धन गरी छिटोछरितो र सहज तरिकाले सेवा प्रवाहको व्यवस्था गर्नको लागि जिविसको कार्यालयबाट पेश भएका देहायका विनियमावली, निर्देशिका, आचारसंहिता तथा कार्यविधिहरू पारित गरी लागू गर्ने निर्णय गरियो ।
१. कर्मचारी प्रशासन विनियमावली, २०६६
 २. मानव संशाधन विकास केन्द्र सञ्चालन निर्देशिका (प्रथम संशोधन), २०६६
 ३. कर्मचारी तथा पदाधिकारी आचारसंहिता, २०६६
 ४. लैङ्गिक समानता र समावेशीकरण निर्देशिका, २०६६
 ५. गै.स.स.परिचालन नीति तथा निर्देशिका कार्यविधि (प्रथम संशोधन), २०६६
 ६. अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण उपसमिति कार्य सञ्चालन निर्देशिका, २०६६
 ७. सेवाग्राही मैत्री कार्य प्रणाली सम्बन्धी निर्देशिका, २०६६
 ८. उपभोक्ता समिति गठन तथा कार्य सञ्चालन निर्देशिका, २०६६
 ९. आलेप कार्यविधि, २०६६
८३. यस अघि जिविसबाट स्वीकृत भएको क्षमता विकास योजनालाई कार्यान्वयन गर्दै जिल्लाको विस्तृत क्षमता विकास योजना तर्जुमा गरी स्वीकृत गर्न जिल्ला परिषद्मा निहित अधिकार जिविसलाई प्रत्यायोजन गर्ने निर्णय गरियो ।
८४. स्थानीय विकास कोष समितिबाट पेश हुन आएका देहायका प्रस्तावहरूलाई अनुमोदन गर्ने निर्णय गरियो ।

८५. पश्चिम उच्च पहाडी गरिवी निवारण आयोजनाबाट चालु आ.व. ०६६।६७ मा प्रशासनिक खर्चको लागि उपलब्ध बजेटको जिल्ला आयोजना व्यवस्थापन समितिबाट सिफारिस भै आएको ब्रेकडाउन रकमलाई समर्थन गर्ने निर्णय गरियो ।
८६. चालु आ.व.मा उपाप थप भएका गाविसहरूमा सामाजिक परिचालकहरूको पदपूर्तिका लागि खर्च भएको रकम स्वीकृत कार्यक्रमको संस्थागत संभागअर्न्तगत गै.स.स. परिचालन शीर्षकबाट व्यहोरिएकोमा सो खर्च अनुमोदन गर्ने निर्णय गरियो ।
८७. आगामी आ.व.०६७।६८ का लागि उपापका सम्बद्ध सबै संभागहरूबाट मिति २०६६।१२।१९ र २० गते सम्पन्न योजना तर्जुमा गोष्ठीबाट प्रस्तावित कार्यक्रमहरूलाई समष्टिगत रूप दिई वार्षिक कार्यक्रम निर्माण गर्ने निर्णय गरियो ।
८८. गत श्रावण, भाद्र महिनामा दैलेख जिल्लाका विभिन्न ३९ वटा गाविसहरूमा महामारी कै रूपमा फैलिएको भ्रूडा पखालालाई नियन्त्रण गर्न खानेपानी तथा सरसफाईलाई मुख्य प्राथमिकता दिने गरी खानेपानी तथा शौचालय निर्माणको लागि स्थानीय विकास कोषको अनुरोधमा स्थानीय विकास मन्त्रालयमार्फत् संयुक्त राष्ट्र संघिय विकास कार्यक्रमबाट शिघ्र प्रभाव तथा शान्ति प्रक्रिया सहयोग कार्यक्रममार्फत् अत्यन्त प्रभावित १३ वटा गाविसहरूका केही बस्तीहरूमा मात्र खानेपानी तथा शौचालय कार्यक्रम तर्फ २६ वटा परियोजनाहरू कार्यान्वयन भै हाल सम्पन्न हुने क्रममा रहेकाले कार्यक्रमको समयावधि थप गरी प्रभावित थप गाविस तथा बस्तीहरूबाट कार्यक्रमको अत्याधिक माग भै आएको उक्त माग हरूलाई मध्यनजर गरी कार्यक्रम विस्तार गरिदिन स्थानीय विकास मन्त्रालयमा अनुरोधको लागि जि.वि.स.मार्फत् जिल्ला परिषद्मा पेश गर्ने निर्णय गरियो ।
८९. स्थानीय विकास कोषमार्फत् संचालित विभिन्न कार्यक्रमहरूको आ.व. २०६५।०६६ को यथार्थ आ.व. २०६६।०६७ को संशोधित र आ.व. २०६७।०६८ को प्रस्तावित कार्यक्रम तथा बजेट स्वीकृत गर्ने निर्णय गरियो ।
९०. जि.वि.स.मार्फत सञ्चालन भएको स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम LGCDP को सामाजिक परिचालन तथा लक्षित वर्ग सम्बन्धी कार्यक्रम स्थानीय विकास कोषमार्फत् सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाउने निर्णय गरियो ।
९१. स्थानीय विकास कोषमार्फत् सञ्चालन भएको पास्रा र गरिवी निवारण कार्यक्रम प्रभावकारी भै सञ्चालनमा रहेकाले आगामी आ.व.देखि थप गा.वि.स.मासमेत सञ्चालन हुनेगरी सम्बन्धित निकायमा अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।
९२. स्थानीय विकास कोषमा तथा प्राविधिक कामकाज सञ्चालनका लागि कन्टिन्जेन्सीबाट वा अन्य स्रोतबाट तलब भत्ता खानेगरी विगत लामो समयदेखि कार्यरत असिष्टेण्ट सब इन्जिनियर तथा सब इन्जिनियर तहका कर्मचारीहरूलाई जि.वि.स., स्थानीय विकास कोषको स्रोत साधनका आधारमा दरबन्दी सिर्जना गर्दै क्रमशः समायोजन गर्दै जाने निर्णय गरियो ।
९३. दैलेख जिल्लाका प्रथम शहिद मायाराम रेग्मीलाई राष्ट्रिय शहिद घोषणा गर्न नेपाल सरकारसँग माग गर्ने निर्णय गरियो ।
९४. पर्यटन विकासको प्रशस्त संभावना भएको दैलेख जिल्लाको पर्यटन विकास र प्रवर्द्धनका लागि दैलेखका सम्भाव्य स्थानमा प्याराग्लाइडिङ. र रक क्लाइम्बिङ. सेवा सञ्चालनका लागि उपयुक्त

व्यवस्थाका लागि पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय र उद्योग वाणिज्य महासंघलाई अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

९५. दैलेख जिल्लामा हालसम्म जिल्लाबासीहरूको हीतमा आफ्नो प्राणको उत्सर्ग गर्ने शहिदहरूको संभ्रना र सम्मानका लागि शहिद पार्क निर्माणका लागि नारायण नगरपालिकामा जग्गासमेत व्यवस्था भैसकेको हुँदा शहिद पार्क व्यवस्थापनका लागि आवश्यक रकम व्यवस्थापन गरिदिन नेपाल सरकार शान्ति तथा पुनर्निर्माण मन्त्रालयमा अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।
९६. नारायण नगरपालिकाकाट निस्कने फोहोरहरूलाई व्यवस्थापन गर्न उपयुक्त स्थानमा ल्याण्डफिल्ड चयन र व्यवस्थापनका लागि स्थानीय विकास मन्त्रालय समक्ष अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।
९७. जिल्ला खानेपानी तथा सरसफाइ गुर्योजना तर्जुमा भैसकेको तर आर्थिक अभावमा कार्यान्वयन गर्न नसकिएकोले आवश्यक रकम व्यवस्थाका लागि नेपाल सरकारसँग अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।
९८. विगतको द्वन्दका समयमा दैलेख जिल्ला अन्यन्त प्रभावित जिल्लाहरू मध्ये परेको र द्वन्दका कारण परिवारका सदस्य गुमाएका, शारिरीक अंग भंग भै अशक्त तथा अपांग भएका द्वन्द पीडित परिवारलाई शिक्षा, सीप र रोजगार, लगायत आर्थिक राहतसमेत उपलब्ध गराइदिने व्यवस्थाका लागि शान्ति तथा पुनर्निर्माण मन्त्रालयमा अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।
९९. देहायको आ.व. र बजेट उपशीर्षकको बेरुजु रकम मलेपको कार्यालयबाट सम्परीक्षण गराउनु पर्ने भएकोमा उक्त आ.व.मा खर्च भएको रकममा कुनै सरकारी हानी नोक्सानी नभएको देखिएकोले मन्त्रालयबाट नियमित हुन जिविसको कार्यालय दैलेखका तत्कालीन स्थानीय विकास अधिकारीज्यूबाट पेश भएको टिप्पणी र आदेशमा स्थानीय विकास मन्त्रालयका उपसचिवज्यूबाट मिति २०६५।३।२३ मा उक्त आ.व. र ब.उ.शी. नं.को रकम जिविस अनुदान तर्फको भएकोले जिविसबाट नै नियमानुसार फछ्यौट गर्ने गरी फाइल फिर्ता पठाउनु पर्ने देखिएको भन्ने व्यहोरा उल्लेख भै टिप्पणी र आदेश भएको हुँदा सोही अनुरूप गर्ने गराउने गरी आगामी जिल्ला परिषद्बाट फछ्यौट गराउने भनी मिति २०६५।३।२९मा स्थानीय विकास अधिकारीबाट भएको तोक आदेश अनुसारसमेत उक्त आ.व.को नियमित गर्नुपर्ने बेरुजु (सुपरीक्षण) रकममाथि उल्लेखित निर्णय । आदेशअनुसार प्रक्रिया पुरा गरी नियमानुसार सम्पादन गर्न गराउनु जिविस दैलेखलाई जिम्मा दिने निर्णय गरियो ।

तपसिल

क्र.स.	बजेट सि. न.	आ. ब.	बेरुजु दफा	बेरुजु रकम रु.
१.	जिविस अनुदान (चालु)	०५९-६०	२४	८७३७३६
२.	६९-४-८००	०६३-६४	८	३०००००
३.	६९-३-८००	०६३-६४	१	११०००००
४.	जिविस अनुदान	०५८-५९	३	४३९९९।३०
५.	६९-५-५००	०५९-६०	२५,५३,५४	३८७५४२।७
६.	विकास अनुदान	०५८-५९	२	१०२६१९९
कूल जम्मा				३७४०५८७।०५

१००. यस जिल्लामा जिल्लाको भौतिक पुर्वाधार, आधारभुत सेवा र स्थानीय निकायको क्षमता विकासमा थप योगदान पुऱ्याउन कार्यक्रम सञ्चालनका लागि SNV नेपाल केन्द्रिय कार्यालयलाई अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

□□

भाग - ३

(क) स्थानीय पूर्वाधार तथा विकास समिति

१. जिल्ला विकास समितिको कार्यालय, दैलेख

आन्तरिक आय तर्फ

आ.व. ०६५/०६६ को यथार्थ खर्च, आ.व. ०६६/०६७ को शसोधित बजेट
आगामी आ.व. ०६७/०६८ को प्रस्तावित कार्यक्रम तथा बजेट

सि.न.	शीर्षक / कार्यक्रम	आ.व. ०६५/०६६ को यथार्थ खर्च	आ.व. ०६६/०६७ को संशोधित बजेट	आ.व. ०६७/०६८ को प्रस्तावित बजेट
१	अ.ल्या.	१५८८.३४	१९०६.०१	१९०६.०१
२	ठेक्का नविकरण	५०.००	६०.००	१००.००
३	सिफारीस दस्तुर	४२.५०	५१.००	७५.००
४	बालुवा गिटी	३००.००	३६०.००	७००.००
५	जडिबूटि र खोटो कर	१२९.६०	१५५.५२	२००.००
६	भाडा	१४०.२५	१६८.३०	१७५.००
७	टेण्डर फाराम वि.	१०२.१२	१२२.५४	१५०.००
८	पुस्तक विक्रि	१.२०	१.४४	५.००
९	विविध	२.००	२.४०	३.००
१०	नक्सा विक्रि	०४२	०.५०	१.००
११	कवाडी कर	११.८८	१४.२६	३०.००
१२	माछा कर	२९.५२	३५.४२	२५.००
१३	परीक्षा दस्तुर	११.१६	१३.३९	१५.००
१४	धरोटी जफतवाट	२०.००	२४.००	३०.००
१५	विकास अनुदान (कन्टिजेन्सी)	१५१६.५०	१८१९.८०	२४००.००
	कूल जम्मा	३९४५.४९	४७३४.५९	५८१५.०१

आ.व. ०६७/०६८ को जि.वि.स.कोष तर्फको प्रस्तावित व्यय बजेट

सि.न.	शीर्षक / कार्यक्रम	आ.व. ०६५/०६६ को यथार्थ खर्च	आ.व. ०६६/०६७ को संशोधित बजेट	आ.व. ०६७/०६८ को प्रस्तावित बजेट
१.०१	तलब	५८.००	१४७०.००	१५००.००
१.०२	भत्ता	४०२.००	६७५.००	७००.००
२.०१	धारा विजुली	४९.००	४९.००	५०.००
२.०२	सञ्चार म.	२०.००	७०.००	७०.००
२.०३	का.सम्बन्धि ख.	३३२.००	३००.००	३००.००
२.०४	भाडा	६२.००	१५०.००	१५०.००
२.०५	मर्मत	३९.००	२००.००	४००.००
२.०६	इ.अ.प्र.र इ.सवारी	१३७.००	१५०.००	३००.००
२.०८	विविध	१५९.००	१५०.००	१५०.००
३.०३	सा.सेवा अनुदान-उत्सव	२२०.००	१००.००	१००.००
३.०३	सा.सेवा अनुदान-आ.स.	५०.००	५०.००	५०.००
४.०५	का.भ्रमण खर्च	३२०.००	३००.००	३५०.००
	जम्मा चालु खर्च	१८४८.००	३६६४.००	४१२०.००

	फर्निचर	१३०.००	१५०.००	२००.००
६.०१	सवारी साधन	०.००	२२५.००	२२५.००
६.०२	मेशिनरी औजार	०.००	१००.००	१००.००
६.०३	भवन निर्माण सुधार	०.००	०.००	०.००
६.०४	सार्वजनिक निर्माण सुधार	२७८.००	५००.००	५००.००
६.०५	भैपरी	५०.००	७०.००	७०.००
	पूँजीगत जम्मा	४५८.००	१०४५.००	१०९५.००
	कूल जम्मा	२३०६.००	४७०९.००	५२१५.००

जिल्ला विकास समिति अनुदान कूल वार्षिक बजेट
आ.व.०६७/०६८ को प्रस्तावित कार्यक्रमको विवरण

रु.हजारमा

सि.न.	शीर्षक / कार्यक्रम	आ.व. ०६५/०६६ को यथार्थ खर्च	आ.व. ०६६/०६७ को सशोधित बजेट	आ.व. ०६७/०६८ को प्रस्तावित बजेट
१.१	स्थानीय विकास कोष	४००	४००.०	५००.०
१.२	उर्जा विकास तथा वातावरण शाखा	१५०	७५.०	३००.०
१.३	उच्च पहाडी गरिवि निवारण कार्यक्रम		४८०.०	४००.०
१.४	ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना			१००.०
१.५	एसएसएमपी कार्यक्रम			२००.०
१.६	लघुजुचम विकास कार्यक्रम			२००.०
१.७	माग मा आधारित विकास कार्यक्रम			३००.०
१.८	DRSP कार्यक्रम			१००.०
१.९	एलसिडिपि योजना सञ्चालन साभेदारी			१५००.०
१.१०	टिबिएसयु	४८०		२००.०
	जम्मा	१०३०	९५५	३८००.०
२ संस्थागत अनुदान				
२.१	सामुदायिक एफएम रेडियो		५५.५५	५५.५५
२.२	प्राथमिक आँखा उपचार		५.५५	५.५५
२.३	क्याम्पस अनुदान		५.५५	५.५५
२.४	उच्च मा.वि.		५.५५	५.५५
	जम्मा		७२.६०	७२.६०
३. खेलकूद तथा समारोह				
३.१	खेलकूद विकास कार्यक्रम	१००.०	१००.००	१००.००
३.२	राष्ट्रिय पर्व समारोह, दिवस	१५०.०	१००.००	२००.००
	जम्मा	२५०.०	२००.००	३००.००
४ लक्षित वर्ग उत्थान कार्यक्रम				
४.१	महिला तथा बालबालिका विकास कोष	५०.०	१००.०	१५०.००
४.२	दलित लक्षित विकास कोष	५०.०	१००.०	१५०.००
४.३	जनजाति लक्षित विकास कोष	५०.०	१००.०	१५०.००
४.४	शारिरीकरूपले अशक्तहरूको लागि कार्यक्रम	५०.०	७५.०	५०.००
	प्राकृतिक प्रकोप व्यवस्थापन विशेषकोष	१५०.०	१५०.००	३००.००
४.६	वातावरणिय व्यवस्थापन विशेषकोष	०.०	०.०	५०.००
४.७	एकल महिला लक्षित कार्यक्रम	२५.०	५०.०	५०.००
४.८	मर्मत सम्भार विशेषकोष	१००.०	१००.०	१००.००
४.९	गरिवि निवारण तथा सा.प. विशेषकोष	०.०	०.०	५०.००
	जम्मा	४७५.०	६७५.०	१०५०.०

सि.न.	शीर्षक / कार्यक्रम	आ.व. ०६५/०६६ को यथार्थ खर्च	आ.व. ०६६/०६७ को संशोधित बजेट	आ.व. ०६७/०६८ को प्रस्तावित बजेट
५	अन्य कार्यक्रम			
५.१	असाय वर्गको चेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन	१००.००	५०.००	१००.००
५.२	राउटे जातिको संरक्षण कार्यक्रम सञ्चालन	५०.००	८०.००	७०.००
५.३	सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम	३०.००	३०.००	३०.००
५.४	शहिद स्मृति प्रतिष्ठान	०.००	०.००	१००.००
५.५	डेकेन्द्र थापा स्मृतिकोष सञ्चालन	०.००	३०.००	५०.००
	जम्मा	१८०.०	१९०.०	३५०.०
६	विशेष स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम			
६.१	HIV/AIDS रोकथाम जनचेतना कार्यक्रम	५०.०	५०.००	५०.००
६.२	आइ खस्ने रोगको उपचार सेवा साभेदारी/ सुरक्षितमातृत्व कार्यक्रम	१००.०	५०.००	१००.००
	जम्मा	१५०.०	१००.०	१५०.०
७	संस्थागत सुदृढीकरण तथा विशेष विकास कोष			
७.१	सूचना तथा अभिलेख केन्द्र सुदृढीकरण	१५०.०	५०.००	२००.००
७.२	मानव संसाधन विकास विशेषकोष	१००.०	५०.००	१५०.००
७.३	योजना तर्जुमा तथा परिषद् सञ्चालन	२००.०	२००.००	४००.००
७.४	अभिलेख तथा प्रकासन	१००.०	१५०.००	२५०.००
७.५	जिल्ला विकास पार्श्वचित्र निमाण र प्रकाशन	०.०	०.००	४००.००
७.६	आवधिक जिल्ला विकास योजना समिक्षा	०.०	०.००	१००.००
	जम्मा	५५०.०	४५०.०	१५००.०
८	छात्रवृत्ति तथा प्रोत्साहन/ शहिद मयाराम स्मृतिकोष			
८.१	एस. एल.सी.मा उच्च अंक ल्याउने दलित छात्र छात्राहरू	१०.०	१०.००	१०.००
८.२	एस. एल.सी.मा उच्च अंक ल्याउने छात्राहरू	१०.०	१०.००	१०.००
९.३	एस. एल.सी.मा उच्च अंक ल्याउने जनजाति छात्राहरू	१०.०	१०.००	१०.००
८.४	एस. एल.सी.मा उच्च अंक ल्याउने अपाङ्ग छात्र छात्राहरू	१०.०	१०.००	१०.००
८.५	उच्चमा.वि.मा उच्च अंक ल्याउने छात्र छात्राहरू	१०.०	१०.००	१०.००
	जम्मा	५०.०	५०.०	५०.०
९	विभिन्न कार्यक्रमको लागि			
९.१	पर्यटन एवम् सांस्कृतिक (मठमन्दिर) विकास र संरक्षण	०.०	१५०.००	४००.००
९.२	दुल्लु दोर्णाचल क्याम्पस भवन निर्माण	०.०	८००.००	५००.००
९.३	चामुण्डा क्याम्पस भवन निर्माण	०.०	३००.००	६००.००

सि.न.	शीर्षक / कार्यक्रम	आ.व. ०६५/०६६ को यथार्थ खर्च	आ.व. ०६६/०६७ को संशोधित बजेट	आ.व. ०६७/०६८ को प्रस्तावित बजेट
९.४	वालुवाटार प्रा.वि. भवन निर्माण गोरुजुरे	०.०	३००.००	०.००
९.५	कर्मचारी कल्याणकोष	४००.०	४००.००	१६००.००
९.६	पत्रकार महासंघ जिल्ला शाखाको भवन र जग्गा	०.०	१००.००	१००.००
९.७	जि.वि.स. कन्टेन्जेन्सी	११००.०	१६००.००	२४००.००
९.८	पुरस्कार तथासम्मान कार्यक्रम MCPM	०.०	१००.००	१००.००
९.९	दैलेख महोत्सव सम्बन्धि कार्यक्रमको लागि	०.०	३०००.००	०.००
९.१०	नेपाल रेडक्रस सोसाईटीको भवन निर्माण	०.०	०.००	१००.००
९.११	नेपाल भ्रमण वर्ष सञ्चालन	०.०	०.००	३००.००
९.१२	विविध तर्फ (परिक्षा सञ्चालन खर्चसमेत)	०.०	०	२५०.००
	जम्मा	१५००.०	६७५०.०	५३५०.०
	कुल जम्मा रकम रु	४६८५.०	९६२०.०	१४१००.०

स्थानीय ग्रामीण तथा कृषि सडक आयोजना तर्फ कूल विनियोजित बजेट

रु. हजारमा

सि.न.	शीर्षक / कार्यक्रम	आ.व. ०६५/०६६ को यथार्थ खर्च	आ.व. ०६६/०६७ को संशोधित बजेट	आ.व. ०६७/०६८ को प्रस्तावित बजेट १२०००
१	चुप्रा-कालभैरव गमौडी कृषि सडक दुवै खण्ड	७००.००	८००.००	
२	दैलेख भनभने चौराठा सडक	७००.००	१०००.००	
३	चुप्रा लाँकुरी वडाभैरव सडक	५००.००	७००.००	
४	नेपा पिपलघारी सडक	५००.००	५००.००	
५	राकमकर्णाली तिलेपाटा स्याउलेकाँध सडक	६००.००	४००.००	
६	तारागाड बडाखोला वाँसी सडक	०.००	७००.००	
७	श्रीस्थान नाभिस्थान सडक	७००.००	५००.००	
८	पातिकाल्ला काफलपानी तरिया सडक	२००.००	५००.००	
९	सातखम्ब बैक सडक	६००.००	३००.००	
१०	डाडीमाडी चामुण्डा सडक	२००.००	८००.००	
११	सेरीवाडा हेपो खडकवाडा हुँदै कर्णाली राजमार्ग जोड्ने	३००.००	५००.००	
१२	गोडपाणा डाडापराजुल अवलपराजुल हनेटा मर्के सडक	०.००	६००.००	
	आगो धुकाउने गोगनपानी लामातडा सडक	२००.००	३००.००	
	जम्मा	५२००.००	७६००.००	

ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना तर्फ

कूल विनियोजित बजेट

सि.न.	शीर्षक / कार्यक्रम	आ.व. ०६५/०६६ को यथार्थ खर्च	आ.व. ०६६/०६७ को संशोधित बजेट	आ.व. ०६७/०६८ को प्रस्तावित बजेट १००००
१	द्वारी खानेपानी		५००.००	पछि र कम विनियोजन गर्ने
२	लयौँटी खानेपानी		५००.००	
३	गौरा गाँउ खानेपानी विसल्ला		४००.००	
४	पिपलकोट खानेपानी		४००.००	

सि.न.	शीर्षक / कार्यक्रम	आ.व. ०६५/०६६ को यथार्थ खर्च	आ.व. ०६६/०६७ को संशोधित बजेट	आ.व. ०६७/०६८ को प्रस्तावित बजेट १००००
५	नेपा खानेपानी		३००.००	
६	सल्लेरी खानेपानी		६००.००	
७	जाक्सी खानेपानी		५००.००	
८	नाउलेकटुवाल खानेपानी .m.m		४००.००	
९	लाँकुरी वडा नं ५ र ६ खानेपानी		४००.००	
१०	बराह खानेपानी वडा नं ५		३००.००	
११	वालुवाटार गोरुजुजे खानेपानी		४००.००	
१२	जगनाथ जुडेपानी		३००.००	
१३	सेरी खानेपानी		३००.००	
१४	अवलपराजुल खानेपानी वडा नं ७		३००.००	
१५	आटिचौर र नावधारा खानेपानी तथा सरसफाई		३००.००	
१६	मोइना नाओ अतवुवा खानेपानी सरसफाई		५००.००	
१७	बिन्ध्यावासिनी खानेपानी सरसफाई		४००.००	
१८	डाडापराजुल खापा तथा सरसफाई		२००.००	
१९	नाराघाट खानेपानी पादुका दैलेख		२००.००	
२०	जम्बुकाँध १ खानेपानी सरसफाई		१००.००	
२१	कटी चाख्ला खानेपानी		३००.००	
	जम्मा		७६००.००	

आ.व. ०६७/०६८ को पूँजीगत तर्फको बजेट

सि.न.	शीर्षक / कार्यक्रम	आ.व. ०६५/०६६ को यथार्थ खर्च	आ.व. ०६६/०६७ को संशोधित बजेट	आ.व. ०६७/०६८ को प्रस्तावित बजेट १००००
१	जिविस अनुदान	४४,७७१.६९	१०,९११.००	११,९११.००
२	गाविस अनुदान	८५,२७०.००	८५,२७०.००	२१,९८०.००
३	निर्वाचन क्षेत्र विकास कार्यक्रम	४९,९९९.९४	६,०००.००	६,०००.००
४	ग्रामीण खानेपानी	७,६९९.५०	७,७००.००	९,२००.००
५	शिघ्र शान्ति प्रभाव कार्यक्रम	९,१३६.१६	१२,०००.००	२०,०००.००
६	ग्रामीण पहुँच	१,०००.००	८००.००	८००.००
७	ग्रामीण जलस्रोत परियोजना	५५,१४७.००	२७,७१०.००	२७,७१०.००
८	उच्च पहाडी गरिवि निवारण	२,०४९.८२	५,५००.००	८,०००.००
९	दलित लक्षित कार्यक्रम	४५०.००	४५०.००	४५०.००
१०	कृषि सडक (स्थानी स्तरका पूर्वाधार निर्माण)	७,४९९.३३	७,६००.००	९,१००.००
११	सडक मर्मत सम्भारकोष	३५४.००	४००.००	१,५००.००
१२	भो.पु. निर्माण	२,४५०.५२	३,२५०.००	३,५७५.००
१३	एलजिसिडिपि	-	४१,१५१.००	४१,१५१.००
१४	राष्ट्रिय स्वयंसेवक सेवा			
१५	भारतीय सहयोग	९,७७०.००	३०,०००.००	३,०००.००
१६	जनसहभागितामा आधारित विकास कार्यक्रम	७,४९९.४०	१६७,५९१.००	
	जम्मा	१७,२६९.४०	४०६,३३३.००	१६४,३७७.००

सि.न.	शीर्षक / कार्यक्रम	आ.व. ०६५/०६६ को यथार्थ खर्च	आ.व. ०६६/०६७ को संशोधित बजेट	आ.व. ०६७/०६८ को प्रस्तावित बजेट १००००
चालू तर्फ बजेट				
१	जि.वि.स. अनुदान	१६,५७०.३४	१३,६८९.००	२६,०००.००
२	उच्च पहाडी गरिबी निवारण	-	-	-
३	ग्रामीण पहुँच	३४०.००	८०३.१५	८०३.१५
४	गाविसको न्यूनतम शर्तमापन	३६१.५०	३६१.५०	३६१.५०
५	आदिवासी जनजाती कार्यक्रम	१,९९६.००	२००.००	२००.००
६	ग्रामीण खानेपानी	४१६.००	५३०.००	५८०.००
७	ग्रामीण जलस्रोत परियोजना	१,६००.००	१६०.००	१६०.००
८	राष्ट्रिय स्वयंसेवक सेवा	१,१३१.९४	१,४६७.१६	१,६८६.००
९	एलजिसिडिपि	-	२,९८०.००	२,९८०.००
१०	गाविस अनुदान	२१,९८०.००	२१,९८०.००	२१,९८०.००
११	राष्ट्रिय साक्षरता कार्यक्रम	११,३८२.५०	-	-
१२	सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम	३५,६४३.४८	६१,४०५.६८	६७२,९८४.००
१३	संचित विदा	४२५.७८	-	-
	जम्मा	९१,८४७.५४	१०३,५७६.४९	७२७,७३४.६५
	कुल जम्मा	१०९,११६.९४	५०९,९०९.४९	८९२,१११.६५

आ.व. ०६७/६८ को जि.वि.स.अनुदान ६९.३.८०० तर्फको प्रस्तावित आय व्यय बजेट

सि.न.	शीर्षक / कार्यक्रम	आ.व. ०६५/०६६को यथार्थ खर्च	आ.व. ०६६/०६७ को संशोधित बजेट	आ.व. ०६७/०६८ को प्रस्तावित बजेट १००००
१.०१	तलब	१०,२८८.१५	१५,२३३.००	१७,६३२.९५
१.०२	भत्ता	२,०००.०९	५,५६२.००	
१.०३	सरुवा दै.भ्र.भ.	८६.२२	१५०.००	१७०.००
१.०७	सेवा निवृत्त सुविधा	३८०.००	५००.००	५७०.००
२.०१	धारा बिजुली	५७.००	६५.००	७०.००
२.०२	सञ्चार महशुल	९५.००	१००.००	१७०.००
२.०३	कार्यालय सम्बन्धी खर्च	८७७.००	९००.००	१,०००.००
२.०४	भाडा	२३४.००	२००.००	२५०.००
२.०५	मर्मत	१३३.१०	२००.००	६५०.००
२.०६	ई.अ.प्र.	१८७.००	१८७.००	२८०.००
२.०८	विविध	२३३.००	२३३.००	२८०.००
४.०५	कार्यक्रम भ्रमण खर्च	४५२.००	५५०.००	६००.००
	कुल जम्मा	१५,०२२.५६	२३,८८०.००	२८,०६९.२५

जि.वि.स. अनुदान तथा राजस्व बाँडफाँड कार्यक्रमसमेतको यथार्थ खर्च विवरण आ.व. ०६५/०६६

१	धरम पोखरा सडक	३८६.०
२	क्यारी निर्माण	१५०.०
३	मन्दिर मर्मत	३००.०
४	टुडिखेल मर्मत सुधार	९०.०
५	सेकुरीटि पोष्ट	१५०.०
६	भवनहरू रंगरोगन	१२४.०

७	गडी मर्मत	५०.०
८	खोलीबजार श्रीस्थान सडक	७४५.०
९	भगवती क्लब अनुदान	१५.०
१०	योग साधना	९.०
११	प्रहरी फर्निचर	४०.०
१२	पाईप खरीद	१५०.०
१३	ईन्धन	१५०.०
	जम्मा	२३५९.०
	कुल रकम	२६२३९.०

सि.नं	राजश्व बाँडफाँड	₹. / ₹. ₹ को प्रस्तावित व्यय	₹. / ₹. ₹ को
	कार्यक्रम र आयोजना	वार्षिक बजेट	संसोधित यथार्थ व्यय
१	भनभने चौराठा सडक		६४७५००
२	रातानाङ्ला सडक		१४९८०४
३	रातानाङ्ला सडक		१४९१६१
४	हिमाल अर्जुन भुक्तानी		१३३३४०
५	सामुदायीक प्रहरी भवन निर्माण		१२६५६०
६	ग्यारेज निर्माण		१२९५००
७	वाटो मर्मत भिरखेत पुल		१४२००
८	दैलेख सिमाडा सडक		३२९७००
९	बसपार्क सडक निर्माण		३८०००
१०	सर्भे खर्च		९०००
११	सडक ग्रावेल		३२०००
१२	सडक ग्रावेल		१४०००
१३	भल कुलो निर्माण डुगेश्वर		१९००००
१४	मालपोतलाई फिर्ता		१६२२७९
१५	उदयराज जैसिलाई पेशकी		१५००००
१६	देवकोटा चौक मर्मत		२८८००
१७	देवकोटा चौक विदाई चौतारा सडक पेशकी		१५००००
१८	जाहरकाटे सडक मर्मत		१०००००
१९	वाटो निर्माण सुधार ना.न.पा. १		१२०००
२०	खोलीबजार पि.सी.सी.		७३९०००
२१	नौमुले सडक		६९५०००
	कुल जम्मा		३९९९८४४

कार्यसम्पन्न भई भुक्तानी दिन बाँकी रकम (जि.वि.स.अनुदान र राजश्व बाँडफाँड र विशेष अनुदान र अन्यसमेत)

१	भिरखेत डाडीमाडी बडलम्जी दुल्लु सडक	२००
२	वारुत्थान फिल्ड निर्माण	२१६
३	क्याम्पस फिल्ड तथा व्यारेकसम्मवाटो मर्मत	१२४
४	दैलेख श्रीस्थान सडक मर्मत	२००
५	ट्यातिदु पादुका सडक मर्मत	१४९
६	दैलेख खाली बजार सडक मर्मत सम्भार	२७३
७	का.डाचौर फिल्ड निर्माण	१२५
८	श्रीस्थान नाविस्थान सडक	१६३
९	चगत्रा पादुका सडक	२४४
१०	का.डाचारैरदेखि भै.सेखोर सडक	५८
११	जि.वि.स. पर्खाल निर्माण	८९०
१२	जिविसको गाडी मर्मत	६००
१३	मठ मन्दिर मर्मत	२५०
	जम्मा	३४९२

नोट:- सामान्यतया विनियोजित बजेट भन्दा घटी बढी खर्च भएमा वार्षिक बजेटमा ननाघ्ने गरी समायोजन हुनेछः

पश्चिम उच्च पहाडी गरिबी निवारण आयोजना
आ.व. ०६५।६६को यथार्थ तथा ०६६।६७ को स्वीकृत र
आ.व. ६७।०६८ को प्रस्तावित बजेट

रु. हजारमा

क्र.सं.	संभाग	आ.व. २०६५।६६ को यथार्थ		चालू आ.व. २०६६।६७ को स्वीकृत	आ.व. २०६७।६८ का लागि प्राप्त सिलिग	आ.व. २०६७।६८ का लागि प्रस्तावित बजेट
		स्वीकृत	खर्च			
५	पूर्वाधार विकास पूँजीगत	५५५.५	५५५.५	५५५.५	५५५.५	५५५.५
-	कबुलियती वन तथा गैरकाष्ठ वन पैदावार	५५.५	५५.५	५५.५	५५.५	५५.५
५	कृषि तथा पशु विकास	५५५.५	५५५.५	५५५.५	५५५.५	५५५.५
५.५	कृषि तर्फ	५५५.५	५५५.५	५५५.५	५५५.५	५५५.५
५.५	पशुसेवा तर्फ	५५.५	५५.५	५५.५	५५.५	५५.५
.	लघु वित्त बजारीकरण	५५.५	५५.५	५५.५	५५.५	५५.५
..५	बजारीकरण	५५.५	५५.५	५५.५	५५.५	५५.५
...	लघु वित्त					
५	संस्थागत विकास	५५.५	५५.५	५५.५	५५.५	५५.५
	जम्मा	५५५.५	५५५.५	५५५.५	५५५.५	५५५.५
.	प्रशासनिक	५५.५	५५.५	५५.५	५५.५	५५.५
	कूल जम्मा	५५५.५	५५५.५	५५५.५	५५५.५	५५५.५

२. जिल्ला प्राविधिक कार्यालय दैलेख, दैलेख

आ.व.म.स/म.स. यथाथ, आ.व.म.स/म.स. संशोधित र आ.व.म.स/म.स. को प्रस्तावित कार्यक्रमको प्रशासनिक तथा विकास खर्च विवरण

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	आ.व.म.स/म.स. को यथाथ बजेट			आ.व.म.स/म.स. को संशोधित बजेट			आ.व.म.स/म.स. को प्रस्तावित बजेट		
		चालु	पुजिगत	जम्मा	चालु	पुजिगत	जम्मा	चालु	पुजिगत	जम्मा
क	शान्ति तथा पुन निर्माण तर्फ									
५	नारायण न.पा. भवन निर्माण कार्य		१२५०००.००	१२५०००.००						
-	कृषि सेवा केन्द्र भवन दूल्हु		१२५०००.००	१२५०००.००				१२५०००.००		१२५०००.००
६	कृषि सेवा केन्द्र भवन जम्बुकांछ		१२५०००.००	१२५०००.००				१२५०००.००		१२५०००.००
.	कृषि सेवा केन्द्र भवन परानाथ									
७	शरस्वती उच्चमा.वि. भुप्रेसाल		१२५०००.००	१२५०००.००				१२५०००.००		१२५०००.००
.	देउतीस्थान प्रा.वि.बास्कोट							१२५०००.००		१२५०००.००
८	ज्वालापंचकोशीमा.वि. गमौडी							१२५०००.००		१२५०००.००
-	भैरव मन्दिर लकान्द्र							१२५०००.००		१२५०००.००
९	गा.वि.स. भवन निर्माण कार्य लकान्द्र							१२५०००.००		१२५०००.००
१०	गा.वि.स. भवन निर्माण कार्य तोलीजैसी							१२५०००.००		१२५०००.००
११	गा.वि.स. भवन निर्माण कार्य तिलेपाटा							१२५०००.००		१२५०००.००
१२	गा.वि.स. भवन निर्माण कार्य गमौडी							१२५०००.००		१२५०००.००
१३	गा.वि.स. भवन निर्माण कार्य लालीकांडा							१२५०००.००		१२५०००.००
१४	गा.वि.स. भवन निर्माण कार्य कट्टी							१२५०००.००		१२५०००.००
१५	गा.वि.स. भवन निर्माण कार्य खरिगैरा							१२५०००.००		१२५०००.००
१६	पुन : निर्माण गर्नुपर्ने थप गा.वि.स. ७ गोटा							१२५०००.००		१२५०००.००
	जम्मा		५०००००.००	५०००००.००				५०००००.००		५०००००.००
ख	साना सिंचाई योजना तर्फ									
१७	सातार सिंचाई योजना सल्लेरी									
-	खामेखोला सिंचाई योजना बांसी									
१८	कुन्तडा सिंचाई पिलाडी									
.	विब्राकोट सिंचाई बडलम्जी ४									
१९	खोलाभौरा सिंचाई योजना सर्भक्षण									
.	भित्री खोला सिंचाई पिपलकोट सर्भक्षण									
	जम्मा									
ग	नौमूले नमूना बस्ती विकास कार्यक्रम									
२०	पूर्वाधार निर्माण कार्य ।									
	जम्मा									
	जम्मा		५०००००.००	५०००००.००				५०००००.००		५०००००.००

रु. हजारमा									
------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

३. स्थानीय विकास कोषको सचिवालय, दैलेख
स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम/शिघ्र प्रभाव तथा शान्ति प्रकृया सहयोग कार्यक्रम (LGCDP/QIPSI)

रु. हजारमा

क्र.स.	कार्यक्रमको नाम	स्रोत	कार्यक्षेत्र	नयाँ/पुरानो	इकाई	आगामी आ.व.०६७/०६८ को वार्षिक लक्ष्य			लाभान्वित घरपरिवार	कार्यक्रम लागू गा.वि.स.
						भौतिक परिमाण	वार्षिक बजेट	भार		
१	भौतिक पूर्वाधार	QIPSI	२४ गाविस	नयाँ/पुरानो	वटा	..	५५५	१५५	५५५	लयाटिविन्द्रालसैनी, लकान्द्र, नेपा, दुल्लु, नाजलेकटुवाल, कुसापानी, बाँसी, रानीवन, रावतकोट, वडाखोला, रुम, खरिगैरा, पगनाथ, वडाभैरव, डाँडापराजुल, कालभैरव, बेलपाटा, लाकुरी, गम्भीडी, पादुका, बडलम्जी र जगनाथ कटी, भैरीकालिकाथुम गाविस
२	स्वास्थ्य सरसफाई जनचेतना	QIPSI	२४ गाविस	नयाँ/पुरानो	वटा	..	५५५	१५५		
३	तालीम/गोष्ठी	QIPSI	२४ गाविस	नयाँ/पुरानो	पटक	..	५५५	१५५		
४	सूचना संकलन, प्रचार प्रसार	QIPSI	२४ गाविस	नयाँ/पुरानो	संख्या	..	५५५	१५५		
जम्मा							५५५	१५५		
प्रशासनिक खर्च							५५५	१५५		
कुल जम्मा							५५५	१५५		

पश्चिम उच्च पहाडी गरीवी निवारण आयोजना (WUPAP) बजारीकरण तथा संस्थागत विकास सभागतर्फ

क्र.स.	कार्यक्रमको नाम	स्रोत	कार्यक्षेत्र	नयाँ/पुरानो	इकाई	आगामी आ.व.०६७/०६८ को वार्षिक लक्ष्य			लाभान्वित घरपरिवार	कार्यक्रम लागू गा.वि.स.
						भौतिक परिमाण	वार्षिक बजेट	भार		
१	क्षमता अभिवृद्धि (कर्मचारी तथा सा.सं. सदस्य)	ईफाइ	२० गाविस	नयाँ/पुरानो	गा.वि.स.	५	५५५	१५५	५५५	सेरी, अबलपराजुल, चौराठा, मालिका, छिउडीपुसांको, बेलपाटा, डाँडापराजुल, रानीवन, सल्लेरी, रावतकोट, गम्भीडी, चामुण्डा, सिंगौडी र अन्य ७ गा.वि.स.
२	सामाजिक परिचालन	ईफाइ	२० गाविस	नयाँ/पुरानो	गा.वि.स.	५	५५५	१५५		
३	वैठक तथा गोष्ठी	ईफाइ	२० गाविस	नयाँ/पुरानो	गा.वि.स.	५	५५५	१५५		
४	वार्षिक प्रगति पुस्तिका	ईफाइ	२० गाविस	नयाँ/पुरानो	गा.वि.स.	५	५५५	१५५		
५	कार्यक्रम भ्रमण खर्च	ईफाइ	२० गाविस	नयाँ/पुरानो	गा.वि.स.	५	५५५	१५५		
६	बाध्य जिल्ला अध्ययन तथा अवलोकन भ्रमण	ईफाइ	२० गाविस	नयाँ/पुरानो	पटक	५	५५५	१५५		
७	लघुवित्त तथा बजारीकरण	ईफाइ	२० गाविस	नयाँ/पुरानो	गा.वि.स.	५	५५५	१५५		
८	जिल्ला बाहिर जाँदाको यातायात खर्च	ईफाइ	२० गाविस	नयाँ/पुरानो	गा.वि.स.	५	५५५	१५५		
जम्मा							५५५	१५५		
प्रशासनिक खर्च							५५५	१५५		
कुल जम्मा							५५५	१५५		

ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन कार्यक्रम (RVWRMP)

रु. हजारमा

क्र.स.	कार्यक्रमको नाम	स्रोत	कार्यक्षेत्र	नयाँ/पुरानो	इकाई	आगामी आ.व.०६७/०६८ को वार्षिक लक्ष्य			लाभान्वित घरपरिवार	कार्यक्रम लागू गा.वि.स.
						भौतिक परिमाण	वार्षिक बजेट	भार		
१	सामाजिक परिचालन	फिल्याण्ड	१ वटा	नयाँ/पुरानो	गा.वि.स.	५	५५५	१५५	५५५	कुसापानी गा.वि.स.
२	तालिम कार्यक्रम	फिल्याण्ड	१ वटा	नयाँ/पुरानो	गा.वि.स.	५	५५५	१५५		
जम्मा							५५५	१५५		
प्रशासनिक खर्च							५५५	१५५		
कुल जम्मा							५५५	१५५		

दलित सामाजिक विकास कार्यक्रम (NDVS)

रु.हजारमा

क्र.स.	कार्यक्रमको नाम	स्रोत	कार्यक्षेत्र	नयाँ/पुरानो	इकाई	आगामी आ.व.०६७/०६८ को बाषिक लक्ष्य			लाभान्वित घरपरिवार	कार्यक्रम लागू गा.वि.स.
						भौतिक परिमाण	बाषिक बजेट	भार		
१	त्रिउपूजी परिचालन	रा.यो.आ.	१७ गाविस, १ नपा	नयाँ/पुरानो	संख्या	५	५	५		नानपा २,३,६,८ र ९, खरिगौरा, बडाखोला, रावतकोट, दुल्लु, नेपा, नाउलेकटुवाल, कालभैरव, वेलपाटा, लाकुरी, डाँडापराजुल, पगनाथ, रुम, बडलम्जी, पादुका, गौरी, गमौडी, छिउडीपुसाकोट
२	सरसफाई तथा चर्पि निर्माण	रा.यो.आ.	१७ गाविस, १ नपा	नयाँ/पुरानो	संख्या	५	५	५		
३	खानेपानी सुविधा विस्तार	रा.यो.आ.	१७ गाविस, १ नपा	नयाँ/पुरानो	संख्या	५	५	५		
४	सिप विकास तालिम	रा.यो.आ.	१७ गाविस, १ नपा	नयाँ/पुरानो	पटक	५	५	५		
५	सामुदायिक भवन निर्माण	रा.यो.आ.	१७ गाविस, १ नपा	नयाँ/पुरानो	संख्या	५	५	५		
जम्मा							५	५		
प्रशासनिक खर्च										
कुल जम्मा							५	५		

राष्ट्रिय सुधारिएको चलो कार्यक्रम

रु.हजारमा

क्र.स.	कार्यक्रमको नाम	स्रोत	कार्यक्षेत्र	नयाँ/पुरानो	इकाई	आगामी आ.व.०६७/०६८ को बाषिक लक्ष्य			लाभान्वित घरपरिवार	कार्यक्रम लागू गा.वि.स.
						भौतिक परिमाण	बाषिक बजेट	भार		
१	सहयोगी संस्था खर्च	सुन्दर नेपाल संस्था	१० गाविस	नयाँ/पुरानो	वटा	५	५	५		नेपा, कुसापानी लयाटिविन्द्रासैनी, तोलीजैसी, तिलेपाटा, सात्ताला, सिंगौडी, सिंगासेन, चामुण्डा, जम्बुकाघ गा.वि.स.
जम्मा							५	५		
प्रशासनिक खर्च										
कुल जम्मा							५	५		

गरिवी निवारण कार्यक्रम (PAF)

रु.हजारमा

क्र.स.	कार्यक्रमको नाम	स्रोत	कार्यक्षेत्र	नयाँ/पुरानो	इकाई	आगामी आ.व.०६७/०६८ को बाषिक लक्ष्य			लाभान्वित घरपरिवार	कार्यक्रम लागू गा.वि.स.
						भौतिक परिमाण	बाषिक बजेट	भार		
१	सामाजिक परिचालन	गरिवी निवारणकोष	५ गाविस	नयाँ/पुरानो	गा.वि.स.	५	५	५		वेलपाटा, कालभैरव, लयाटिविन्द्रासैनी, लकान्द्र र तोलीजैसी गाविस
२	क्षमता विकास	गरिवी निवारणकोष	५ गाविस	नयाँ/पुरानो	गा.वि.स.	५	५	५		
३	समन्वय अनुगमन	गरिवी निवारणकोष	५ गाविस	नयाँ/पुरानो	गा.वि.स.	५	५	५		
जम्मा							५	५		
प्रशासनिक खर्च										
कुल जम्मा							५	५		

स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम (LGCDP)

रु.हजारमा

क्र.स.	कार्यक्रमको नाम	स्रोत	कार्यक्षेत्र	नयाँ/पुरानो	इकाई	आगामी आ.व.०६७/०६८ को बाषिक लक्ष्य			लाभान्वित घरपरिवार	कार्यक्रम लागू गा.वि.स.
						भौतिक परिमाण	बाषिक बजेट	भार		
१	सामाजिक परिचालन	LGCDP	६ गाविस	नयाँ/पुरानो	गा.वि.स.	५	५	५		
जम्मा							५	५		
प्रशासनिक खर्च										
कुल जम्मा							५	५		

आ.व.०६५।०६६ को यर्थात, आ.व.०६६।०६७ को संशोधित र
आ.व.०६७।०६८ को प्रस्तावित कार्यक्रमको प्रशासनिक तथा विकास खर्च विवरण

रु. हजारमा

क्र.स.	कार्यक्रमको नाम	आ.व.०६५।०६६ को यर्थात खर्च			आ.व.०६६।०६७ को संशोधित बजेट खर्च			आ.व.०६७।०६८ को प्रस्तावित अनुमान		
		चालु	पूजित	जम्मा	चालु	पूजित	जम्मा	चालु	पूजित	जम्मा
५	स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम / शिघ्र प्रभाव तथा शान्ति प्रकृया कार्यक्रम (LGCDP/QIPSI)	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५
६	पश्चिम उच्च पहाडी गरीबी निवारण आयोजना (WUPAP)	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५
७	जिटिजेट / पासरा कार्यक्रम (PASRA)	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५
८	गरीबी निवारण कार्यक्रम (PAF)	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५
९	ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन कार्यक्रम (RWRMP)	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५
१०	दलित सामाजिक विकास (NDVS)	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५
११	स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम (LGCDP)	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५
१२	राष्ट्रिय सुधारिएको चुलो कार्यक्रम	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५
जम्मा		५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५
प्रशासनिक खर्च		५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५
जम्मा		५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५
जि.वि.स. सम्पुरककोष		५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५
कुल जम्मा		५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५

आ.व. २०६७/०६८ को लागि प्रस्तावित कार्यक्रम तथा अनुमानित बजेट
छनौट गरिएका ग्रामीण क्षेत्रमा गरिबी निवारण कार्यक्रम (पासरा)

रु. हजारमा

क्र.स.	कार्यक्रमको नाम	स्रोत	कार्यक्षेत्र	नयाँ/पुरानो	ईकाई	आगामी आ.व. ०६७/०६८ को वार्षिक लक्ष्य			लाभान्वित घरपरिवार	कार्यक्रम लागू भएका गा.वि.स.
						भौतिक परिसराण	वार्षिक बजेट	भार		
संभाग : १-सामाजिक परिचालन										
५	समुदाय स्तरमा संस्थागत विकास	पासरा-जि.टि.जेड	५ गा.वि.स.	नयाँ/पुरानो	वटा	५	५	५	५	५
६	सामुदायिक संस्थाको क्षमता विकास तथा संस्थागत विकासको लागि तालिम	पासरा-जि.टि.जेड	५ गा.वि.स.	नयाँ	गा.वि.स.	५	५	५	५	५
७	समुदायलाई सशक्त सेवा खोजी गर्ने निकायको रूपमा विकास गर्न सेवाग्राहीहरूको क्षमता विकास तालिम	पासरा-जि.टि.जेड	५ गा.वि.स.	नयाँ/पुरानो	गा.वि.स.	५	५	५	५	५
८	सहभागितामूलक सिकाई केन्द्र सञ्चालन	पासरा-जि.टि.जेड	५ गा.वि.स.	नयाँ	वटा	५	५	५	५	५
जम्मा						५	५	५	५	५
संभाग : २-स्थानीय सरकार, विषयगत निकाय र निजि क्षेत्र										
९	परिचालित कर्मचारीको क्षमता विकास तालिम	पासरा-जि.टि.जेड	५ गा.वि.स.	पुरानो	पटक	५	५	५	५	५
१०	गा.वि.स. तथा सामुदायिक विकास कोषको पूर्वाधार विकास	पासरा-जि.टि.जेड	५ गा.वि.स.	नयाँ/पुरानो	गा.वि.स.	५	५	५	५	५
११	गा.वि.स. सदस्यहरू, गा.वि.स.का कर्मचारीहरू तथा स्थानीय शान्ति समितिको क्षमता विकास तालिम	पासरा-जि.टि.जेड	५ गा.वि.स.	नयाँ/पुरानो	गा.वि.स.	५	५	५	५	५

नेपा, नाउलेकटुवाले, गौरी, खड्कावाडा, वराह गा.वि.स. तथा थप ५ गा.वि.स. सन् २०५५बाट कार्यक्रम सञ्चालनको लागि पासरा-जि.टि.जेड संघ मान राते

	स्थानीय शुसासन प्रवर्द्धन तथा सेवा प्रदायक निकायलाई जवाफदेही बनाउनको लागि विभिन्न खाले क्षमता विकास कार्यक्रम	पासा-जि.टि.जेड	५ गा.वि.स.	नयाँ/पुरानो	गा.वि.स.	१	५	५	५
	स्थानीय शुसासन प्रवर्द्धन तथा सेवा प्रदायक निकायलाई जवाफदेही बनाउनको लागि रेडियो कार्यक्रम सञ्चालन	पासा-जि.टि.जेड	५ गा.वि.स.	नयाँ/पुरानो	गा.वि.स.	१	५	५	५
१	अवलोकन भ्रमण	पासा-जि.टि.जेड	५ गा.वि.स.	नयाँ/पुरानो	गा.वि.स.	१	५	५	५
जम्मा									
संभाग : ३ -अल्पकालिन तथा दिव्यकालिन आर्थिक विकास									
५	सामुदायिक साना पुर्वाधार निर्माण	पासा-जि.टि.जेड	५ गा.वि.स.	नयाँ/पुरानो	गा.वि.स.	१	५	५	५
५	आयआर्जन तथा सिपमूलक क्रियाकलापहरू सञ्चालन	पासा-जि.टि.जेड	५ गा.वि.स.	नयाँ/पुरानो	गा.वि.स.	१	५	५	५
जम्मा									
संभाग : ३मानव सञ्चालन तथा समिक्षा, अनुगमन प्रतिवेदन									
५	कर्मचारी व्यवस्थापन	पासा-जि.टि.जेड	५ गा.वि.स.	नयाँ/पुरानो	गा.वि.स.	१	५	५	५
५	समिक्षा, प्रतिवेदन, समन्वय तथा अनुगमन	पासा-जि.टि.जेड	५ गा.वि.स.	नयाँ/पुरानो	गा.वि.स.	१	५	५	५
जम्मा									
जम्मा कार्यक्रम खर्च									
प्रशासनिक खर्च									
कुल जम्मा									

नेपा, नाउलेकटवाल, गौरी, खड्कवाडा, वराह गा.वि.स. तथा थप ५ गा.वि.स. समूह २०१९बाट कार्यक्रम सञ्चालनको लागि पासा-जि.टि.जेड.सँग माग गर्ने

छनौट गरिएका क्षेत्रमा गरिबी निवारण कार्यक्रम (पासा)

क्र.स.	कार्यक्रमको नाम	स्रोत	कार्य क्षेत्र	ईकाई	आ.व. ६७।६८ (सन् २०१०) को प्रस्तावित	
					भौतिक परिमाण	वार्षिक बजेट
क.	समाजिक परिचालन					७००,०००।-
उद्देश्य नं. १	समुदाय तथा सामुदायिक सांगठनहरू स्थानीय शुसासन प्रक्रियामा सहभागी हुन सशक्त हुनेछ ।					
१.१	सामुदायिक संस्थाको पहिचान, गठन तथा सुदृढीकरण					
१.१.१	अध्ययन भ्रमण (समाजिक परिचालक, सेवा केन्द्र र गाविस सचिवहरूलाई प्युठान।)	पासा-जि.टि.जेड	नेपा, नाउलेकटवाल, गौरी, खड्कवाडा, वराह, (हुंगेश्वर र दुल्लु सेवा केन्द्र)	पटक	१	१५०,०००।-
१.२	सहभागिमूलक सिकाई केन्द्र सञ्चालन					
१.२.१	गाँउ विकास समितिसँगको साभेदारीमा सहभागिमूलक सिकाई केन्द्र सञ्चालन ।	पासा-जि.टि.जेड,	नेपा, नाउलेकटवाल, गौरी, खड्कवाडा, वराह	संख्या	१२	५००,०००।-
उद्देश्य नं. १ जम्मा						
						६५०,०००।-
उद्देश्यनं. २.	नागरिक तथा सामुदायिकसंगठनहरूको क्षमता वृद्धि गरी उनिहरूलाई आफ्नो अधिकार प्राप्त गर्न र नागरिकक प्रति स्थानीय सरकारलाई जवाफदेहि बनाउने ।					
२.१	चेतना र क्षमता वृद्धि					
२.१.१.	महिला विकास कार्यालयसंगको साभेदारीमा लैङ्गिक आधारमा हुने हिंसा सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्य योजना कार्यान्वयन गर्नमा सहयोग गर्ने ।	पासा-जि.टि.जेड,	जिल्ला स्तर	पटक	१	२५,०००।-
२.१.२	दलित, जनजनात उत्थान समितिलाई विशेष कार्यक्रम तर्जुमा गर्न सहयोग गर्ने ।	पासा-जि.टि.जेड,	जिल्ला स्तर	पटक	१	२५,०००।-
जम्मा						
						५०,०००।-
ख	स्थानीय सरकार, विषयगत निकाय र निजि क्षेत्रहरू ।					१३,५५,०००।
उद्देश्यनं.३	स्थानीय निकायहरू ले अतिरिक्त आर्थिक स्रोत सिर्जना गर्ने छन्					

३.१	चेतना तथा क्षमता अभिवृद्धि					
-----	----------------------------	--	--	--	--	--

३.१.१	जिविसलाई सम्भावित आन्तरिक राजस्वको स्रोतको लेखाजोखा तथा प्रक्षेपण सम्बन्धी अध्ययनको लागि सहयोग गर्ने ।	पासा-जि.टि.जेड	जिल्ला स्तर	पटक	१	१००,०००।-
३.१.२	स्थानीय स्वायत्त शासन कार्यक्रममा पासा कार्यक्रमको भूमिका सम्बन्धमा गाविस सचिवहरूलाई १ दिने अभिमुखिकरण गर्न जिविसलाई सहयोग गर्ने ।	पासा-जि.टि.जेड	जिल्ला स्तर	पटक	१	२०,०००।-
३.१.३	जिल्ला शिक्षा कार्यालय, दातु निकायहरूलाई सहभागिमूलक सिकाई केन्द्र सम्बन्धी १ दिने अभिमुखिकरण र संयुक्त फिल्ड अनुगमनमा लैजाने	पासा-जि.टि.जेड	जिल्ला स्तर	पटक	१	२०,०००।-
जम्मा						१४०,०००।-
उद्देश्यनं ४	स्थानीय निकायको सेवा प्रवाह प्रणालीका विभिन्न स्तरमा उपयुक्त क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी सेवाहरू प्रदान गर्ने ।					
४.१	चेतना र क्षमता अभिवृद्धि					
४.१.१	जिविस र विपयगत निकायहरूलाई सेवा प्रणाली सम्बन्धी अभिमुखिकरण गोष्ठी सञ्चालन गर्ने ।	पासा-जि.टि.जेड	जिल्ला स्तर	पटक	१	५०,०००।-
४.१.२	जिविसलाई योजना तर्जुमा तथा अनुगमन प्रणाली प्रभावकारी बनाउन सहयोग गर्ने ।	पासा-जि.टि.जेड	जिल्ला स्तर	पटक	१	१००,०००।-
४.१.३	जिविसलाई सार्वजनिक सुनवाईका लागि सहयोग गर्ने ।	पासा-जि.टि.जेड	जिल्ला स्तर	पटक	१	२५,०००।-
४.१.४	जिविसलाई सांगठनिक क्षमता विकासको लेखाजोखा तथा क्षमता विकास योजना तर्जुमा गर्न सहयोग गर्ने ।	पासा-जि.टि.जेड	जिल्ला स्तर	पटक	१	५०,०००।-
४.१.५	गाविस सचिवहरूलाईकोष व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्ने ।	पासा-जि.टि.जेड	नेपा, नाउलेकटवाल, गौरी, खड्कबडा, बराह	पटक	१	१००,०००।-
४.१.६	जिविस संयन्त्र सदस्य तथा कर्मचारीहरूलाई अध्ययन भ्रमणमा लैजाने ।	पासा-जि.टि.जेड	जिल्ला स्तर	पटक	१	१००,०००।-
४.१.७	संयुक्त कार्यक्रम समिक्षा गर्ने	पासा-जि.टि.जेड	जिल्ला स्तर	पटक	१	४०,०००।-
जम्मा						४६५,०००।-
उद्देश्यनं ५	स्थानीय निकायको पुर्वाधार र सेवा प्रवाह प्रणाली प्रक्यामा सुधार ल्याउने ।					
५.१	सेवा प्रवाह प्रणाली र प्रक्याहरूको गुणात्मक सुधार					
५.१.१	पुस्तकालय व्यवस्थापन, अभिलेख र सञ्चार प्रणालीको लागि जिल्ला सूचना तथा अभिलेख केन्द्रलाई सहयोग गर्ने ।	पासा-जि.टि.जेड	जिल्ला स्तर	पटक	१	१००,०००।-
५.१.२	जिल्ला विकास समितिलाई जिल्ला स्मार्टका प्रकाशन गर्न सहयोग गर्ने	पासा-जि.टि.जेड	जिल्ला स्तर	पटक	१	१००,०००।-
५.१.३	जिल्ला विकास समितिलाई जिल्ला पार्श्वचित्र तयार गर्न सहयोग गर्ने	पासा-जि.टि.जेड	जिल्ला स्तर	पटक	१	१००,०००।-
५.१.४	जिल्ला प्राविधिक कार्यालय तथा गाविसका प्रवाधिकहरूलाई तालिम	पासा-जि.टि.जेड	जिल्ला स्तर	पटक	१	५०,०००।-
५.१.५	गाविस सचिवहरू, समाजिक परिचालक र प्राविधिकहरूलाई पुर्वाधार निर्माण सम्बन्धी अभिमुखिकरण गर्ने	पासा-जि.टि.जेड	नेपा, नाउलेकटवाल, गौरी, खड्कबडा, बराह	पटक	१	५०,०००।-
५.१.६	कृषि तथा पशु सेवा केन्द्र सुद्विधीकरण र तत् सम्बन्धी सेवा प्रवाह प्रणालीमा सुदृढमा सहयोग गर्ने ।	पासा-जि.टि.जेड	डुंगेश्वर कृषि सेवा केन्द्र, दुल्लु कृषि सेवा केन्द्र, खड्कबडा पशु सेवा केन्द्र ।	पटक	१	३००,०००।-
जम्मा						७००,०००।-
उद्देश्यनं ६	स्थानीय निकाय र नागरिक समाजका सदस्यहरू शान्ति र दृढ संवेदनशिल विकासमा प्रशिक्षित हुनेछन् ।					
६.१	दृढ रूपान्तरण र डु नो हार्म सम्बन्धी अभिमुखिकरण गोष्ठी शान्ति समिति र राजनैतिक दलका पदाधिकारीहरूका लागि	पासा-जि.टि.जेड	जिल्ला स्तर	पटक	१	५०,०००।-
जम्मा						२५,०००।-
ग	छोटो तथा लामो अवधिको आर्थिक विकास					१,७९०,०००।-
उद्देश्यनं ७	दृढ प्रभावित समुदायको पुनः एकिकरणमा सहयोग पुऱ्याउन उनिहरूको सहभागितामा सामुदायिक पुर्वाधारको निर्माण र मर्मत					-
७.१	गाविसको साभेदारीमा सामुदायिक पुर्वाधारको निर्माण र मर्मत	पासा-जि.टि.जेड	जिल्ला स्तर	संख्या	५	१,५००,०००।-
जम्मा						१,५००,०००।-

उद्देश्यनं.ट	धानिएका सदस्यहरू कृषि तथा गैरकृषि सम्बन्धित कृषिकलापहरूमा प्रशिक्षित हुनेछन् ।							
८.१	कृषि सम्बन्धी क्रियाकलापहरू							
८.१.१	बजार केन्द्र, हाटबजार तथा संकलन केन्द्र सञ्चालनमा सहयोग ।	पासा-जि.टि.जेड	जिल्ला स्तर	संख्या	१			१००,०००।-
८.१.२	स्रोत नर्सरी स्थापनाका लागि स्थानीय स्रोत व्यक्तिलाई सहयोग ।	पासा-जि.टि.जेड	नेपा, नाउलेकटवाल, गौरी, खड्कवडा, बराह	संख्या	५			५०,०००।-
८.१.३	स्थानीय स्रोत व्यक्ति, जेटए र साभेदार संस्थाको वेमोसमि तरकारी खेती सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि ।	पासा-जि.टि.जेड	नेपा, नाउलेकटवाल, गौरी, खड्कवडा, बराह । सेवा केन्द्र स्तर	जना	८			४०,०००।-
८.२.२	वेमोसमि तरकारी खेती सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि तालिम	पासा-जि.टि.जेड	नेपा, नाउलेकटवाल, गौरी, खड्कवडा, बराह	जना	२०			२०,०००।-
जम्मा								२१०,०००।-
उद्देश्यनं.५	धानिएका लक्षित समूहका सदस्यहरूलाई गैर कृषि सम्बन्धी सिपमा प्रशिक्षित हुने छन् ।							
९.२	सिप विकास सम्बन्धी क्रियाकलापहरू							
९.२.१	सिप विकास सम्बन्धी तालिमहरू	पासा-जि.टि.जेड	जिल्ला स्तर	संख्या	२०			
कार्यक्रम खर्च								३७,६५,०००।-
प्रशासनिक खर्च								
	(स्टेशनरी, फोटोकपी, सञ्चार, बैक शुल्क, गाडी मर्मत, स माग्री खरिद, ईन्धन, कर्मचारी दै.भ.भक्ता, अफिस फर्निचर)	पासा-जि.टि.जेड	जिल्ला स्तर					९९०,०००।-
	समाजिक परिचालन कार्य सञ्चालनका लागि स्थानीय विकास कोषलाई स्थानीय अनुदान	पासा-जि.टि.जेड	नेपा, नाउलेकटवाल, गौरी, खड्कवडा, बराह ।					४०,८१,२१०।-
कुल जम्मा								८,८३६,२१०।-
रु हजारमा								८८३६।२१

४. हेल्भेटास नेपाल

आर्थिक वर्ष : ०६६/०६७ - ०६७ /०६८ (१ जनवरी २०१०देखि ३१ दिसम्बर २०१०सम्म)

१. स्थानीय अग्रसरतालाई नयाँ ज्ञान र सीपसँग जोड्ने कार्यक्रम (लिङ्ग/हेल्भेटास)

क्र.सं	कार्यक्रम तथा योजना	कार्यक्रम लागू हुने स्थान	ईकाई	परिणाम /लक्ष्य	प्रस्तावित बजेट (रु. हजारमा)			बजेट व्यहोर्ने निकाय		कैफियत
					प्रशासनिक	कार्यक्रम	जम्मा	नेपाल सरकार	दातृ निकाय	
१	समुदाय शसक्तिकरण तथा दिगो जिविकोपार्जन कार्यक्रम	भवानी,खरिगेरा, बडाखोला	घरघुरी	६२९	११९	७७९	८९८		हेल्भेटास	एभरेष्ट क्लबमार्फत्
२	कृषि तथा आयआर्जन र खाद्य सुरक्षा कार्यक्रम	रूम,पगनाथ,कट्टी	घरघुरी	४६४	१५२	७९४	९४६	रूम,पगनाथ,कट्टी गा.वि.स.	हेल्भेटास	सेवक मार्फत्
३	महिला तथा दलित स-शक्तिकरण परियोजना	भैरीकालिकाथुम,वासी, चामुण्डा,लकान्द्र, सात्तला र तोलीजैसी	घरघुरी	३६५६	१४९	८५०	१०००		हेल्भेटास	सोसेकमार्फत्
४	दलित सशक्तिकरण कार्यक्रम	कट्टी, बडाभैरव, सेरी, बराह, बेलपाटा, डाडापराजुल अबलपराजुल, रुम	घरघुरी	७४५	१३९	७९९	८५८		हेल्भेटास	दलित स्वावलम्बी समाजमार्फत्
५	महिला अधिकारका लागि सशक्तिकरण कार्यक्रम	सल्लेरी, भवानि, बडाखोला, खरीगेरा, पिलाडि, लालीकाडा	घरघुरी	१२६२	१००	७६२	८६२		हेल्भेटास	महिला सशक्तिकरण मञ्चमार्फत्
जम्मा				६७५६	६५९	३९०४	४५६३			

२. जोखिममा परेका समुदायको जिविकोपार्जन सुधार कार्यक्रम (लाईभ/हेल्भेटास)

क्र.सं.	कार्यक्रम तथा योजना	कार्यक्रम लागू हुने स्थान	ईकाई	परिणाम /लक्ष्य	प्रस्तावित बजेट (रु. हजारमा)			बजेट व्यहोर्ने निकाय		कैफियत
					प्रशासनिक	कार्यक्रम	जम्मा	नेपाल सरकार	दातृ निकाय	
१.	गा.वि.स आवाधिक योजना	सात्तला, तोलीजैसी र लकान्द्रा गाविस	गाविस	३		३००	३००	सात्तला, तोलीजैसी र लकान्द्रा गाविस	EC/ हेल्भेटास	DMI कन्सलटेन्ट मार्फत्
२.	सूचना / तथ्याकं व्यवस्थापनको	जि.वि.स	सेट	१		१५०	१५०		EC/	

	लागि कम्प्युटर र प्रिन्टर सहयोग								हेल्भेटास	
३.	मनोसामाजिक कार्यक्रम • Individual counselling • Group Intervention	नौमुले, सल्लेरी	व्यक्ति समूह	५० १०		५०	५०		EC/ हेल्भेटास	CPSW परिचालन खर्च
४.	शिघ्र प्रभाव ल्याउने कार्यक्रममा सहयोग (प्लाष्टिक सिचाई पोखरी)	रूम,परानाथ,कट्टी, सात्तला, तोलिजैसी र लकान्द्रा गाविस	बटा	८		८००	८००		EC/ हेल्भेटास	
५.	जीविकोपार्जन कार्यक्रम - कृषि	सात्तला, तोलिजैसी र लकान्द्रा गाविस	घरघुरी	५३०	१४५	८५५	१०००		EC/ हेल्भेटास	
६.	मागमा आधारित सेवा प्रणाली	जिल्ला भरि	घरघुरी			८००	८००	जि.कृ.वि.का,ि ज.वि.स, गा.वि.स.हरू	EC/ हेल्भेटास	
जम्मा						१४५	२९५५	३९००		

३. जीवनस्तर सुधारका लागि स्थानीय पुर्वाधार कार्यक्रम (तिली/हेल्भेटास)

क्र. सं.	कार्यक्रम तथा योजना	कार्यक्रम लागू हुने स्थान	ईकाई	परिणाम/ लक्ष्य	प्रस्तावित बजेट (रु. हजारमा)			बजेट व्यहोर्ने निकाय	
					प्रशासनिक	कार्यक्रम	जम्मा	नेपाल सरकार	दातृ निकाय
क. निर्माणाधीन परियोजनाहरू साना सिचाई परियोजनाहरू									
१	भाटि सिचाई योजना	चामुण्डा - ८	घरघुरी	५१		११५१	११५१		एस.डि.सी र हेल्भेटास
२	सयपत्री सिचाई योजना	खरिगैरा - ७	घरघुरी	१८		४९४	४९४		
३	बांसघारी सिचाई योजना	भवानी - ५	घरघुरी	२०		४७२	४७२		
४	बान्द्रफेरा सिचाई योजना	भवानी - ८,९	घरघुरी	७७		१८४०	१८४०		
५	भण्डारी टोल सिचाई योजना	कालभैरव - ८	घरघुरी	३४		५५७	५५७		
६	गडाज्युला वापाटा सिं योजना	भैरीकालिकाथुम - २,६	घरघुरी	१२४		२६१०	२६१०		
७	काले खोला सिचाई योजना	खरीगैरा - ७	घरघुरी	३६		९८४	९८४		
८	भालदुला सिचाई योजना	कालभैरव - ५	घरघुरी	५७		८१९	८१९		
९	चौर तारपनेला सिचाई योजना	खरीगैरा - १,२,३	घरघुरी	८२		२०२	२०२		
१०	हृयाक वारी सिचाई योजना	खरीगैरा - ९	घरघुरी	६३		१७५८	१७५८		
११	छहरेखोला सिचाई योजना	कालभैरव - ७ र ८	घरघुरी	६६		५७५	५७५		
१२	दुमगाढा बान्द्र सिचाई योजना	बडलम्जी - २	घरघुरी	६१		५८३	५८३		
ख.	निर्माणाधीन परियोजनाहरूको लागि स्थानीय सेवा प्रदायक	एभरेष्ट क्लव र ग्रामीण विकास सेवा केन्द्र, दैलेख	बटा	२		२९०४	२९०४		
ग.	योजनामा रहेको परियोजनाहरू		बटा	१५					
घ.	योजनामा रहेका परियोजनाहरूको स्थानीय सेवा प्रदायक					१५०००	१५०००		
जम्मा						६८९	२९९४९	२९९४९	

४. खानेपान तथा सरसफाई कार्यक्रम (वार्म - पी /हेल्भेटास)

क्र. सं.	कार्यक्रम तथा योजना	कार्यक्रम लागू हुने स्थान	ईकाई	परिणाम / लक्ष्य	प्रस्तावित बजेट (रु. हजारमा)			बजेट व्यहोर्ने निकाय		कैफियत
					प्रशासनिक	कार्यक्रम	जम्मा	नेपाल सरकार	दातृ निकाय	
१	टुंडिखेल डोपका वर्षातको खा.पा.यो.	बरहा	प्रतिशत	१००		१८८२	१८८०		रु. १८	क्रमागत

२	नवदून खा. पा. यो.	तिलेपाटा ४	प्रतिशत	७४		४४५	४४५			क्रमागत
३	राना काटिया प्रस्तावित नया खा. पा. यो.	तोलिजैसी	प्रतिशत	५०		४५०	४५०			ल इ तयार नभएको (अनुमानित प्रस्तावित वार्षिक बजेट)
४	पेखरा प्रस्तावित नया खा. पा. यो.	तिलेपाटा	प्रतिशत	५०		४००	४००			ल इ तयार नभएको (अनुमानित प्रस्तावित वार्षिक बजेट)
५	विशाला प्रस्तावित नया खा. पा. यो.	तिलेपाटा	प्रतिशत	४०		४००	४००			ल इ तयार नभएको (अनुमानित प्रस्तावित वार्षिक बजेट)
६	खुला दिसा मुक्त ओ डि एफ	तोलिजैसी १,२,३	घरधुरी	१००		२००	२००			
जम्मा						३६६५	३६६५			

५. भोल्डुगे पुल निर्माण (TBSU /हेल्भेटास)

क्र. सं.	कार्यक्रम तथा योजना	कार्यक्रम लागू हुने स्थान	ईकाई	परिणाम/ लक्ष्य	प्रस्तावित बजेट (रु. हजारमा)			बजेट व्यहोर्ने निकाय		कैफियत
					प्रशासनिक	कार्यक्रम	जम्मा	नेपाल सरकार	दातृ निकाय	
१	सान्तडा भो.पु.	मेहलतोली ८ र रुम १	प्रतिशत	९५%		१४६२	१४६२	५१२	९५०	अन्तिम चरणमा
२	घटटेखोला	चौराठा ९ र सल्लेरी, ७	प्रतिशत	१०० %		११५१	११५१	४५१	७००	सम्पन्न
३	फडका	जम्बुकाध, ६ र लकान्द्रा,	प्रतिशत	१०० %		१४२९	१४२९	४६७	९६२	सम्पन्न
४	रापट	द्वारी ३ र बालुवाटार २	प्रतिशत	१०० %		२२४३	२२४३	७१७	१५२७	सम्पन्न
५	खोरसाभा खेत	वासी ५ र रावतकोट १	प्रतिशत	१०० %		१५५८	१५५८	४४६	१११२	सम्पन्न
जम्मा						७८४३	७८४३	२५९३	५२५०	
७	आ.व. २०६६/६७ को लागि जि.वि.स. दैलेखबाट SWAP अन्तरगत निर्माण गर्नेगरी १५ वटा भो.पु.को लागि गै.स.स.लाई कार्यादेश भै १३ वटा भो.पु.हरूका डिजाइन इष्टिमेट भैसकेको।									

६. दिगो भू-व्यवस्थापन कार्यक्रम (एस.एस.एम.पि/हेल्भेटास)

क्र. सं.	कार्यक्रम तथा योजना	कार्यक्रम लागू हुने स्थान	ईकाई	परिणाम/ लक्ष्य	प्रस्तावित बजेट (रु. हजारमा)			बजेट व्यहोर्ने निकाय		कैफियत
					प्रशासनिक	कार्यक्रम	जम्मा	नेपाल सरकार	दातृ निकाय	
१	सुनौलो भविष्यमा आधारित दिगो कृषि सुधार कार्यक्रम	नउलेकटुवाल, नेपा, लयाँटी विन्द्रासैनी	समूह	१८	३९२	५३०	९२२			एभरेष्ट क्लवमार्फत्
२	दिगो कृषि तथा खाद्य सुरक्षा कार्यक्रम	कालभैरव, बेलपाटा डाँडापराजुल	समूह	२०	३८७	५५८	९४५			ग्रामीण विकास जनसेवा केन्द्र (GBJSK) मार्फत्
३	सामाजिक तथा आर्थिक विकासको लागि दिगो भू-व्यवस्थापन कार्यक्रम	रावतकोट, वडलम्जी, जम्बुकाँध	समूह	१९	३८९	५६१	९५०			ग्रामीण विकास सेवा केन्द्र (RDSC) मार्फत्
४	दिगो भू-व्यवस्थापन तथा कृषक सहयोग कार्यक्रम	नारायण न.पा., तोली	समूह	१५	३७७	४४२	८१९			मानव संसाधन विकास केन्द्र (HRDC) मार्फत्
५	दिगो भू-व्यवस्थापन तथा कृषक विकास कार्यक्रम	सल्लेरी, चौराठा	समूह	१४	३७६	४२०	७९६			सामुदायिक विकास कार्यक्रम (CDP) मार्फत्
६	दिगो कृषि कार्यक्रम	सिंगैडी, तिलेपाटा, राकमकर्णाली	समूह	२०	४२५	७६५	११९०			दिगो कृषि तथा वातावरण र जलस्रोत संरक्षण केन्द्र (SAEWCC) मार्फत्

७	दिगो भू- व्यवस्थापन प्रवर्धन कार्यक्रम		समूह	१०						जिल्ला कृषि विकास कार्यालय (DADO), दैलेखमार्फत्
८	दिगो भू- व्यवस्थापन अनुसन्धान कार्यक्रम		क्याकलाप	२	५	२३०	२३५			कृषि अनुसन्धान केन्द्र (ARS), दैलेखमार्फत्
जम्मा				११६	२३५१	३५०६	५८५७			

५. अक्सफाम जि.वि.नेपाल द्वारा हाल दैलेख जिल्लामा संचालित परियोजनाहरूको विवरण

क्षेत्र/परियोजना	शुरु मिति	अन्तिम मिति	क्रियाकलापहरू
ग्रामीण जिविकोपार्जन	मे २००९ (२०६६ वैशाख १८)	मार्च २०१० (२०६६ चैत्र १७)	बचत तथा कर्जा प्रवाह, लघु उद्यमी व्यवसायको विकास, बेमौसमी तरकारी खेती, विउ बैंक, सहभागितामूलक सिकाई केन्द्र (पि.एल.सि.), तालिम आदि।
पशुपालन	अगष्ट २००९ (२०६६ श्रावण १७)	मार्च २०१० (२०६६ चैत्र १७)	साना पशु पालनमा सहयोग, पशु गोठ, तालिम, जानकारी आदान प्रदान भ्रमण, पशु मेला
एको- खानेपानी तथा सरसफाई कार्यक्रम	जुलाई २००९ (२०६६ असार १७)	जुन २०१० (२०६७ आषाढ १६)	खानेपानी, शौचालय, नुहाउने घरको निर्माण, स्वास्थ्य तथा सरसफाईको प्रवर्द्धन
खाद्य सुधार सहयोग	जनवरी २०१० (२०६६ पौष १७)	अक्टुबर २०११ (२०६८ कार्तिक १४)	विउ वितरण, खाद्यान्न वितरण, विउ बैंक, सिंचाई, तालिम, सहभागितामूलक सिकाई कक्षाहरू
हामी सक्छौं	मे २००९ (२०६६ वैशाख १८)	मार्च २०१० (२०६६ चैत्र १७)	महिला हिंसा विरुद्धका सवालहरूमा जिल्ला स्थित परिवर्तनका सम्बाहकहरूको बुझाई तथा क्षमतामा अभिवृद्धि गर्न जिल्ला स्तरीय अन्तरक्रिया
वास्तविक /आवश्यकिय सेवा अभियान	मे २००९ (२०६६ वैशाख १८)	मार्च २०१० (२०६६ चैत्र १७)	जिल्ला स्थित सरोकारवालाहरूका विच परियोजनाका बारेमा छलफल, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी सूचना सामग्रीहरूको उत्पादन तथा वितरण, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी जानकारी प्रदान गर्ने सन्देशहरू स्थानीय एफ.एम.हरूमार्फत् प्रसारण, नि:शुल्क स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्नेहरूसँगको गोष्ठी, नि:शुल्क स्वास्थ्य तथा खानेपानी सरसफाई उपभोग गरिरहेका समुदायसँग अन्तर क्रिया गोष्ठी, रणनीतिक वकालत छलफल गोष्ठी, क्षमता अभिवृद्धि गर्ने तालिम, उपभोक्ता तथा सरकारी निकाय बीच अन्तरक्रिया गोष्ठी, सिकाई आदान प्रदान गोष्ठी
महिला आवाज अभिवृद्धि	फेब्रुअरी २००९ (२०६५ माघ १९)	अगष्ट २०११ (२०६८ भाद्र १४)	गा.वि.स. तथा जिल्लामा प्रारम्भिक गोष्ठी, गरिब तथा सिमान्तकृत महिलाहरूको पहिचान, गरिब तथा सिमान्तकृत महिलाहरूको समूह गठन, सामुदायीक छलफल कक्षाहरू, स्थानीय नीति निर्माण कर्ता तथा सरकारी निकायहरूसँग परामर्श बैठक, संविधान सभा सदस्य तथा समुदायका महिलाहरूका विच अन्तरक्रिया गोष्ठी सेवा प्रदायकहरूसँग गोष्ठी, सम्बन्धित सरोकारवालाहरूसँग गोष्ठी, समुदायका संरचनाहरूसँग छलफल बैठक, नेतृत्व सिप विकास तालिम, वकालत सिप विकास तालिम, गरिब तथा सिमान्तकृत महिलाहरूसँग छलफल गोष्ठी, स्थानीय सञ्चार कर्म र समुदायका महिला बीच अन्तरक्रिया, स्थानीय सुशासनमा सहभागिताका लागि महिलाको समान अधिकार अभिवृद्धि गर्न स्थानीय एफ.एम.मार्फत् रेडियो पत्रिका तथा रेडियो सन्देशको प्रसारण, समुदायका महिलाहरू द्वाराभिन्ने पत्रिका प्रकाशन, जिल्ला स्तरीय सिकाई आदान प्रदान गोष्ठी

ग्रामीण जिविकोपार्जन कार्यक्रम

ग्रामीण जिविकोपार्जन				नेपाली रूपैयामा			
क्र. सं.	गा.वि.स.	वार्ड नं.	समुदाय	परियोजना लागत (प्रत्यक्ष लागत)	साम्भेदार प्रशासनिक लागत	कुल लागत	साम्भेदार सस्था
१.	पिलाडि	६, ७ र ८	पिपलचौतारा र राना टोल	२,८०,५६८।००	५,५३,०००।००	१५,८९,७५०।००	सुडेक नेपाल, दैलेख
२.	अवलपराजुल	५ र ७	अवल र सुनार टोल	१,८७,०४५।००			सुडेक नेपाल, दैलेख
३.	सेरी	६	पेटारी	९३,५२३।००			सुडेक नेपाल, दैलेख
४.	पुसाकोट छिउडी	२	अधेरी खोला टोल	९३,५२३।००			सुडेक नेपाल, दैलेख
५.	लांकुरी	३ र ७	तल्लो लांकुरी र विजयकोट	१,८७,०४५।००			सुडेक नेपाल, दैलेख
६.	गमौडी	७	सात खम्बा	९३,५२३।००			सुडेक नेपाल, दैलेख

७.	कालभैरव	१	भातु	९३,५२३।००			सुडेक नेपाल, दैलेख
८.	कट्टी	१, २, ५, ६, ७ र ९		२,०३,२५०।००	९,१२,०००।००	१७,२५,०००।००	आर.आर.एन.दैलेख
९.	रावतकोट	५, ६, ८ र ९		२,०३,२५०।००			आर.आर.एन.दैलेख
१०.	कुसापानी	२-६ र ८		२,०३,२५०।००			आर.आर.एन.दैलेख
११.	बडाभैरव	३, ४, ६-८		२,०३,२५०।००			आर.आर.एन.दैलेख
जम्मा				१८,४१,७५०।००	१४,६५,०००।००	३३,०६,७५०।००	

पशुपालन				नेपाली रूपैयामा			
क्र.सं.	गा.वि.स.	वार्ड नं.	समुदाय	परियोजना लागत (प्रतक्ष्य लागत)	साम्भेदार प्रशासनिक लागत	कुल लागत	साम्भेदार संस्था
१.	गमौडी	५, ७ र ९		१९,४५,३७५।००	३,५०,०००।००	४२,४०,७५०।००	सुडेक नेपाल, दैलेख
२.	मालिका	५		६,४८,४५८।००			सुडेक नेपाल, दैलेख
३.	पुसाकोट छिउडी	१ र २		१२,९६,९१७।००			सुडेक नेपाल, दैलेख
४.	कट्टी	१ र ५		७,९६,५७५।००	३,१३,७९०।००	२४,३७,९९०।००	आर.आर.एन.दैलेख
५.	कुसापानी	६		७,९६,५७५।००			आर.आर.एन.दैलेख
६.	चामुण्डा	४		५,३१,०५०।००			आर.आर.एन.दैलेख
७.	रुम	१		५,३१,०५०।००			आर.आर.एन.दैलेख
जम्मा				६५,४६,०००।००	६,६३,७९०।००	६६,७८,७९०।००	

एको- खानेपानी तथा सरसफाई कार्यक्रम				नेपाली रूपैयामा			
क्र.सं.	गा.वि.स.	वार्ड नं.	समुदाय	परियोजना लागत (प्रतक्ष्य लागत)	साम्भेदार प्रशासनिक लागत	कुल लागत	साम्भेदार संस्था
१.	पुसाकोट छिउडी	२	अंधेरी खोला	१८,१५,९३२।००	६,१४,०००।००	२४,२९,९३२।००	सुडेक नेपाल, दैलेख
२.	लांकुरी	३ र ७	विजयकोट	१२,३५,६५४।००			सुडेक नेपाल, दैलेख
३.	गोगनपानी	५	गोगने	१२,८८,४०६।००			सुडेक नेपाल, दैलेख
४.	गौरी	१, २, ३, ७ र ८	जरायोपानी र पोखरी खोला	३६,४०,६५६।००			सुडेक नेपाल, दैलेख
५.	कट्टी	१ र ५	साड खोला	१९,०३,८५३।००	१६,१४,०००।००	१,०५,६९,७७९।००	आर.आर.एन.दैलेख
६.	रावतकोट	५ र ६	थामीधारा	१६,४०,०९०।००			आर.आर.एन.दैलेख
७.	कुसापानी	६	सानो आहाल र उत्तिसेनी	१२,००,४८५।००			आर.आर.एन.दैलेख
८.	बडाभैरव	१, ४-९	दुनी र तप्लुड	४२,०३,३५१।००			आर.आर.एन.दैलेख
जम्मा				१,६६,२८,४२७।००	३२,२८,०००।००	२,०१,५६,४२७।००	

खाद्य सुधार सहयोग (प्रस्तावित परियोजना)				नेपाली रूपैयामा			
क्र.सं.	गा.वि.स.	वार्ड नं.	समुदाय	परियोजना लागत (प्रतक्ष्य लागत)	साम्भेदार प्रशासनिक लागत	कुल लागत	साम्भेदार संस्था
१.	कुसापानी	१, २, ४, ८, ९					आर.आर.एन.दैलेख
२.	कट्टी	१-९		२,५५,९३,६७५।००	४१,५३,५८२।००	२,९७,४७,२५७।००	आर.आर.एन.दैलेख
३.	रुम	३, ४, ५, ७					आर.आर.एन.दैलेख
४.	चामुण्डा	१, २, ४, ५, ९					आर.आर.एन.दैलेख
५.	विन्धुवासिनि	१-८					सुडेक नेपाल, दैलेख
६.	गमौडी	५-९					सुडेक नेपाल, दैलेख
७.	पुसाकोट छिउडी	१-७		२,७३,९०,८३८।००	४०,१०,१९३।००	३,१४,०१,०३१।००	सुडेक नेपाल, दैलेख
८.	मालिका	१, ५-८					सुडेक नेपाल, दैलेख
९.	पादुका	१, ४, ६, ८ र ९					सुडेक नेपाल, दैलेख
जम्मा				३,७०,४५,४२३।००	३०,३७,९६७।००	४,००,८३,४९०।००	

हामी सक्छौं				नेपाली रूपैयामा			
क्र.सं.	गा.वि.स.	वार्ड नं.	समुदाय	परियोजना लागत	साम्भेदार	कुल लागत	साम्भेदार संस्था

		(प्रतक्ष्य लागत)	प्रशासनिक लागत		
१.	दैलेख जिल्ला स्तरीय अन्तरक्रिया / परिवर्तनका सम्बन्धकहरूलाई अभिमुखिकरण	५०,०००।००	०।००	५०,०००।००	सुडेक नेपाल, दैलेख
	नोट: यो चालु बर्षको बजेट (मे २००९ (२०६६ वैशाख १८)-मार्च २०१० (२०६६ चैत्र १७)) हो र अर्को बर्ष पनि उस्तै क्रियाकलाप र बजेट रहनेछ।				
	जम्मा	५०,०००।००	०।००	५०,०००।००	

बास्तविक /आवश्यकिय सेवा अभियान				नेपाली रुपैयामा			
क्र.सं.	गा.वि.स.	वार्ड नं.	समुदाय	परियोजना लागत (प्रतक्ष्य लागत)	साम्भेदार प्रशासनिक लागत	कुल लागत	साम्भेदार संस्था
१.	जिल्ला स्तरीय		गरिब तथा सिमान्तकृत महिला, दलित, जनजाती समुह	१,३६,७०८।००	२१,७००।००	२,०४,३०८।००	एच.आर.टि.सि.एन.
२.	गोगनपानी	१-९		१५,२९९।००			फेड वासुन
३.	सेरी	१-९		१५,३००।००			
४.	बराह	१-९		१५,३०९।००			
जम्मा				१,८२,६०८।००	२१,७००।००	२,०४,३०८।००	
महिला आवाज अभिवृद्धि				नेपाली रुपैयामा			
क्र.सं.	गा.वि.स.	वार्ड नं.	समुदाय	परियोजना लागत (प्रतक्ष्य लागत)	साम्भेदार प्रशासनिक लागत	कुल लागत	साम्भेदार संस्था
१.	जिल्ला स्तरीय		गरिब तथा सिमान्तकृत महिला, दलित, जनजाती समुह	२,९७,५५०।००	११,५०,०००।००	२५,३९,३००।००	महिला सशक्तिकरण मञ्च (विफ) दैलेख
२.	गोगनपानी	१-९		३,६३,९९७।००			
३.	सेरी	१-९		३,६३,९९७।००			
४.	बराह	१-९		३,६३,९९६।००			
जम्मा				१३,८५,३००।००	११,५०,०००।००	२५,३५,३००।००	

६. ग्रामीण पहुँच कार्यक्रम, दोस्रो, दैलेख

आ.व. ०६५/०६६ यर्थाथ, आ.व. ०६६/०६७ संशोधित र आ. व. ०६७/०६८ को प्रस्तावित कार्यक्रमको प्रशासनिक तथा विकास खर्च विवरण

क्र. सं.	कार्यक्रमको नाम	आ.व.०६५/०६६ को यर्थाथ खर्च			आ.व.०६६/०६७ को संशोधित बजेट			आ.व. ०६७/०६८ को प्रस्तावित बजेट		
		चालु	पुजिगत	जम्मा	चालु	पुजिगत	जम्मा	चालु	पुजिगत	जम्मा
क	चुप्रा-मेहेलतोली सडक									
✶	निर्माण	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००	३,००,०००.००	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००	३,००,०००.००	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००	३,००,०००.००
-	समंत्									
✦	भौतिक पुर्वाधार				१,५०,०००.००	१,५०,०००.००	३,००,०००.००			
.	सामाजिक- आर्थिक विकास	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००	३,००,०००.००	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००	३,००,०००.००	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००	३,००,०००.००
	जम्मा	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००	३,००,०००.००	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००	३,००,०००.००	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००	३,००,०००.००
ख	देशीगौडे-महावु सडक									
✶	निर्माण	१,००,०००.००	१,००,०००.००	२,००,०००.००	१,००,०००.००	१,००,०००.००	२,००,०००.००	१,००,०००.००	१,००,०००.००	२,००,०००.००
-	समंत्									
✦	भौतिक पुर्वाधार				१,००,०००.००	१,००,०००.००	२,००,०००.००			
.	सामाजिक- आर्थिक विकास	१,००,०००.००	१,००,०००.००	२,००,०००.००	१,००,०००.००	१,००,०००.००	२,००,०००.००	१,००,०००.००	१,००,०००.००	२,००,०००.००
	जम्मा	१,००,०००.००	१,००,०००.००	२,००,०००.००	१,००,०००.००	१,००,०००.००	२,००,०००.००	१,००,०००.००	१,००,०००.००	२,००,०००.००
ग	रामाघाट-सिंहसैन सडक									
✶	निर्माण	१,००,०००.००	१,००,०००.००	२,००,०००.००	१,००,०००.००	१,००,०००.००	२,००,०००.००	१,००,०००.००	१,००,०००.००	२,००,०००.००
-	समंत्									
✦	भौतिक पुर्वाधार				१,००,०००.००	१,००,०००.००	२,००,०००.००			
.	सामाजिक- आर्थिक विकास	१,००,०००.००	१,००,०००.००	२,००,०००.००	१,००,०००.००	१,००,०००.००	२,००,०००.००	१,००,०००.००	१,००,०००.००	२,००,०००.००
	जम्मा	१,००,०००.००	१,००,०००.००	२,००,०००.००	१,००,०००.००	१,००,०००.००	२,००,०००.००	१,००,०००.००	१,००,०००.००	२,००,०००.००
घ	भौतिक पुर्वाधार (सडक क्षेत्र बाहिर)									
✶	खानेपानी				१,००,०००.००	१,००,०००.००	२,००,०००.००			
	जम्मा				१,००,०००.००	१,००,०००.००	२,००,०००.००			
	जम्मा	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००	३,००,०००.००	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००	३,००,०००.००	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००	३,००,०००.००

(ख) कृषि वन तथा वातावरण समिति

१. जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, दैलेख

आ.व ०६५/०६६ यथार्थ, आ.व ०६६/०६७ संशोधित र आ.व ०६७/०६८ को प्रस्तावित कार्यक्रमको प्रशासनिक तथा विकास खर्च विवरण

क्र.सं	कार्यक्रमको नाम	आ.व ०६५/०६६ को यथार्थ खर्च			आ.व ०६६/०६७ संशोधित वजेट			आ.व ०६७/०६८ को प्रस्तावित		
		चालु	पुजिगत	जम्मा	चालु	पुजिगत	जम्मा	चालु	पुजिगत	जम्मा
१	कृषि प्रसार	१००००	१००००	२००००	१००००	१००००	२००००	१००००	१००००	२००००
२	सहकारी खेती	१००००	१००००	२००००	१००००	१००००	२००००	१००००	१००००	२००००
३	खाद्य संकट	१००००	१००००	२००००	१००००	१००००	२००००	१००००	१००००	२००००
४	अति विपन्न	१००००	१००००	२००००	१००००	१००००	२००००	१००००	१००००	२००००
५	उच्च पहाडी	१००००	१००००	२००००	१००००	१००००	२००००	१००००	१००००	२००००
६	कृषि व्यवसाय	१००००	१००००	२००००	१००००	१००००	२००००	१००००	१००००	२००००
७	सार्वजनिक	१००००	१००००	२००००	१००००	१००००	२००००	१००००	१००००	२००००
८	एकीकृत	१००००	१००००	२००००	१००००	१००००	२००००	१००००	१००००	२००००
१०	नपुग तलव	१००००	१००००	२००००	१००००	१००००	२००००	१००००	१००००	२००००
प्रशासनिक खर्च										
जम्मा										

कृषि प्रसार कार्यक्रम आ.व. ०६५/०६६

क्र.सं.	विवरण	वार्षिक बजेट	प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक
१	तलव	६६५७	२५५७	२०५०	२०५०
२	भत्ता	३०००	१०००	१०००	१०००
३	सरुवा भ्रमण खर्च तथा दैनिक भत्ता	१००	४०	३०	३०
४	पोशाक	१८	१८		
	उपभोग खर्च	९७७५	३६१५	३०८०	३०८०
५	पानी तथा विजुली	५०	२०	१५	१५
६	सञ्चार महशूल	६०	२०	२०	२०
७	कार्यालय सम्बन्धी	३५०	१५०	१००	१००
८	भाडा	२२५	७५	७५	७५
९	मर्मत तथा संभार	३२५	१२५	१००	१००
१०	ईन्धन तथा अन्य ईन्धन	३००	१००	१००	१००
११	परामर्श तथा सेवा	११५	३५	४०	४०
१२	विविध खर्च	१००	४०	३०	३०
	कार्यालय सञ्चालन खर्च	१५२५	५६५	४८०	४८०
१३	कार्यक्रम खर्च	२८००	५००	१५७०	७३०
१४	कार्यक्रम भ्रमण खर्च	९००	२७०	४२०	२१०
चालु खर्चको जम्मा		१५०००	४९५०	५५५०	४५००
६.०१	फर्निचर तथा फिक्चर्स	१००		१००	

क्र.सं.	विवरण	वार्षिक बजेट	प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेश्रो चौमासिक
६.०२	सवारी साधन	१५०		१५०	
६.०३	मेशिनरी औजार तथा उपकरण	१५०		८०	७०
६.०४	भवन निर्माण	२०००		१०००	१०००
६.०५	सार्वजनिक निर्माण	६००		४५०	१५०
पुजीगत खर्चको जम्मा		३०००		१७८०	१२२०
कूल जम्मा		१८०००	४९५०	७३३०	५७२०

आ.व. ०६७/०६८ को लागि प्रस्तावित कार्यक्रम तथा अनुमानित बजेट (रकम रु. हजारमा)

सि.न	कार्यक्रमको नाम	इकाई	स्रोत	कार्यक्षेत्र	आगामी आ.व. ०६७/०६८ प्रस्तावित		कैफियत
					परिमाण (लक्ष्य)	वार्षिक बजेट	
अ. पुजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू							
१	भौतिक पूर्वाधार विकास आयोजना						
१.१	फर्निचर खरिद (सोफासेट २, टेबल ७, कुर्ची ५०, हवाईट बोर्ड ४)	संख्या	नेपाल सरकार	कार्यालय तथा कृषि सेवाकेन्द्रहरूको लागि	६३	१००	
१.२	सवारीसाधन खरीद (मोटरसाईकल)	संख्या			१	१५०	
१.३	मेशिनरी औजार खरिद (मल्टीमिडिया १, भ्याकूम क्लिनर १, माईक्रोस्कोप १, जि.पी.एस १)	संख्या			४	१५०	
१.४	भवन निर्माण (कार्यालय प्रमुख तथा एस.एम.एस. क्वार्टर निर्माण)	संख्या			२	२०००	
१.५	सार्वजनिक निर्माण (स्टोर निर्माण, रंगरोगन, माटो तथा ग्राभेल पटान)	संख्या/पटक			३	६००	
१.६	सेवाकेन्द्रको क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम (कम्प्युटर सेट खरीद २, फर्निचर तथा फर्निशिंग)	प्रतिशत	GTZ/PASRA साग साभेदारीमा	बजेट GTZ/PASRA बाट प्राप्त हुने भएकोले कूल बजेटमा नजोडिएको	१००	२००	
जम्मा						३०००	
आ. चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू							
क. खाद्य तथा पोषण सुरक्षा कार्यक्रम							
१	सघन बाली विकास आयोजना	हे.	नेपाल सरकार	पकेट क्षेत्र : पराजुल, रिडापैराडि, भिरखेत/गिताचौर, तिलेपाटा, नौसुले	५००	३५०	
ख. कृषि व्यवसायीकरण तथा व्यापार प्रवर्द्धन कार्यक्रम							
२	व्यवसायिक सुन्तलाजात फलफूल विकास आयोजना	हे.		पकेट क्षेत्र : दुल्लु (व्यवसायीक) पुरानो १५५, नया २५, गमौडि (व्यवसायीक) पुरानो १६०, नया २०, सेर्माकोट पुरानो ८०, नया २३, जम्बुकाथ (व्यावसायन्मुख) पुरानो ३० हे. नया १२ हे.	५००	४५०	
३	व्यवसायिक तरकारी विकास आयोजना	हे.		पकेट क्षेत्र : नारायण (व्यवसायीक) ७५ हे., चौराठा (व्यवसायउन्मुख) ५० हे., विक्रमेचौर (व्यवसायउन्मुख) ४५ हे., गोगनपानी (व्यवसायीक) १२५ हे, गुरासे (व्यावसायिक) ६० हे. नेपा/नाउले (व्यवसायीक) ५० हे. कालभैरव (व्यवसायउन्मुख) ६० हे. (राकमकर्णली (व्यवसायउन्मुख) ३० हे., जम्बुकाथ (आधारभूत) ५० हे., डुङ्गेश्वर ५५ हे.	६००	५००	
४	व्यवसायिक आलू उत्पादन आयोजना	हे.		पकेट क्षेत्र: लहरा (व्यवसायिक, नमुना) १८६ हे., सल्लेरी (व्यवसायउन्मुख) १४६ हे., चामुण्डा/विसाला (व्यवसायउन्मुख) १४५ हे., छान्ना (व्यावसायिक) १४३ हे.	६२०		रु. १६ लाखको बजेट केन्द्रिय स्तरमा प्रस्तावित

ERROR: syntaxerror
OFFENDING COMMAND: --nostringval--

STACK:

84
630
2